

Szám: ÖNK/1-3/2025.

ELŐTERJESZTÉS
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
2025. március 27-i
Közyűlésére

Tárgy: Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 2025-2030 Gazdasági Programjának elfogadásáról

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Az előterjesztés előkészítésében részt vett: Dr. Józsa Tamás
kabinetfőnök, irodavezető
Fazekas Ildikó irodavezető
dr. Lohonyai Bernadett
aljegyző, irodavezető
Durmics Zsuzsanna irodavezető
Kovács Zoltán irodavezető
Lehoczki Monika irodavezető
Prém József irodavezető
Réfi Ferencné csoportvezető
Dr. Domokos Endre
központ igazgató, Pannon Egyetem
dr. Temesvári Balázs vezérigazgató,
„VKSZ” Zrt.
Polgári István ügyvezető
V-Busz Kft.

Az előterjesztést megtárgyalta: Veszprém MJV Önkormányzata Közyűlésének:
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottsága
Közjóléti Bizottsága
Köznevelési, Ifjúsági, Sport és Civil Bizottsága
Pénzügyi és Költségvetési Bizottsága
Tulajdonosi Bizottsága
Városstratégiai és Városmarketing Bizottsága
Ügyrendi és Igazgatási Bizottság

A döntés meghozatala **egyszerű** többséget igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Madarászné dr. Ifju Bernadett
csoportvezető

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) alapján a települési önkormányzatoknak ki kell dolgozniuk és el kell fogadniuk az adott település gazdasági programját, amely meghatározza a működés és a fejlesztések stratégiai kereteit. Az Mötv. 42. §-a alapján a gazdasági program jóváhagyása a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 71/2020. (IV. 30.) határozattal döntött az Önkormányzat 2020-2025 közötti gazdasági programjáról.

A gazdasági program célrendszerén vagy struktúráján belül jelentősebb változások a legutóbbi időszakokhoz képest nem jelentkeznek. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően az első fejezetben most is a már elfogadott hosszú távú stratégiai dokumentumokkal való kapcsolódás és a helyzetelemzés kerül bemutatásra, majd a gazdasági program második részében az egyes önkormányzati szakmai területek áttekintése történik meg.

Lényeges szempont volt az is, hogy az évtized közepén a tíz éves időtávon megjelenő Veszprém 2030 stratégiának a félidőben történő áttekintése és értékelése is helyet kapjon a fejezetek között.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás és vagyonhasznosítás szabályairól szóló 36/2021. (XI. 25.) önkormányzati rendelet 11. § (1) bekezdése alapján a gazdasági program tartalmazza az Önkormányzat teljes vagyonának kezelésére, hasznosítására, gyarapítására és értékesítésére vonatkozó közép- és hosszú távú célkitűzéseket.

A gazdasági program végrehajtásának időszakában fontos figyelemmel lenni az állami működés egészére érvényes fejlesztési tervekre is és a meglévő egyéb, ágazati, térségi, valamint települési koncepciókra, stratégiákra.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Veszprém, 2025. március 3.

Porga Gyula

HATÁROZATI JAVASLAT

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének ...../2025. (...) határozata Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 2025-2030 Gazdasági Programjának elfogadásáról

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a „*Döntés Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 2025-2030 Gazdasági Programjának elfogadásáról*” című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta.

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése jóváhagyja Veszprém Megyei Jogú Város Gazdasági programját a határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a Gazdasági programban foglaltakról tájékoztassa az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények, az Önkormányzattal együttműködő szervezetek, valamint azon gazdasági társaságok vezetőit, amelyekben az Önkormányzat tulajdonrészrel rendelkezik.

Határidő: 2. pont: 2025. április 1.

Felelős: Porga Gyula polgármester

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:
Dr. Józsa Tamás kabinetfőnök, irodavezető

Veszprém, 2025. március 27.

Porga Gyula s.k.
polgármester

Dr. Dancs Judit, s.k.
jegyző

Melléklet a /2025. (.....) határozathoz

Veszprém Megye Jogú Város Önkormányzata

Gazdasági Program

2025-2030

Tartalom

Gazdasági Program.....	4
I.Bevezetés: a stratégia szemlélet és a helyzetelemzés bemutatása	6
A gazdasági program iránya: Veszprém, az „Élhető Város”	6
A Veszprém 2030 stratégia megvalósítása	10
Általános helyzetelemzés.....	21
Domborzati jellemzők	22
Demográfiai jellemzők	23
Lakásállomány	25
Épített környezet.....	26
Közlekedés	27
Klimatikus jellemzők.....	28
Vízgazdálkodás (élet a karszton)	30
Levegőminőség.....	31
Zöldfelületek.....	31
Veszprém város funkcionális várostérsége	31
Veszprém Megyei Jogú Város pályázati tevékenységének bemutatása	34
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) 2021–2027-es programozási időszak projektjei	38
Környezeti fenntarthatóság és ökoszisztéma szolgáltatások	42
Infrastruktúrafejlesztés	56
II.Veszprém Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának ágazati feladatcsoportjai.....	64
Pénzügyi gazdálkodás, adópolitika	64
Vagyongazdálkodás	68
Lakásgazdálkodás	76
Az önkormányzati lakásállomány összetétele.....	78
A lakásállomány változása, karbantartási és felújítási igények	79
Az önkormányzati lakásállomány fejlesztési lehetőségei	80
Közoktatás és köznevelés	83
Kulturális és közművelődési ágazat	86
Humán szolgáltatások	91
Idősellátás.....	97
Bölcsődék	97
Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás.....	98
Értelmi fogyatékos személyek ellátása	100
Hajléktalan ellátás.....	100
Egészségügyi ellátás	102
Sportfejlesztés és támogatás	105
Közparkok, zöldfelületek.....	107
A közműszolgáltatások biztosítása.....	112
Köztisztaság	114
Közbiztonság	114
E-közigazgatás	116
A közösségi közlekedés közszolgáltatás fejlesztése.....	120
Élhető város – fenntartható (közösségi) közlekedés: Úton Európa élmezőnye felé!	123
Fejlesztési elképzelések.....	124
Mellékletek	130
1. sz. melléklet:	130
2022-2024. évben megvalósult, befejezett Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím viselésével kapcsolatos projektek, amik a Támogató által lezárásra kerülnek a 2024. évben:	130
2. sz. melléklet:	133
Modern Városok Program projektjeinek az aktuális helyzete:	133

I. Bevezetés: a stratégia szemlélet és a helyzetelemzés bemutatása

A gazdasági program célja, hogy bemutassa az Önkormányzat fejlesztési tevékenységének és beavatkozásainak a 2025-2030 évek közötti önkormányzati ciklusra eső rendszerét és összefoglalja az átfogó városfejlesztési célokhoz kapcsolódó egyes szakmai területek feladatait. A bevezető fejezetekben ezért a stratégiai területek és célkitűzések állnak a középpontban, valamint az eddig elért eredmények értékelése és a helyzetelemzés, míg a későbbi szakmai fejezetekben kerülnek kibontásra a stratégiai célokat támogató és önkormányzati intézkedésekben megjelenő szakfeladatok.

Veszprém, Európa Kulturális Fővárosa az elmúlt években a hazai fejlesztéspolitikában is egyedülálló forrásokkal gazdálkodhatott, amelyet a korábbi évek pályázati tevékenységének és a regionális összefogásban is megjelenő közös gondolkodásnak és megalapozott hosszú távú tervezésnek köszönhetett.

Veszprém város az Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerésével egyidőben mér elkészítette a 2030-ig tartó stratégiai programját, amely az élhető város víziót állította a középpontba. A városfejlesztési vízió fontos alkotó eleme a kreativitás és a kulturális alapú fejlesztés, ezen dimenziók legjellemzőbb mutatója az Európai Bizottság Kulturális és Kreatív Városok Indexe, amely mennyiségi és minőségi adatokat használ fel a városok kulturális és kreatív potenciáljának felméréséhez. Változatlan célkitűzésünk, hogy a középvárosok mezőnyében a nemzetközi rangsor első harmadában végezzon városunk, amiben az elmúlt időszak eredményei alapján megalapozottan bizakodhatunk.

Az első fejezet célja, hogy megvizsgáljuk és összegezzük a jelenleg hatályos stratégiai dokumentumok rendszerét a gazdasági program 2030-ig tartó időtávjának a tükrében.

A gazdasági program iránya: Veszprém, az „Élhető Város”

A szakirodalomban az élhető város általában egy olyan stratégiai vízióként jelenik meg, ahol a városi infrastruktúra modern, jó érzés és könnyű részt venni a helyi civil és közéleti tevékenységekben, és magas a tolerancia, az egymás segítségének és elismerésének szintje. A demokratikus berendezkedés intézményei és a civil társadalom közötti kapcsolat jó és bizalmi viszonyon alapszik. A közszolgáltatások megszervezésében nem nehezen hozzáférhető és bürokratikus nagyrendszerek vesznek részt, hanem az újszerű és kísérletező, innovatív megoldásokra való nyitottság a jellemző. Az élhetőség, életminőség helyi mérésének is ilyen alapmutatói lehetnek, ami a kreativitást, az innovációt állítja a gondolkodás középpontjába. (Charles Landry 2012)

Veszprém egy olyan különleges történelmi város, ami ezen az úton halad. Az ország egyik legrégebbi településeként folyamatos szerves fejlődéssel érte el mai állapotát. A terület már több ezer éve lakott, köszönhetően a védhető magaslatok (a város hét dombra épült) és a tiszta víz (Séd-patak) jelenlétének. Ami régen előnyt jelentett, az most hátrány is egyben: a városon belüli nagy szintkülönbségek és a belvárosi részen a középkorból „megörökölt” zegzugos utcaszerkezet komoly közlekedési kihívásokat jelent.

A város területileg nehezen terjeszkedik, határain belül a lakossága már nem igen képes növekedni, emiatt – az ezzel összefüggő magas ingatlanárak miatt – a kiköltözés megindult a környező településekre, és onnan járnak be dolgozni. Ez az ingázó forgalom tovább növeli az utak terhelését. A kényszermobilitás viszont üvegházhatásúgáz-emisszióval és energiapazarlással jár. A város növényvilága ennek ellenére kiemelkedő minőségű és mennyiségű, ami egyrészt kiváló védelmet nyújt a klímaváltozás okozta hőmérsékleti problémák ellen, de egyben nagy odafigyelést igényel, és jelentős forrásokat köt le. A város életét meghatározza az ország – oktatói kiválóság alapján – második legjobb egyeteme, a Pannon Egyetem (HVG Rangsor 2023).

A város jellemzője a sokszínű, magas színvonalú kulturális élet, amelynek elismeréseként 2019-ben megkapta az UNESCO „Zene városa” címet, és 2023-ban rendkívül sikeres rendezvénysorozatot bonyolított le az Európa Kulturális Fővárosa cím keretében. A város számos környezetvédelmi díjat és elismerést is kapott, például az első magyarországi Klímasztár díjat.

A korábbi gazdasági programokban megcéloltuk, hogy 2025-re városunk és szűkebb kapcsolatrendszere az ország és a közép-európai térség megkerülhetetlen innovációs, oktatási, kulturális és turisztikai központja legyen. Röviden ezt az átfogó célkitűzést az „Élhető Város” fogalommal jellemeztük.

Az elmúlt 15 év következetesen alkalmazott célrendszerre támaszkodva a 2025-ig tartó gazdasági programban az alábbi kiemelt fejlesztési területeket javasolta meghatározni:

1. Innovációs gazdaságfejlesztés
2. Infrastruktúrafejlesztés
3. Környezeti fenntarthatóság
4. Kultúra és közösségfejlesztés

Az elmúlt időszakban ezek a kiemelt fejlesztési területek együttesen célozták a városunk elehetőségének a javítását.

A szakirodalomban az élhetőség, a jólét és jól-lét fogalmak hasonló értéktartalmat hordoznak, amelyek átfogó célok közé emelése egy olyan holisztikus megközelítést jelenít

meg, ahol az egyes kiemelt tématerületek középpontjában mindig a felhasználó van, vagyis a szolgáltatásokat igénybe vevők, végeredményben a lakosság áll, és ezért a hangsúly nem az infrastrukturális „kemény” városfejlesztési eszközökön van, hanem az elégedettségen és a közmegegyezésen, azon, hogy a városban élők általában boldogok és kielégítően tudják megszervezni saját életüket, mert azt megfelelően támogatják a magas szintű és jó minőségű közszolgáltatások.

Az Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027 (FVS) elfogadását megelőzően, annak a megalapozásaként 2021-ben végeztünk egy felmérést a veszprémi lakosság körében. Ez alapján a válaszadók az alábbi fontossági sorrendet állították fel az élhetőséget befolyásoló szempontok alapján:

	Átlag
1., Környezettudatos életvitel	4,35
2., Szelektív hulladékgyűjtés, hulladék újrahasznosítása otthon	4,34
3., Megújuló energiaforrások használata	4,26
4., Egészséges, a térségben megtermelt élelmiszerek fogyasztása	4,17
5., Közösségben való aktív részvétel, közös célokért való tevékenykedés	3,93

Következésképpen a fentiekből kirajzolódik, hogy az élhetőség Veszprém esetében is olyan értéktartalom és gyűjtőkategória, amibe minden szektor és közszolgáltatás és helyben elérhető más feltétel beleértendő, amelyek az életminőség és elégedettség előfeltételeiként jelennek meg.

Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027. (FVS):

Veszprém jövőképe: *„Veszprém a harmónia, a magas életminőség és az erős közösségek városa. Európa-szerte ismert kulturális központ, mely környezetével, a Bakonnyal és a Balatonnal kiegészülve páratlan egységét kínálja a kiegyensúlyozott, békés és szabad élet minden feltételének.”*

A jövőkép elérése érdekében 5 átfogó célt azonosítottunk:

- A. Magas életminőség
- B. Reziliens városműködés
- C. Élénk kulturális élet
- D. Erős közösségi élet
- E. Együtt mozduló régió

A „Magas életminőség”-et mint első számú átfogó célt további kilenc alcélra bontottuk:

1. Jövőorientált oktatás elősegítése
2. Erős jelenlét a lakhatási kínálat alakításában
3. A fenntartható mobilitás kereteinek biztosítása
4. Színvonalas és hozzáférhető közszolgáltatások biztosítása
5. Klímaadaptív városműködtetés

6. Gazdaságösztönzés zöld, digitális és K+F+I fókusszal
7. Nemzetközi szinten is látható kulturális kínálat biztosítása
9. Önszerveződő közösségek támogatása

Az Országos Területfejlesztési Konceptióra épülve Veszprém vármegye területfejlesztési koncepciója összhangban van a megyeszékhely FVS hierarchiájával. A vármegyei koncepció a vármegye jövőképeként egy vonzó, élhető és versenyképes térséget vizionál, amelynek eléréséhez három átfogó célt és ezekhez kapcsolódóan tíz további célt fogalmazott meg.

A három átfogó cél:

- A. Gazdasági növekedés: a térségi potenciálkora építő versenyképes gazdaság
- B. A lakosság életminőségének javítása, „jól létének” biztosítása és a társadalom fejlesztése
- C. A térszerkezet tudatos alakítása és a versenyképességet segítő, összehangolt területfejlesztés

A vármegyei koncepcióban a lakossági életminőséget alakító „B” átfogó cél rész céljai az alábbiak:

1. Egészséges társadalom
2. Kreatív tudás alapú társadalom, korszerű, gyakorlati tudással
3. Közösségi megújulás, értéktudatos és szolidáris társadalom

Veszprém 2030 stratégia:

Az EKF évre készülve alkottuk meg és 2022-ben a Közgyűlés hagyta jóvá a legtávolabbi kitekintéssel bíró stratégiai dokumentumot. A stratégia elkészítését nem indokolta jogszabályi kötelezettség, mint az FVS vagy a gazdasági program esetében, mégis fontos volt az EKF-et követő időszakra is megfogalmazni a teljes évtizedünket felölelő elképzeléseket, amelyek tükrében a 2023-as programév mindössze egy mérföldkő volt.

A Veszprém 2030 stratégia a jövőképek eléréséhez az alábbi részletes célok megvalósítását rendelte hozzá:

1. Stabil pozíció Európa kulturális térképén
2. Veszprém és a Balaton regionális egységének megerősödése
3. Magas életminőséget biztosító szolgáltatások jelenléte és széles körű elérhetősége
4. Erős K+F+I profil
5. Veszprém a digitalizáció nyújtotta lehetőségek mintavárosa

Karbonsemleges Veszprém 2030 stratégia:

A 2024-ben elfogadott stratégia a város korábbi energiastratégiáját (2010), Környezeti programját, Zöldfelületi Stratégiáját és Fenntartható Energia és Klíma Akciótervét (SECAP) veszi alapul és összegzi, illetve aktualizálja azokat. A jövőképében és a célrendszerében a hatályos FVS-hez illeszkedik, alapvetően azt támogatja.

A stratégia szemléletében az élhetőség az életminőség fenntartásának és javításának az előfeltétele, amelynek meghatározó dimenziója, hogy a város a változó klímaviszonyok és egyéb kihívások közepette képes legyen hatékonyan reagálni és alkalmazkodni. Ehhez előre kell tekinteni a változó körülményekre, és közben fenntartani a karbonsemlegesség elérésére tett erőfeszítéseit. Az „élhető város” fogalmának jövőbeli értelmezéséhez tehát elengedhetetlen a reziliencia, amely a klímaváltozás káros hatásainak előrejelzését és kezelését jelenti, és az adaptáció, vagyis az alkalmazkodóképesség fejlesztése.

Az élhetőség egyik ismérve ma már a korszerű és környezetbarát közösségi közlekedés, ami segíthet választ adni a parkolóhelyhiány és a dugók okozta közlekedési problémákra is. Ezért is fontos a közösségi közlekedésben az e-közbringa rendszer fejlesztése és kiterjesztése: az egyéni „mikro” mobilitás integrálása a közösségi közlekedés rendszerébe anélkül, hogy veszélyeztetné a közlekedés biztonságát vagy a gyalogosok és a többi közlekedési résztvevő jólétét.

A stratégia rögzíti, hogy Veszprémben a közterek minősége és közjóléti funkciói területileg eltérőek, a belvárosi területek színvonala kiemelkedik, míg a peremterületek ezekben a szempontokban néhol elmaradnak. A magas biodiverzitás és a belterületi erdők, mint például a parkerdők vagy a funkcionális településrészeket elválasztó erdősávok különösen fontosak a közösségi élet és a rekreációs tevékenységek, összességében az élhetőség szempontjából.

A stratégiáink áttekintéséből kiolvasható, hogy az élhetőséget mint városvíziót Veszprémben is egy komplex jelenségként értelmezzük, és bár vannak megfogható elemei, inkább a szoft tényezőkkel írható le, és ezen tényezők is dinamikus kapcsolatban vannak egymással. Az élhetőséget és jólétet hosszútávú folyamatként kell elképzelni, amiben vannak egymást erősítő és néha gyengítő kölcsönhatások is. Ez mutatkozik meg abban is, hogy az átfogó központi cél, az élhetőség sohasem érhető el teljesen. Mint láttuk, Veszprém esetében is 2010 óta szerepel a célhierarchia csúcsán.

A következő fejezetben ezért áttekintjük, hogy a Veszprém 2030 stratégia egyes fejezeteinek a szakterületekhez kapcsolódó elképzelései hogyan valósultak meg az utóbbi 5 éves időtartamban, a legutóbbi gazdasági program ideje alatt.

A Veszprém 2030 stratégia megvalósítása

Az EKF 2023 olyan jelentős változásokat indukált a városunk és szélesebb térsége életében, amely a stratégiai tervek újragondolására és pontosítására is megadta a lehetőséget. Ezt felismerve az Önkormányzat Közgyűlése 2022 májusában elfogadta a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó stratégiai programját.

Az elfogadott stratégia jövőképe szerint:

„2030-ra Veszprém a harmónia, a magas életminőség és az erős közösségek városa lesz, ahol a különféle életmódok, különféle életvitelek mind megtalálhatják a maguk közegét, közösen élhetik meg a veszprémiség szépségét és mindazon jó dolgok egyedi és különleges kombinációját, amit csak Veszprém és régiója tud megadni.

Környezetével, a Bakonnyal és a Balatonnal kiegészülve páratlan egységét kínálja a kiegyensúlyozott, békés és szabad élet minden feltételének. Van, ami mindehhez már adott; van, ami mostanában alakul; és van, ami még előttünk áll feladatként.”

A központi átfogó célkitűzés továbbviszi az élhető város megközelítést, de immár az EKF 2023 évben megvalósult programok tükrében. A stratégia alapvetésként hangsúlyozza, hogy a 2023-as Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerése, a hozzá kapcsolódó és attól függetlenül megvalósult fejlesztések széles köre, az egyre erősödő közösségi hálók mind-mind garanciát jelentenek arra, hogy a város szintet lépjen a hazai és a nemzetközi kulturális, gazdasági és turisztikai térben. Ez a szintlépés azt jelenti, hogy az európai kulturális és kreatív városok középkategóriás mezőnyében az első harmadban végezzünk 2030-ban.

A stratégiában megfogalmazott és az elfogadása óta eltelt időben megvalósult terveinket az alábbiakban mutatjuk be a stratégia egyes fejezetein végigtekintve.

Közterület megújítások, parkosítás:

Az EKF keretében a közterületeken található műalkotások felújítása és szükséges restaurálása is megtörtént, és újabb elemmel sikerült bővíteni a Püspökkerti köztéri alkotások körét.

Az elmúlt években számos zöldterület-fejlesztés történt Veszprémben: megújult a Kulturális Negyed-projekt részeként a Kálvária-domb és az Erzsébet-liget.

A „Kulturális Negyed” egyik legfontosabb eleme a Veszprémi Petőfi Színház komplex, fenntartható felújítása, a Medgyaszay István örökség helyreállításával. A Modern Város Program keretében nyílt lehetőség az első ütemű megújítás megvalósítására. A támogatói okirat 2017 őszén került aláírásra, a megítélt támogatás összege 9.230 millió Ft. A projekt keretében a színház épületének teljes megújításán túl a Színházkerületi oldalon térszín alatti kétszintes, ~2 000 m² alapterületű operatív kiszolgáló részleg, építményrész elbontásra kerül, így az ott lévő funkciók visszapótlása szükséges. Ennek érdekében szükséges volt az ingatlanszerzés a csatlakozó Korona szálló épülete egyes épületrészeinek megvásárlásával, a volt Zeneiskola és műhelyépület vásárlásával, valamint új épületszárny építésével. Ebből a Zeneiskola épület I. ütemű megvalósítása az Óvári Ferenc és Szeglethy utcai épületegyüttes megújítása zárult le 2022-ben. A projekt keretében a Szeglethy utcában önkormányzati

ingatlanon parkoló terület is kialakításra került. A II. ütem a főépület és környezetének a megújítása a jelen gazdasági program ideje alatt léphet a megvalósítás szakaszába, ami a főépület teljes megújítását és kibővítését foglalja magában.

Az EKF programsorozat felvezetéseként jelent meg a Csermák Antal Zeneiskola, Veszprémi Zeneművészeti Szakgimnázium belső és későbbi külső megújítása is, és a vele szomszédos múzeum épület akadálymentesítése is szorosan ide kapcsolódó beavatkozás volt. A Laczkó Dezső Múzeum megújítása az Európa Kulturális Fővárosa forrásaira támaszkodva a vele szerves kapcsolatban álló közparkkal együtt valósult meg.

A Szent Miklós-szegi kálvária domb és környékének infrastrukturális felújítását, valamint az Erzsébet liget funkcióbővítését a CLLD és a Zöldváros pályázat keretében kívántuk megvalósítani, részben TOP, részben EKF forrásokra figyelemmel. A beavatkozás főbb elemei a Szent Miklós templomrom megközelíthetőségének javítása, a romkert kulturált attrakció értékű bemutatása, a feltáró sétány nyomvonal biztosítása, és a Laczkó Dezső Múzeum előterében funkcióbővítés által rendezvényter kialakítása voltak, de kávézó épület, valamint etnobotanikus kert, játszótér és színpad is került a közparki területre.

A kivitelezés folyamatával egyidőben, ahhoz térben is csatlakozva valósult meg az Acticity Mozgásművészeti Központ felújítása. A volt gyermekkórháznak a zöldfelületi megújítása a déli része felől képezi a „Kulturális Negyed” projekt lezárását egy nyitott saját parkkal. A hiánypótló központ iskolai rendszerű és iskolán kívüli táncoktatás és mozgáskultúra fejlesztés egyik hazai központja lett, ahol közösségi terek, konferenciaközpont és étterem is helyet kapott.

Szintén megnyitotta kapuit és csatlakozott az egységes közterület megújítássorozatba az egységes új belvárosi közparkhoz a Pannon Egyetem belvárosi kampusza, amely egy mélygarázsfejlesztést követően került átadásra a nagyközönségnek, szerves kapcsolatot és átjárhatóságot biztosítva az egyetemi diákság terei és a város közparkja között. A Pannon Egyetem területén a terepszint alatti mélygarázs födémén közösségi tér (szabadtéri sportpark, lelátó, pihenő, kültéri fitness-pálya) épült szintén EKF forrásokat felhasználva.

Egyéni közlekedés:

A tervek szerint megtörtént a parkolási lehetőségek bővítése és rendezése: mélygarázs épült a Pannon Egyetem alsó kampuszánál, parkolóház épült az Acticity-nél és felszíni parkolók létesültek a volt szikvíz parkoló helyén, rendezett parkolók létesülnek a Patak térnél, a Kádár utcánál (a Csermák lépcső tetejénél), a Hóvirág lakótelepen a Csikász Imre utca környékén, a Cholnoky-városban a Sólyi utca környékén, illetve a Jutasi úti lakótelepen számos

helyszínen. Mindezek mellé okos parkolá irányítási rendszert is fejlesztettünk digitális táblákkal, amik mutatják, hogy merre található üres parkolóhelyek.

A helyi forgalmat is jelentősen segíti a 8-as út kapacitásbővítésének környékére eső szakasza, valamint a 8-as és a 82-es utak összekötése a keleti sportfejlesztési területeken, ami megvalósult. A Modern Városok Program részeként 2024-ig megújult mintegy 16 kilométernyi belterületi út is. A közútfejlesztések közül meghatározó jelentőségű lesz az Aranyos-völgyi völgyhíd, illetve a hozzá kapcsolódó úthálózat megépülése, amely a 2030-ig tartó időszak legfontosabb beavatkozása lesz. Ennek érdekében a kisajátítások és a tervezési feladatok lezárultak.

Ugyanakkor számos lokális beavatkozás is megtörtént, mint a Csermák lépcső újjáépítése vagy a Giricses lépcső megújítása, és elindult a városi e-közbringa rendszer, ami középtávon várhatóan egy nagyobb, térségi rendszerbe fog tovább fejlődni.

Közösségi közlekedés:

2022-re a V-Busz teljes flottája megújult, jelentősen csökkentve a közösségi közlekedés okozta CO₂-terhelést. Új, bankkártyás jegykiadó automaták, illetve utastájékoztató digitális táblák telepítése is szerepelt a tervek között, amelyek szintén megvalósultak.

Felújításra került a vasútállomás vendégforgalmi épülete, mellette a Magyar Máltai Szeretetszolgálat épülete és a szociális lakások helyén zöldsáv és park létesült, és megújultak az útburkolatok, a parkolófelületek is.

Épített örökség:

Az európa kulturális fővárosi cím apropóján merült fel többek közt a Tűztorony-kert és a Várkert megújítása, ami mára megvalósult (utóbbi Foton Audiovizuális Központ-ként), akárcsak a Várbörtön látogatóhely kialakítása és az alatta álló Ruttner-ház megújítása is megvalósult osztálykirándulás-központként.

A volt Heim Pál Gyermekórház Acticity néven gyerek- és mozgásközpontként újult meg, ahol kiváló konferenciaközpont is működik állandó vendéglátással.

A Petőfi Színház használatba vette az új Szeglethy utcai épületegyüttest, a Laczkó Dezső Múzeum műemléki főépülete pedig új belsőt és modern energetikai rendszereket kapott.

Mindezekén túl elindult a veszprémi Vár újkori történetének legjelentősebb rekonstrukciós beavatkozássorozata. A Veszprémi Érsekség mind állagában, mind funkciójában meg fogja újítani a Vár szinte minden épületét 2025-2026. években.

Változatos terveink voltak Veszprém zsidó örökségének jobb bemutatását illetően is, az emlékhelyfunkciójának erősítése miatt a Szél utcai temető helyreállítása megtörtént.

Az évtizedek óta bezárt Kiskuti Csárda megnyitotta a kapuit, ahol kiállítási helyszín és köztéri szabadidőpark alakult ki a Kolostorok és kertek folytatásában.

De fontos megemlíteni, hogy Auer Lipót gyermekkorának helyszíneként szolgáló házat is sikerült megvásárolnunk és megújítanunk, ami mostanra a Művészetek Háza egyik helyszíne.

Szintén Európai Unió forrásból, de nem az ITP keretein belül megvalósult projektünk volt a GINOP -7.1.9-17 konstrukció számú beruházás, mely keretén belül a Deák Ferenc utcában az egykori piarista gimnázium volt tornaterem épületének felújítása történt meg, amely a bábszínháznak ad otthont, valamint látogatóközpont, kávézó-ajándékbolt, gyermekfoglalkoztató épült. A tervezett létesítmények személygépjárművel történő megközelítése, a parkolás a Séd patak keleti oldalán meglévő parkoló terület bővítésével valósult meg. A projekt keretében több épület díszkivilágítása is megújult.

Egészség:

Több út mentén került sor fasor-rekonstrukcióra, illetve a zöldsávok rendezésére, de meg kell említeni a Jutasi úti lakótelep köztereinek komplex megújítását, fitness parkok építését és futópályák kiépítését a legnagyobb lakótelepen és a Veszprémvölgyben.

A Területi Operatív Programban komplett felújításon estek át a város azon orvosi rendelői, amelyekre eddig nem került sor, így az Ördögárok utcai, a Halle utcai és a Cserhát lakótelepi praxisok, valamint a Vilonyai utcai rendelő.

A Katolikus Karitás új intézményt hozott létre korai fejlesztő központ funkcióval, az új intézményben mozgásukban súlyosan korlátozott gyerekek rehabilitációs intézményét kezdték el működtetni 2023-ban a várossal együttműködésben.

Gyerekek és fiatalok:

Az óvodai ellátásban egy komplex megújításon esett át az Örömhír Evangélikus Óvoda épülete az Aradi Vértanúk utcában az Önkormányzat közreműködésével.

A középfokú oktatásban a Modern Városok Program keretében megvalósult Szakipark-projekt jelent számottevő újdonságot: ennek célja megismertetni a szakképzésben résztvevőket a legújabb fémmegmunkálási technológiákkal és iparági fejlesztésekkel, mellette képzési programokat, műhelyiskolát, életpályamodell-kialakítási segítséget biztosítva.

A művészeti képzés számára szintén a Modern Városok Programban megújult Zeneiskola jelent komoly előrelépést, másfelől a Zenei oktatás mindenkinek-projekt, ami az eddigieknél sokkal szélesebb körben célozza elterjeszteni a hangszeres ismereteket, illetve a kóruséneklést. Jelentős támogató szerep jutott e téren a volt művelődési központban (egykori Dimitrov) kialakított próbatermeknek és stúdióknak is.

Az oktatás teljes vertikuma számára jelentős hozzáadott értékkel bírnak majd a digitális művészetek, illetve általában a digitális technológia új veszprémi intézményei, a volt húsáruház helyén kialakítottuk a Digitális Jólét Programban az oktató- és élményközpontot, de megnyílt a CODE Digitális Élményközpont is, ami nemcsak turisztikai funkcióval bír, de fontos kiegészítő oktatási helyszín is lesz.

Új minőséget hozott Veszprém fiataljainak a Gyárkert Fesztivál.

Végezetül elkészült az ifjúsági stratégia, valamint nemzetközi projekteket indítottunk, hogy a városban és környékén élő fiatalok minél aktívabb részesei legyenek a helyi közéletnek, vegyenek részt a saját életkereteik formálásában, ily módon küzdve a motivátlanság mint korosztályos tünet ellen.

Felsőoktatás:

Megvalósult az egyetemi épületállomány energetikai megújítása, és jelentős újdonság volt a Pannon Egyetem alsó kampuszának átalakulása: a kerítés elbontásával megnyílt a terület az Erzsébet-liget felé, a salakos tenispályák helyén szabadtéri sportközpont épült, alatta mélygarázzsal. Ezzel a Pannon Egyetem veszprémi kampusza a 75 éves intézmény legnagyobb infrastrukturális megújításán esett át.

A Veszprémi Érsekség tervei között pedig szerepel a Veszprémi Érseki Főiskola infrastruktúrájának jelentős fejlesztése.

Szociális és közösségi szolgáltatások:

A legjelentősebb közösségfejlesztési programok a Jutasi úti lakótelepen valósultak meg, ahol az Európa kulturális fővárosi program részeként indult el a Piknik-program sorozat az itt élők közösségi kapcsolatainak erősítését, a városrészi identitás fejlesztését célozva.

A Jutasi út és a Házgyári út sarkán álló volt MÁV-épületben új nappali ellátóközpont létesült, és bérlakások és kiléptető lakások építése szerepel a tervekben.

A Kőhid utcai és Jutasi úti katonai sorozóközpont, illetve hadkiegészítő parancsnokság épületek tulajdonjogának megszerzésével megnyílt a lehetőség humán szolgáltató intézmények elhelyezésére. Itt az értelmi fogyatékos személyek nappali ellátását biztosító intézménye kerül majd elhelyezésre.

A Házgyári út 1. számú épületben 25-re bővült és megújult az Önkormányzat bérlőkijelöléssel rendelkező szociális bérlakása.

Szolgáltató város:

Megtörtént Veszprém új honlapjának és egységes városplatformjának bevezetése, melynek révén a digitális ügyintézés és az információszerezés jóval egyszerűbb, átláthatóbb. Ugyanígy az idegenforgalom számára fenntartott elektronikus felület is megújult (veszpreminfo.hu), ami dizájn díjat is nyert a kategóriájában.

A Veszprém kártya 2024. évi bevezetésével a helyi közzolgáltatások elérhetősége vált közvetlenebbé és kedvezményes módon elérhetővé a széles lakossági rétegek irányába.

Valamint ide sorolható a közvilágítási rendszer okos, energiatakarékos és kreatív elemekkel is átszőtt újjá-formálása, ami régi terv volt.

Térségi együttműködés:

Az elmúlt évek leglátványosabb térségi együttműködését az Európa kulturális fővárosi program különféle közös eseményei alkották. Ezek egy része hosszabb távon, 2023-on túlmutatóan is erős kapcsolattá vált, mint például a Magyar Mozgókép Szemle.

Ezek a kulturális kooperációk, gyakorlatok a későbbiekben közösen is kiaknázható feladatokba és új pályázatokba fordulnak át, mint például a sportrégió pályázat, amit áprilisban tervezünk benyújtani.

Szabadidő, sport:

Veszprém sportélete intenzív fejlődés alatt van infrastrukturális értelemben, aminek a fő fókusza a Veszprém Aréna körül kialakuló Keleti sportközpont lesz. Itt új sportuszoda és futball utánpótlási központ épült, illetve épül, amely terület több kijáraton át jobban megközelíthetővé válik a TOP+ pályázat keretében megépülő új útkapcsolatnak

köszönhetően, a három sport-funkció összefűzésével. A Dózsavárosi Aldi közelében megépült a régóta várt új jégcsarnok, és hamarosan megújul a Március 15. utcai uszoda mint futsal csarnok.

Az Atlétikai Stadion bővítésével a futó és dobópályák kerültek új minőségi szintre, és megépült a tornász gyakorló csarnok, ahol a sportág művelése színvonalas körülmények között vált lehetségessé.

Hasonló korszerűsítés vár a Jutasi úti teniszcentrumra is, amelynek szomszédságában kültéri sportpark és jógatér épült, egy kiterjedt futókörrel együtt. Nem messze innen, folyamatos az Erdész utcai volt vasas pálya infrastrukturális megújítása is, ahol a sportegyesületek TAO támogatással gyarapítják az önkormányzati vagyont. Gyulafirátóton szintén sportpark került létrehozásra.

Az új ActiCity komplexum helyi sportegyesületeknek, falmászó és táncművészeti csoportoknak és egy balettintézetnek ad helyet. Mellette, a Pannon Egyetem alsó kampuszán pedig a salakos teniszpályák helyén nyílt meg egy szabadtéri sportközpont, alatta mélygarázzsal.

A TOP pályázatok keretében az elmúlt 5 évben a kerékpáros hálózati terv megvalósításában is jelentős előrelépést valósítottunk meg például Márkó-Bánd vagy Csopak irányába.

Művelődés:

Veszprém kulturális életének jelentős további lendületet adott az Európa Kulturális Fővárosa program hatása. A mobilszolgáltatási adatok alapján milliós nagyságrendű volt az ide látogató új vendégek száma a programévet követően 2024-ben.

2021-től Budapestről Veszprémbe (és Balatonfüredre, valamint Balatonalmádiba) költözött a Magyar Mozgókép Szemle – ehhez kapcsolódóan a Várkertben állandó művészmozi nyitott meg. Teljesen megújult a Petőfi Színház Szeglethy utcai épülete, a Laczkó Dezső Múzeum új kiállításokkal bővült, és a Művészetek Háza kiállítási terei is új tartalmakkal jelenhettek meg. Az eddigiekhez képest is jóval erősebb lett a népzene és a néptánc intézményesített jelenléte.

Az EKF-programtól függetlenül 2030-ra várostörténeti monográfia készül.

Teljesen új témaként Veszprém rendkívül erős digitális művészeti portfóliót épített fel a CODE Digitális Élményközpont sokfunkciós, immerzív, kiterjesztett- és digitálisvalóság-technológiákkal dolgozó komplexumában, ami nem csak bemutatóhelyként, hanem alkotói

laborként is fog működni. Szintén e témát támogatja a Sarolta udvarbeli volt húsáruház helyén épült Digitális Élményközpont.

Ideiglenes „pop-up” EKF-helyszínekként a volt bútorgyár területe is a kultúra, a közművelődés helyszíne lett mint Gyárkert fesztiválhelyszín.

A készségfejlesztés terén fontos program lett a Zenei oktatást mindenkinek-kezdeményezés, melynek célja, hogy Veszprémben éljen arányaiban a legtöbb olyan ember az országban, akik játszanak valamilyen hangszeren vagy énekelnek valamilyen csoportban. Az amatőr készségfejlesztést szolgálják a volt (egykori Dimitrov) művelődési házban kialakított próbatermek és stúdiók is.

Hitélet:

A Vár – nagyrészt érsekségi tulajdonú – épületállománya átfogó megújulás előtt áll: 15 épület esetében kerül sor restaurációra és/vagy korszerűsítésre, ezek között a székesegyház és a Gizella kápolna, valamint a Szent Imre kápolna is szerepel. Továbbá szálláskapacitásfejlesztés történik konferenciatermekkel, lesz még borturisztikai bemutatótér, zárandokszállás, vendéglő, panorámaterasz, ajándékbolt és ostyasütési kiállítás.

Ezeken túl egységes rendszerben újul meg a Vár látogatómenedzsmentje, jegyrendszere, sétaútvonal-kínálata új köztéri installációkkal.

Kreatív iparágak:

A kreatívipari új központ: egy olyan új városrész gondolata formálódik, ami vonzó irodatermekkel és lakóépületekkel koncentrálhatja egy helyre a város és a térség kedvező adottságai által idevonzott szakembereket és vállalkozásokat. E központ helyének akár a volt bútorgyár területe is szóba kerülhet. A város kapcsolódó vonzerői közül számtalan izgalmas kreatív projektterv emelkedik ki, melyek közül egyesek, kiváltképp a CODE Digitális Élményközpont, hosszú távon is komoly kreatívipari kötődéssel bírhatnak majd.

Turizmus, vendéglátás:

Az idegenforgalom is azon szektorok közé tartozik, amik – többek közt az Európa kulturális fővárosi program nyomán – intenzív fejlődés és átalakulás alatt áll. Kiemelkedő, a szomszédos országok között is pártját ritkító új látványosság lehet a CODE Digitális Élményközpont sokfunkciós, immerzív, kiterjesztett- és digitálisvalóság-technológiákkal dolgozó komplexuma, de fontos újdonság a Várbörtön teljes megújítása és egyszerűbb módon megközelíthetővé tétele. A kulturális és egyházi intézmények rekonstrukciója,

fejlesztése szintén emelni fogja Veszprém vonzerejét, mint ahogy az is fontos, hogy a növekvő érdeklődést több minőségi szálláshely elégítse ki. Ezt a célt szolgálhatta támogatásokkal az EKF szálláshely-fejlesztési programja, valamint a Jókai utcai Ruttner-ház újjáépítése is.

A város látogatóbarát átjárhatóságát segíti az elindult helyi e-közbringa program. Amíg a gasztronómiai fényének fokozását jelenti a szintén hagyományteremtő szándékkal elindított, térségi fókuszú bor- és gourmet fesztivál.

Állatkert:

Az állatkert kiemelkedő vonzerejének és folyamatos fejlődésének a fenntartását több új, nemrég elkészült attrakció szolgálja:

- Medvekifutó
- Dinópark és játszótér
- Nagymacska-bemutató megújítása
- Háziállat-bemutató megújítása
- Játszóház megújítása

Fontos új projektünk volt az egyedülálló Állatvédelmi Kompetenciaközpont, ahol az elárvult házikedvencek begyűjtésének és gondozásának professzionális infrastruktúráját valósítottuk meg egy új közút megépítésével a Jutasi úti lakótelep közelségében.

A Veszprém 2030 stratégiában foglalt egyéb fejlesztési tervek és javaslatok, amik már megvalósultak:

- Részvételi városfejlesztés,
- A belváros városképi fejlesztése, a magántulajdonú épületek minőségi szolgáltatáskínálata bővítésének ösztönzése,
- A történeti beépítésű városkép megóvása és a meglévő épületállomány örökségvédelmi megújítása a várban és a vár alatt (Deák Ferenc utcai épület, Foton Audiovizuális Centrum, Ruttner ház, Várbörtön és várfalsétány),
- Történeti lépcsők megújítása (Csermák lépcső, Giricses lépcső, Szent Miklós szeg),
- Természetlapú biodiverzitást ösztönző parkgondozás: Vadvirágos Veszprém klímaadaptív gyepgondozás Urbact jó gyakorlat projekt,
- Veszprém-Balaton Brand egységes marketingje,
- Kulturális programkínálat egységes kommunikációja,
- Helyi identitást őrző hagyományok ápolása: városrészi zászló program,
- Klubfoglalkozások prevenciók céllal fiataloknak, Drogsegély Ambulancia Holdsugár programja,

- Inkluzív játszóterek,
- Játszótermegújítási program,
- Kültéri sportparkok létesítése a lakótelepeken.

A fejezet végére kívánkozik a Karbonsemleges Veszprém 2030 stratégia megvalósításának a rövid bemutatása is, ahol már az első évben voltak előrelépések.

A stratégia zászlóshajó projektjei:

1. Komplex energiamenedzsment kialakítása (DIMOP pályázat benyújtása tervezett),
2. Nagyléptékű esővíz hasznosítás (TOP+-ban benyújtásra tervezett),
3. Városi kollektív klíma szerződés létrehozása a nagy energia fogyasztókkal,
4. Intenzív zöldfelület fejlesztési program indítása,
5. Komplex közlekedésfejlesztés,
6. Körkörös gazdaság fejlesztése,
7. Közvetlen részvétel ösztönzése: rendszeres közösségi fórum rendezése és önkéntes programok indítása,
8. Rövid élelmiszerellátási lánc kialakítása, menzareform,
9. Távhőellátási rendszer komplex fejlesztése,
10. Energiaközösség pilot programok indítása (önkormányzati bérlakás-gazdálkodásban).

A távhőszolgáltatás fejlesztési program kidolgozása indult el, azzal, hogy a NETZERO pályázaton nyerünk lehetőséget, hogy a Finn Lappenranta város mintaprojektjét tanulmányozzuk, és a tapasztalatokat a távhőszolgáltatásba adaptáljuk.

A komplex közlekedésfejlesztés érdekében a Fenntartható Város Mobilitási Terv (SUMP) felülvizsgálatra kerül, a szakmai témák, amiket ki kell dolgoznia a szakértőknek:

- a volt bútorgyári terület közlekedési kapcsolatai,
- Északi-Déli közlekedési főtengelet II. ütem (Mester utcai) szakasza,
- Ady Endre utca és környezete parkolási, közlekedési problémáinak komplex vizsgálata,
- P+R parkolók és belvárosi parkolóházak,
- a városi parkolási rendszer felülvizsgálata, új parkolóhelyek kijelölése,
- intermodális csomópont tanulmány relevanciájának a vizsgálata.

A rövid élelmiszer-láncok közétkeztetésben való megvalósítása érdekében már pályáztunk az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés (European Urban Initiative-EUI) című programban a „*Technológia a városokban*” témakörben. Az EUI pályázatot 2024. októberben adtuk be 5 millió euró elnyerése érdekében. Ennek 2025. májusban lesz az eredményhirdetése.

A pályázat címe: Élelmiszergazdaság a funkcionális várostérségekben

Amennyiben nyer a pályázat, a projekt keretében megteremtjük az egészséges és jó minőségű élelmiszer szolgáltatás feltételeit, a származás és felhasználás átláthatóságát, ezen kívül innovatív, fenntartható, a közösség érdekeit szolgáló felújításokat tervezünk a vásárcsarnokban. A projekt része a lakosság széles rétegeit célzó szemléletformálás, valamint további közösségi kerteteket is szeretnénk létrehozni.

Ha nyer a pályázat, akkor:

- Interaktív információs rendszert fejlesztünk ki a regionális földterületekről és az élelmiszertermelés lehetőségeiről, műholdas adatgyűjtéssel támogatva. A rendszer képes lesz éves előrejelzéseket és prognózisokat adni a termelőknek, hogy azokhoz igazítsák termelésüket. Ez megoldja azt a kihívást, hogy a kistermelők hosszú távon a jó minőségű információk kedvezményezettjeivé váljanak.
- Létrehozzuk a Veszprémi Regionális Élelmiszerügyi Tanácsot, a regionális élelmiszeripari ökoszisztémához kapcsolódó szervezetek döntéshozatali platformját.
- Iskolai menzareformot hajtunk végre. A városi iskolák menzaszolgáltatását úgy reformáljuk meg, hogy szezonális helyi ételeket kínáljunk büféasztalos rendszert alkalmazva.
- Fejlesztjük a meglévő városi vásárcsarnokot, hogy új funkcióját helyi élelmiszeripari csomópontként vezessük be.

Általános helyzetelemzés

A Veszprém 2030 stratégia a 2025-2030 gazdasági program időtávjával egybeeső stratégiai dokumentum, ami jó irányérzékkel jelöli ki a célkitűzéseket, és megfelelő részletettséggel rendszerezetten mutatja be a jövőkép elérésének az ágazati feladatait.

A korábbi évtizedhez képest a Veszprém 2030 stratégia gondolatvilága a tekintetben is átvehető és továbbfejleszhető, hogy az élhetőség mint központi célkitűzés mellett azzal egyenértékű módon a kreativitást és kulturális alapú városfejlesztést, valamint a térségi gondolkodást is bevezeti a fogalomkészletébe.

Ahogy az élhető város fogalom, úgy a kreatív város is egy közhangulatra, érzületre utal, aminek a kialakításához a támogató feltételek kialakítása és ennek érdekében stratégiai szemlélet szükséges. Veszprém egyedisége, hogy a stratégiai dokumentumaiban az élhetőség értelmezési tartománya a régióval való együttműködésben jelentkezik, részben éppen azért, mert a kreativitás és kulturális alapú fejlesztés alapfogalmak elsősorban a város és annak környezetével együtt definiálható kategóriák. Tudatos döntésünk volt ennek tükrében, hogy a „Kreativitás Ünnepe” az Európa Kulturális Fővárosa 2023 programsorozat a régiós összefogásnak köszönhetően öltött testet és vált olyan sikeressé. Az élhetőség, a jólét

ugyanis hosszú távon el is veszíthető értékek, és ezért a városnak szüksége van a megújulás képességére, éppen ezért az élhető város értéktartalomnak mindig olyan belső jelentéshordozókat kell felvennie, ami az adott kor kihívásainak a legjobban megfelel. Veszprém esetében ezek a fogalmi elemek a kreativitás, a térségben való gondolkodás, a zöld átállás és a digitális szolgáltatások fejlesztése, amelyeknek meg kell jelenniük a helyi közszolgáltatásokban. A zöld és digitális közszolgáltatások nyitottak, ügyfélközpontúak és részvételi alapon szerveződnek, kényelmes és áramvonalas megoldások. A zöld és digitális kulturális intézmények a társadalmi mobilitás színterei, amelyek egyben az ötletek nyitott versenyző piacát is biztosítják helyben, és olyan nem formális tanulási lehetőségeket kínálnak, amelyek képesek a tehetségek felismerésére és megtartására.

Veszprém alapvető adottságai predesztinálják az Önkormányzatot arra, hogy ezen az úton tovább haladjuk. Hiszen a működő vállalkozások összetétele és száma Veszprémben már most is ezt vetíti előre. Az 8.192 helyi vállalkozásból a kreatív iparágakban dolgozó vállalkozások száma 2.702, ami a teljes gazdaságnak a 33 %-a. (A figyelembe vett ágazatok a művészet, szórakoztatás, oktatás, tudományos, műszaki tevékenységek, infokommunikációs szakterületeket fedik le.) Ehhez szorosan fűződik, hogy a bejegyzett és működő civil szervezetek száma évek óta folyamatosan 500 db fölött van.

A gazdaság legfontosabb mutatója szerint a nyilvántartott álláskeresők száma a Veszprémi járásban 900 fő, ebből 638 veszprémi lakos, és a tartósan munkanélküliek száma a városban 247 fő. A közfoglalkoztatottak száma Veszprémben 58-50 fő között mozog évente. A települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) 551 fő. A közbiztonság az országos átlagot meghaladó, a halálos közúti balesetek száma is elenyésző (2 eset), a súlyos balesetek száma 18, a könnyű sérüléssel járó balesetek száma 78 2023-ban.

A jelen fejezet célja, hogy a célkitűzések viszonylatában áttekintsük városunk általános állapotát és a helyben rendelkezésre álló feltételek helyzetét. A fejezet további részében Dr. Domokos Endre, a Pannon Egyetem docense és kutatóközpontjának vezetője helyzetelemzését vettük alapul.

Domborzati jellemzők

Veszprém város a Dunántúli-középhegység nagytáján belül a Bakonyvidék középtáj és a Veszprém-Nagyvázsonyi-medence kistáj részét képezi. A kistáj a Déli-Bakony és a Balaton-felvidék között fekszik. E tájak találkozására biztosította régen, hogy a település könnyedén hozzájuthatott a legváltozatosabb erőforrásokhoz (gabona, zöldség-gyümölcs, hal, faanyag, stb.). A területet tektonikusan tagolt, különböző magasságokba emelt, főként triász időszerű karbonát kőzetekből álló rögök építik fel. Veszprém 250 méteres tengerszint feletti magasságával Magyarország legmagasabban fekvő megyeszékhelye. A terület

különlegessége a nagy szintkülönbségek (legmélyebb és legmagasabb pontja között 60 m), a város dombjai okozta fizikai tagoltság és zezugos úthálózat. A város nagyrészt nyílt karszton, igen sziklás talajra épült, mely egyaránt előnyt és hátrányt is jelent.

Demográfiai jellemzők

A 2022-ben lezajlott népszámlálás átfogó képet mutat Veszprém lakosságösszetételéről. A város lakossága az adatfelvételkor 56 262 fő volt, 53%-a nő, 47%-a férfi. A 2011-es népszámlálással összehasonlítva a város lakossága 5 459 fővel (8,8%-al) csökkent, a nemek aránya nem változott. A környező önálló, de döntően Veszprém infrastruktúráját és szolgáltatásait használó települések lakosság száma nagyságrendileg ugyanennyi fővel emelkedett, Veszprém vonzáskörzete pedig kiszélesedett.

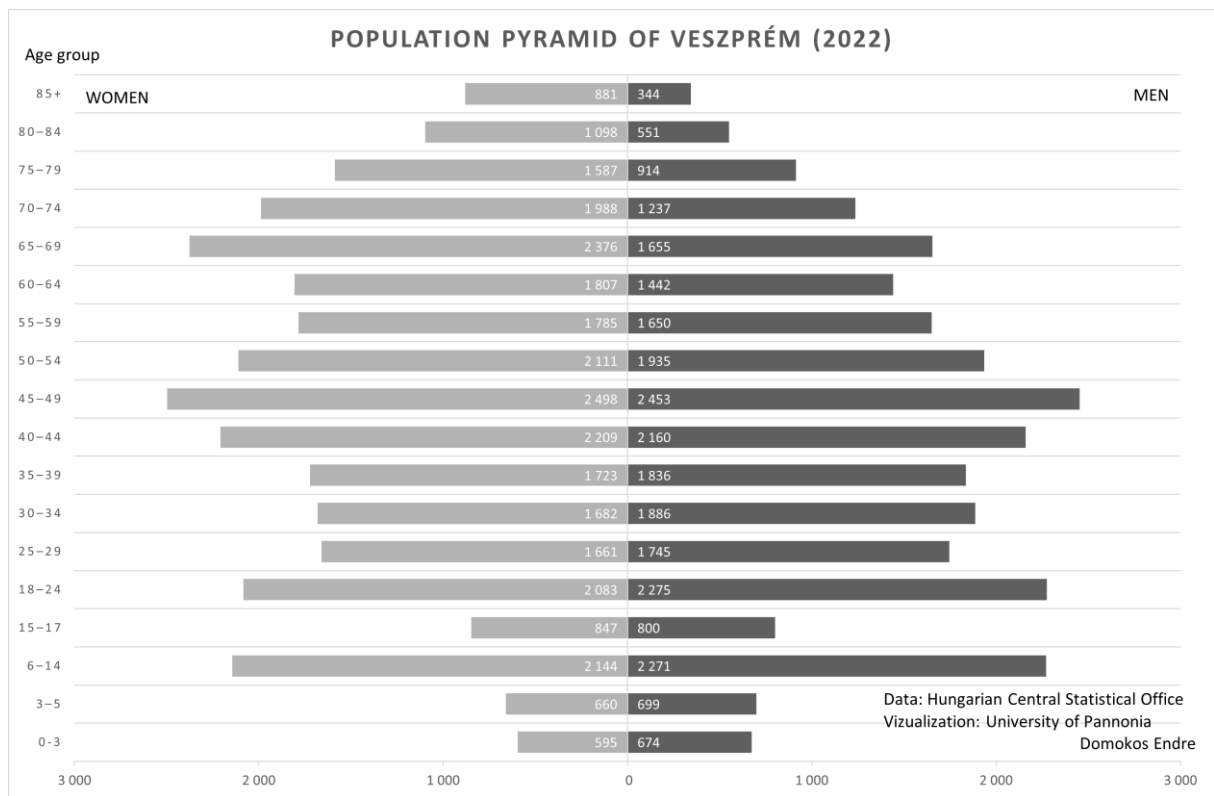
A jelentős változás a korcsoport eloszlásban figyelhető meg. Veszprém lakossága előregedő képet mutat. A 45 év alatti korcsoportok mindegyikében csökkenés, míg a 65 év feletti összes korcsoportban növekedés figyelhető meg.

Amíg a 18 év alatti korosztály 16%-al, a 18-40 év közötti korosztály 30%-al csökkent, addig a 65 év feletti korosztály 35%-al növekedett. Ez a tendencia várhatóan tovább fog folytatódni. A nyugdíjas korosztály jelenlegi 22%-os aránya 2011-ben még csak 15%-os volt. A nyugdíjasok aránya a modellszámítások szerint rövid stagnálás után 2031-re fogja meghaladni a 30%-ot. Ez a változás Veszprém szolgáltatásait és működését érdemben nem befolyásolja, mivel a környező kistépelülésekre kiköltözött fiatalabb generációk továbbra is a városba járnak dolgozni, ügyet intézni, szórakozni, és itt járnak a gyerekeik iskolába.

Veszprém lakossága – feltételezve, hogy nem fog jelentős számú betelepülő érkezni a városba – a modellek szerint tovább fog fogyni, és 2035 körül 50 000 fő alá csökkenni.

Mindezek eredőjeként Veszprém korfája urna alakú, aszimmetrikus a nemek szerinti megoszlás alapján, és egy fogyatkozó népesség képét mutatja. A korfán világosan jelentkezik a Ratkó-korszak demográfiai hagyatéka a Ratkó-generáció és gyermekei alkotta korcsoporti csúcsok képében, valamint a CSOK-korszak rövid távú hatása is megfigyelhető a 6-14 éves korosztálynál. (KSH, 2023)

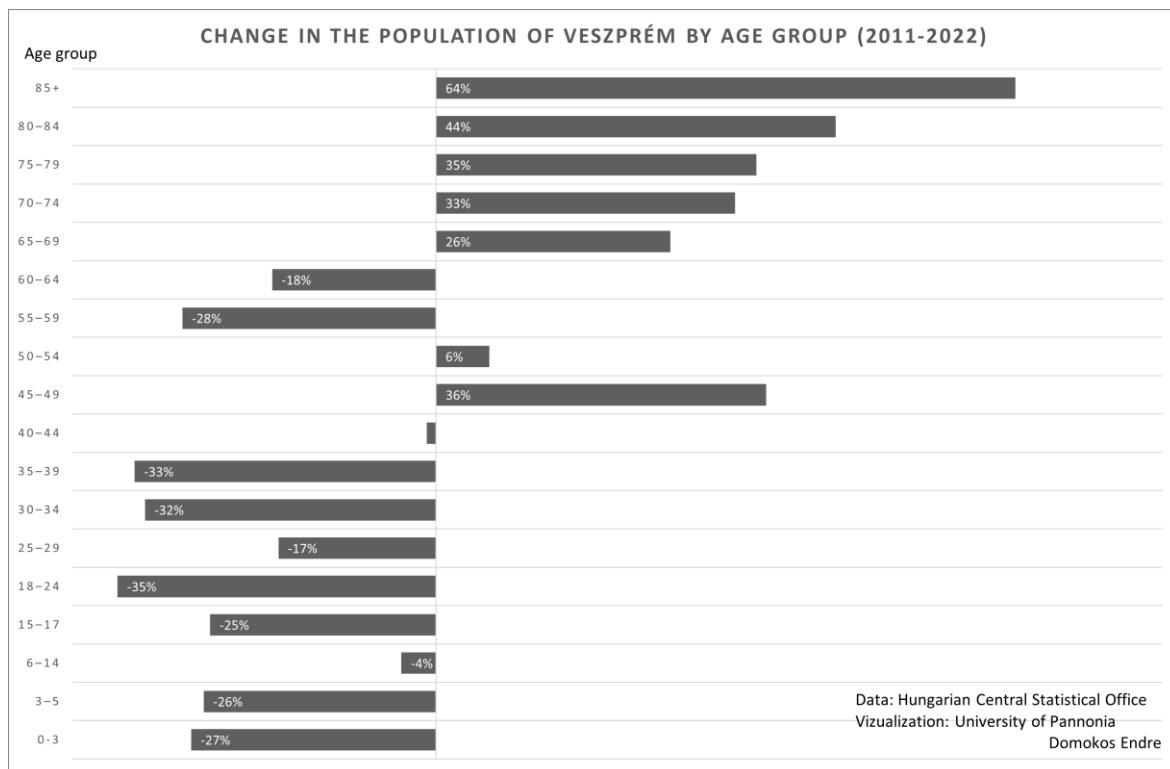
A város népességére jellemző a magas iskolázottság (a felnőtt lakosság 27,6%-a felsőfokú végzettségű), ami meghatározó a várospolitikai döntések elfogadásában.

1. diagram: Veszprém korfája 2022-ben (Forrás: KSH)

Az adatokból világosan látszik, hogy a város lakosságának jelentős részét (idősek) érzékenyen fogja érinteni a klímaváltozás. Az is figyelemre méltó, hogy a város lakosságának több, mint fele a két nagy lakótelepen (Jutasi úti lakótelep és Cholnoky város) él. Ezért fontos, hogy a klímaadaptációs intézkedések ezeket a városrészeket kiemelten kezeljék.

2. diagram: Veszprém lakosságának korösszetétel változása 2011 és 2022 között (Forrás: KSH)

Veszprémben a népszámlálás során adott nyilatkozatok alapján magát magyar nemzetiségűnek mondó 47.622 fő volt, a nem magyar nemzetiségűnek mondók száma összesen 1.854 fő, ami a teljes népesség 3,7%-a. A legnagyobb számú kisebbségek a német 690 fővel, a roma 215 fővel és az ukrán 209 fővel. A legnagyobb lélekszámú kisebbség, a német nemzetiségűek aránya a teljes lakosságon belül 1,5%-ot képvisel.

Lakásállomány

A 2022-es országos népszámláláson felmérésre került Veszprém lakásállománya is. A bevallások alapján a város területén a legkörnyezetbarátabbnak számító távfűtést a lakások 27%-a éri el. A városi légszennyezés szempontjából szintén kedvező elektromos fűtés a lakások 5%-ában áll rendelkezésre. A városi környezetben elfogadható, de erős kitettséget jelentő gázfűtés a legjellemzőbb Veszprém Megyei Jogú Város területén (58%). A városi környezetben legnagyobb légszennyezést okozó fa tüzelés szintén jelentős, mivel a lakások 10%-a használja.

A városban – az országos trendeknek megfelelően – megfigyelhető volt a napelemes rendszerekkel kombinált elektromos fűtés megjelenése és erőteljes terjedése. Ezt a folyamatot 2022/23-ban megakasztotta a napelem csatlakozás leállítása, valamint az elszámolási rendszer körüli, hosszúra nyúlt bizonytalanság. Az érvényes kormányzati irány

alapján végzett modellszámítások szerint az elektromos fűtés további 1-2%-os emelkedése után nem várható további növekedés, mivel az újonnan telepített rendszerekre várható havi, illetve bruttó elszámolás kedvezőtlen gazdasági környezetet teremt.

Az elmúlt években a város területén is megjelentek a megújuló erőforrások kihasználására alkalmas berendezések. 2022-ben a napelemmel felszerelt lakások száma a lakásállomány 5%-át tette ki, míg napkollektort a lakások kevesebb, mint 1%-ára telepítettek. A napelemek száma a 2022 végi engedélyezési hullám miatt 1800-2000 darabra, azaz a lakásállomány kb. 8%-ára nőtt 2023 végére, majd jelentősen lassuló emelkedés után 2030 körül éri el a 10%-ot. Ezt az arányt az energiaközösségek létrehozásával lehetne jelentősen növelni, ami Veszprém Megyei Jogú Város területén csak jelentős – várhatóan gazdaságtalan – beruházással lenne megvalósítható.

A fűtési/hűtési rendszerek terén 2022 végén 393 hőszivattyú működött (1,7%), mely eszközök számában 2023 végére egy jelentősebb növekedés után a lakásállomány 2,5%-a érintett. 2024-től csak nagyon visszafogott emelkedés tapasztalható, várhatóan 2030-ra nem fogja elérni a hőszivattyúval ellátott lakások aránya az 5%-ot.

A légkondicionálók terjedése már régebbre vezethető vissza. Míg 2011-ben a lakásállomány 7%-a, 2022-ben már 22%-a volt felszerelve ezzel. A klimatikus viszonyok változását elemezve nagy valószínűséggel további jelentős emelkedés várható a légkondicionálás terén, és 2030-ra már 50% felett lesz az ezekkel az eszközökkel ellátott lakások aránya, ami jelentős terhet ró az villamos átviteli hálózatra, és e mellett jelentősen növeli az üvegházhatású gázok kibocsátását is. Ezért fontos a lakások jobb hőszigetelése, és a természetes (zöldfelületi) hőszigetelés népszerűsítése is.

Épített környezet

Veszprém már a XI. században is jelentős település volt, a „Királynék városa”, ám épületek ebből a korból alig maradtak ránk a török megszállás időszakában bekövetkezett rombolás következményeként, melyben a város hatszor cserélt gazdát, és gyakorlatilag az összes épület (beleértve a várost védő erődítményeket is) teljesen elpusztult. A város a XVIII. században szinte teljesen újjáépült. A város egészen 1948-ig gyakorlatilag teljesen egyházi tulajdonban volt (a veszprémi püspök és a veszprémi káptalan osztozott rajta nagyjából fele-fele arányban). Többek között ennek egyik következménye, hogy Veszprém városának épített környezetét az elmúlt évszázad második fele nagyon megviselte. A modernizáció jegyében számos városképbe nem illő, annak természetes légmozgását erősen korlátozó, monumentális épület épült. Új városközpontot hoztak létre, hogy a vár a benne található egyházi épületekkel jelentőségét veszítse. Ekkor készült el a jelenlegi városközpont (az

MSZMP Pártház, egy állami áruház (Bástya), egy szálloda (Hotel), a Bányatröszt székháza és a piac, valamint a Cserhát lakótelep, benne a „Lordok Háza” és a „Húszemeletes”).

Ekkor került sor a 8-as út városon átvezető szakaszának újratervezésére is. Az eredeti szakasz nagyon bonyolult vonalvezetéssel és balesetveszélyes keresztezésekkel rendelkezett, így a nyomvonalat leegyszerűsítették. A vasúti közlekedés is átalakításra került, megszüntették a városközpontban lévő pályaudvart és a Balaton partjára levezető vasútvonalat, mely szintén a város új központján haladt volna át. Így azonban a város vasútállomása távol került a lakott területektől. Ezért került beépítésre a következő ütemben a városközpont és a vasútállomás közötti terület (Felszabadulás lakótelep). Az új lakótelepek a rohamosan növekvő népesség lakásigényeit is kiszolgálták.

Közlekedés

Veszprém környezeti állapotát, s főleg a levegő minőségét döntően meghatározza a közlekedés. Veszprém csomóponti jellegénél fogva különböző térségi szintek közlekedési igényeit elégíti ki. Mind kelet-nyugati, mind észak-déli irányban tranzit utak keresztezési helye. Az elkerülő utak (körgyűrű) megépítése lehetővé tette, hogy az áthaladó forgalom már nagyrészt elkerülje a város területét. A város funkcionális várostérségként nagy számú munkavállalót, diákot és ügyintézőt, szórakozni vágyót fogad minden nap. A városban közel 14 000 olyan munkavállaló dolgozik, akinek a lakhelye nem Veszprém. Ehhez jön még hozzá a közoktatási intézményekbe naponta bejáró diákok mennyisége. A hétfői (péntek délutáni és hétfő reggeli) forgalmat még ezen felül megnöveli az a közel 4 000 diák, akik hét közben kollégiumban vagy albérletben laknak, de hét végére hazlátogatnak.

A város jelentős hátránya, hogy a vasútállomás a város szélén helyezkedik el, és kiesik a vérkeringésből. Ezért jelenleg csak kb. napi ezer utast szállít. Déli irányban, a Balaton felé nincs is vasúti összeköttetésünk, mivel azt a vasútvonalat még 1969-ben megszüntették. A kelet-nyugati vonalon élénk a forgalom, mivel ez az egyik fő vasútvonal, mely a nyugati országrészt összeköti a fővárossal. Vonatok gyakran közlekednek, de mivel a vasútállomásra való kijutás és visszajutás jelentősen megnöveli az utazás idejét, így a veszprémi lakosok közül kevesen utaznak vonattal.

A távolsági buszok állomása azonban a város központjában található, a távolsági buszjáratokat közel húszezren veszik igénybe naponta. Közvetlen az összeköttetés minden dunántúli megyeszékhellyel és természetesen a környező településekkel is. Aki a Balatont célozza meg a megyeszékhelyről, és a tömegközlekedést választja, csakis busszal indulhat el. A buszok főleg a város központjában található buszpályaudvar miatt jelentősen befolyásolják a belváros közlekedését csúcsidőben.

Tekintve a város domborzati viszonyait (a kerékpárral és gyalogosan való közlekedés nehézségei a nagy szintkülönbségek miatt), és a közlekedési lehetőségeket figyelembe véve, sokan tartanak fenn inkább gépkocsit. Ehhez járul még hozzá, hogy az elmúlt két-három évtizedben a város határában több bevásárlóközpont is épült, s ennek hatására a város belsejében több kis élelmiszerüzlet bezárt.

Az elmúlt 10 évben drasztikusan, 25%-al növekedett meg a személygépjármű állomány. 2019-ben 537 személygépkocsi jutott 1000 főre. A szám 2022-re 578/1000 lakosra emelkedett (ebből mindössze 3 elektromos meghajtású). Ekkor már több gépjármű volt a városban regisztrálva, mint ahány jogosítvány. A gépkocsik számának növekedése jelentős parkolási problémákhoz vezetett. Ezen kívül a város szűk útjai és az elkerülő útvonalak hiánya miatt sok esetben alakulnak ki közlekedési dugók. A közlekedés okozta légszennyezés mértékének csökkenése nem várható addig, amíg a gépjárműpark összetétele el nem tolódik az alternatív meghajtású gépjárművek felé. Ugyanakkor a forgalmi dugók okozta problémákat jelentősen javította a várost körbefutó 8. számú főút részleges felújítása és a főbb csomópontok többszintűvé alakítása. A város területén nagy számú körforgalom épült, ami szintén sokat segített a közlekedési csúcsok elsimításában. A forgalmi dugók mérséklése a légszennyezés mértékét is csökkenti, hiszen a járművek hamarabb célba érnek, így kevesebb szennyező anyagot juttatnak a város levegőjébe.

A város tömegközlekedését a város saját tulajdonában lévő V-Busz Kft. bonyolítja le. Bár az indulás nem volt zökkenőmentes, a vállalat az elmúlt években sokat javított a buszközlekedés elfogadottságán és népszerűségén. A közösségi közlekedés fejlesztéseként 2021. év végén az Önkormányzat saját erőből 42 db új, klimatizált, alacsonypadlós dízel autóbust vásárolt, a Zöld Busz program támogatásával 2022-ben 5 db, 2024-ben pedig további 2 db elektromos autóbusszal egészített ki. Az elektromos autóbuszok töltőinfrastruktúrája a Haszkovó autóbuszfordulóban került kialakításra. A beszerzéseknek köszönhetően a város az ország egyik legmodernebb autóbuszflottájával rendelkezik. Ezzel a gépjárműparkkal a V-Busz Kft. 23 nappali és két éjszakai járatot üzemeltet.

Szintén a V-Busz üzemeltetésében van a 2023-ban indult V-Bike (www.vbike.hu) elektromos rásegítésű közbringa rendszer. A 10 gyűjtőállomással és 100 db kerékpárral induló rendszerrel minimális díj ellenében (1,2 €/nap; 22 €/év) a városban szabadon élvezhető az elektromos rásegítésű kerékpárok előnye. Sok lakos a kerékpárok kipróbálása után saját példány beszerzését tervezi. A rendszer szakmai szempontok és a város lakosságának igényei alapján 2023-ban egy, 2024-ben hat új állomással bővült.

Klimatikus jellemzők

A Veszprém környéki dombvidék a várost körülölelő természetes határt alkotja, amely fontos szerepet játszik a város levegőminőségének alakításában. A domborzat hatása a levegőminőségét jelentősen befolyásolja a dombok alkotta természetes szélcsatornákon a városra érkező légáramlatok. A domborzat hatására a levegő áramlása módosul, a levegő áramlási útvonala, sebessége és turbulenciája változik, így azonos időpontokban városrészenként jelentősen más légköri viszonyok alakulnak ki. A domborzatnak köszönhetően az áramlás sebessége helyenként csökken, például olyan zárt völgyekben, ahol a levegő nem tud szabadon áramolni. Az ilyen helyeken a szennyezőanyagok felhalmozódása, koncentrációja magasabb, a levegő minősége pedig csökken. Jellemzően a város alacsonyabban fekvő részein, ahol a légáramlás lassabb, gyakrabban alakulhatnak ki magasabb szennyezőanyag-koncentrációk. Ezeken a területeken különösen fontos a zöldfelületek mennyisége, mivel az itt található növényzet oxigént termel és képes felvenni a káros anyagokat.

A település éves átlaghőmérséklete a 2004-2014 közötti időszakban 11°C volt, míg a 2015-2022 közötti adatok már 12°C fölötti értékeket vettek fel. Az elemzett adatokból kiderül, hogy a fagyos, zord és téli napok száma folyamatosan csökken, míg a nyári és hőségnapok száma az utóbbi években hasonló szinten mozog. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a település klímája fokozatosan változik, és egyre melegebbé válik.

Az adatok alapján fontos kiemelt figyelmet fordítani a hóhullámos időszakokra, valamint az egymást követő száraz napokra, mivel ezek az időszakok növelik az emberi szervezet hőterhelését és az ebből eredő egészségügyi kockázatokat, különösen az érzékeny csoportok, például a kiskorúak és nyugdíjasok esetében. Veszprémben 2021-ben 8, 2022-ben már 15 forró napot (Tlegnagyobb > 35 °C) mértek, míg 2000-2020 között egyik évben sem fordult elő háromnál több ilyen nap.

A hőmérséklet mellett fontos kiemelni a csapadék mennyiségét és eloszlását is. Elég nagy eltérések tapasztalhatók az egyes évek között. Az extrém csapadékos napok száma – amikor több mint 20 mm csapadék hullik egy nap alatt, ami villámárvíz veszéllyel jár a településen – az utóbbi években már meghaladta az öt napot, a korábbi 1-2 naphoz képest. A hirtelen, nagy mennyiségben lehulló eső már a középkorban is problémát jelentett (mivel a dombok közötti szűk völgyekben összegyűlve zúdult át a városon), folyamatosan védekezni kellett a villámárvizek ellen, melyek időnként így is komoly károkat okoztak.

Az éghajlati változások Pannon Egyetemen végzett vizsgálata során a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR, 2023) klímamodell projekcióit használták, amelyek Magyarország jelenlegi és jövőbeli éghajlatára vonatkozó információkat jelenítenek meg térképi formában. Az éves átlaghőmérséklet várhatóan 1,5-2°C értékkel emelkedik 2050-re, és 2,5-3,5°C értékkel 2100-ra. A nyári átlaghőmérséklet akár 4-4,5°C értékkel is

emelkedhet 2100-ra, ami nagyobb számú forró napot és hőségriadós napot eredményez. Veszprémben a tavaszi fagyos napok száma 2050-re várhatóan 10 nappal, míg 2100-ra akár 18 nappal is kevesebb lehet. A csapadékmennyiség változása eltérő lehet a két modell alapján, az ALADIN-Climate projekciója alapján 50 mm-rel több, míg a RegCM projekciója alapján akár 100 mm-rel kevesebb csapadék várható 2050-re. Az extrém időjárási helyzetek, mint a 20 mm-t meghaladó csapadékos napok száma várhatóan növekedni fog.

Vízgazdálkodás (élet a karszton)

A klímaváltozás velejárója, hogy a jövőben Veszprém területén is jelentős esőzések és hosszabb száraz időszakok váltakozására kell felkészülni. A város helyzetét nehezíti, hogy a jelenleg országosan is kiemelkedő minőségű ivóvizet adó, érintetlen, nagy mélységű karsztvízforrások az egyedüli vízvételi lehetőségek a város számára. A város vizét adó, a felszín felé nyitott karsztvízbázisainak védterületei egybeesnek a város lakott területeivel. Ennek előnye egyben hátránya is: a város ivóvízellátása saját magától függ. Az előny mellett jelentkező hátrány, hogy nyílt karsztos területről van szó, így a felszín alatti vízkészletek fokozott védelme szükséges, mert természetes földtani védelem hiányában, valamint speciális tulajdonságai miatt a karsztvízkészlet a felszíni eredetű szennyeződésekre fokozottan érzékeny, potenciális szennyező források jelenléte esetén pedig sérülékeny. Egy-egy felelőtlen emberi cselekedet, legyen az mezőgazdasági tevékenység, vagy csak egy olajcsere, amit úgy hajtanak végre, hogy a természetet károsítják vele, egyes területeken nagyon rövid idő alatt a főkarsztba tud bejutni. Ezért a város vezetése és a helyi vízművek egyesített erővel dolgoznak a város vízkészletét veszélyeztető szennyezések megakadályozásán.

A múlt évszázad második felében több nagy ipari üzem, valamint egy katonai reptér is volt a környéken, melyek működése során szennyező anyagok kerültek a talajba, és ezek több helyen is veszélyeztetik a vízkészleteket. Ezek kármentesítése folyamatban van.

További problémát jelent a beépítetlen külterületekre – jellemzően hobbikertes övezetekbe – kitelepülők egyre növekvő száma. A Csatár-hegy korábban a várost övező pihenő-nyaraló övezet volt, ahol a város lakosai hétvégéket, nyári szabadságokat töltöttek el. Most azonban egyre többen választják állandó lakhelyül a környéket a városból véglegesen kiköltözve. A terület erre nincs felkészülve, az ivóvíz nincs bevezetve, és a csatornázás sem megoldott. A Csatár-hegy szintén az egyik legfontosabb karsztvízkészlet védőterületéhez tartozik, így itt is fontos lenne a terület közművesítése, hogy a növekvő lakosság által okozott szennyezés minél kevesebb mennyiségben jusson be az ivóvízbe.

A város közelében felhagyott, rekultiválásra váró bányák is találhatóak. A lakosság növekvő nyugtalansággal figyeli, hogy az egyik vízbázis közelében lévő bányában személtelhelyezés

történt. Az Önkormányzat folyamatosan nyomon követi az eseményeket és ügyfélként bejelentkezve akadályozza a további természetkárosítást.

Levegőminőség

Veszprém a korábban említett környezeti viszonyok miatt levegőminőség szempontjából kifejezetten jó helyzetben van. A várost gyakran szellőztetik a „bakonyi szelek”. A közmondás is úgy tartja, hogy „Veszprémben vagy a szél fúj, vagy harangoznak”. Hivatalosabban fogalmazva a szélirány általában nyugati vagy északnyugati.

A városban három légszennyezettség mérő állomás működik. Ezek adatai alapján a városban a levegő minősége az elmúlt húsz évben kiváló volt. Ez alól egyetlen kivétel a város főleg fatüzelést használó városrészei (Dózsaváros és Újtelep), ahol a téli fűtési szezonban a szálló por (PM₁₀) 24 órás határérték túllépése gyakorlatilag folyamatos.

Zöldfelületek

Veszprémen belül kifejezetten magas a gondozott zöldfelületek aránya. A város belterületén 187 ha közhasználatú zöldfelület található, melyeken mintegy 26 000 fa, 5 000 virág és 48 000 cserje él. A közösségi zöldfelületek a sűrűbben lakott, lakótelepi zónákban igyekeznek pótolni a városlakók érdekében a saját kert hiányát. A kertészeti körzeteken túl jelentős zöldfelületi elemként tartjuk számon a veszprémi állatkert területét (30,46 ha) és a városi temetők területét (24 ha), továbbá a lakosság számára megnyitott parkerdők 24 ha-os területét. A közparkként, közkertként használható felületek aránya 19%.

Erdővel fedett területek találhatóak a város belterületétől északra, a Bakony hegy lábain. Az erdők aránya a város beépítetlen területeiből 38,9% (5 080 ha). Veszprém városa mindössze 45,5 ha erdőterülettel rendelkezik, amelyből 17 hektár az utóbbi években telepített véderdő és parkerdő. Egyedülálló, hogy a település belterületén természeti területek és nagyterjedésű erdők találhatóak, amelyek zöld folyosókat alkotnak, és a település jelentős részét átszövik.

A város a fás növényeiről fakatasztert vezet, melynek feltöltöttsége jelenleg 99%-os, 28896 fa adatait tartalmazza.

Veszprém város funkcionális várostérsége

A városok és megyeszékhelyek térbeli fejlődését és műszaki-fizikai szerkezetét alapjaiban a természeti-földrajzi adottságok, valamint a környező településegységekkel való kapcsolat határozzák meg, amelyek együtthatása kialakítja a funkcionális várostérség

infrastruktúrájának a hálózati struktúráját. A funkcionális várostérségek általában egy központi településsel, esetünkben Veszprém várossal a centrumban egymásra oda-vissza hatással alakítják a gazdasági kapcsolatrendszereket. Az ilyen jellegű területi összefonódásokban látszik a településegységek fejlődése, a városias életkörülmények szélesebb körű elterjedése, ami a területfelhasználás intenzívebb jellegét erősíti.

A folyamatokat felerősíti és a legjobban szemlélteti a centrum és a térség közötti napi ingázás a munkahely és a lakóhely között, amiben elsősorban a központ különféle jellegű intézményeinek a vonzó hatása mutatkozik meg. Veszprém és várostérsége is ennek a térségi szerződésnek az „evolúciós” folyamatában tart, és egyre nagyobb vonzáskörzetet alakít ki magának.

Veszprém a hazai viszonyok között közepes nagyságúnak mondható megyeszékhely a Dunántúl középső részén, olyan térségben, amely viszonylag messze található a nagy regionális központoktól (Budapest, Bécs), de periférikus elhelyezkedésének semmiképpen nem nevezhető. Tekintettel arra az adottságára, hogy a Balaton északi partja közelében helyezkedik el, egy jelentős, önálló vonzáskörzettel rendelkezik, amely középszintű és felsőszintű funkciókat fogalmaz meg feladatként, miközben Veszprém turisztikai szerepe is kiemelkedő.

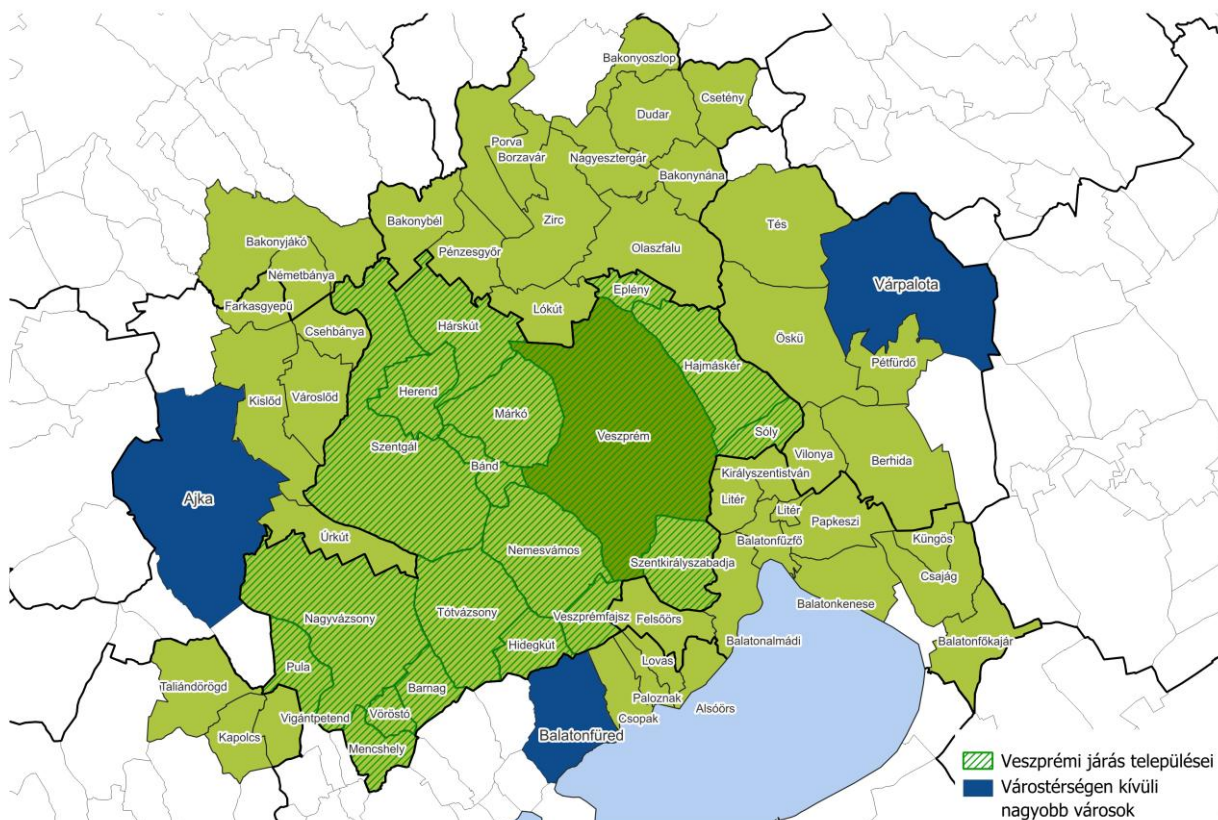
A város településszerkezetére jellemző, hogy a kompakt városi tér mellett két olyan településrészrel rendelkezik, amelyek az utóbbi időben kerültek a város közigazgatási területéhez, s ma is szinte önálló faluként működnek. Ezek Kádárta (1973-tól) és Gyulafirátót (1984-től). Veszprém fontos központja a Balaton Keleti térségének, különösen az északi parti vonatkozásában, így saját turisztikai vonzerején túl ez a tény is meghatározza működését. Ugyanakkor szolgáltatásaiban is túlmutat közigazgatási határain, illetve túl kell, hogy mutasson egy ötvenhatezres város elvárható szintjén.

Veszprém funkcionális várostérségének a komplett településlistája a 2022-es népszámlálás alapján: Alsóörs, Bakonybél, Bakonyjákó, Bakonynána, Bakonyoszlop, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfűzfő, Balatonkenese, Bánd, Barnag, Berhida, Borzavár, Csajág, Csehbánya, Csetény, Csopak, Dudar, Eplény, Farkasgyepű, Felsőörs, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Kapolcs, Királyszentistván, Kislőd, Küngös, Litér, Lókút, Lovas, Márkó, Mencshely, Nagyesztergár, Nagyvázsony, Nemesvámos, Németbánya, Olaszfalva, Öskü, Paloznak, Papkeszi, Pénzesgyőr, Pétfürdő, Porva, Pula, Sóly, Szentgál, Szentkirályszabadja, Taliándörögd, Tés, Tótvázsony, Úrkút, Városlőd, Veszprém, Veszprémfajsz, Vigántpetend, Vilonya, Vöröstó, Zirc.

2011-hez képest a vonzáskörzet Bakonybél, Bakonyjákó, Bakonyoszlop, Balatonkenese, Csajág, Csetény, Farkasgyepű, Tés településekkel bővült, amíg kikerült Óbudavár.

A veszprémi funkcionális várostérség települései

1. ábra: Veszprém város funkcionális térsége

A gazdasági program kiemelt fejlesztési területei

A fejezet célja, hogy bemutassuk azon fejlesztési tevékenységet, amely megjelenik a közszolgáltatások biztosításában és a stratégiai célok elérésében. Ezen fejezetből kilátszik, hogy Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a közszolgáltatások terén a kötelező feladatokon túl számos önként vállalt feladatot is ellát saját lakosságának vagy a környező települések lakóinak vagy akár a megyei hatókörű ügyfél-közönségnek az irányában.

A közszolgáltatási feladatellátás általánosan középvárosi szintnek felel meg, alkalmazkodva a lakosságszámhoz, települési és térségi jellemzőkhöz. Kiemelkedik ugyanakkor a kulturális feladatellátás a közszolgáltatások sorából, döntően két ok miatt: egyrészt a kötelező feladatok mellett jelentős számú önként vállalt feladatot is ellát az Önkormányzat főként a saját lakossága számára, de a turisztikai szerepe miatt a városba látogató vendégkör részére is. A másik ok pedig a közigazgatás és közszolgáltatás ellátásában tapasztalható átszervezésekre vezethető vissza, aminek során a megyeszékhely többlet feladatot kapott. Veszprémben az önkormányzati fenntartású kulturális intézmények száma így hatra

emelkedett, s a korábbi beruházásoknak köszönhetően elkészült létesítményünk a Hangvilla, majd 2023-ban az Acticity is, végezetül 2025-ben legutóbb a CODE.

Mindezen fejleményekre alapozva készítette el az Önkormányzat a kulturális szféra fejlesztési koncepcióját 2018-ban, amiben célul tűztük ki, hogy a város Európa Kulturális Fővárosa címet nyerjen el 2023-ra. A sikeresen megvalósított EKF évet követően egy új időszakot nyitottunk a város történetében, ami a stratégiai tervezéshez megfelelő alapokat biztosít.

A kiemelt fejlesztési területek prioritásai tekintetében alapvető, hogy azok a beruházások élveznek előnyt, amik külső támogatási források bevonására adnak lehetőséget. Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogy a gazdasági program kiemelt fejlesztési területei hogyan járulnak hozzá az átfogó célokhoz a 2030-as időszakig terjedően.

Veszprém Megyei Jogú Város pályázati tevékenységének bemutatása

A városfejlesztési tevékenység a külső források bevonásában elért sikerek függvényében lehet csak értékelhető, ezért áttekintjük az elmúlt időszak jelentősebb pályázatait és a következő 5 év fontosabb forrásbevonási célkitűzéseit.

Az Európa Kulturális Fővárosa 2023, valamint a Modern Városok Program keretében megvalósult vagy megvalósítás alatt levő pályázatokat az 1-es és 2-es számú melléklet tartalmazza.

Az elmúlt 5 évben befejezett uniós finanszírozású projektek:

1. Veszprém kulturális turisztikai kínálatának fejlesztése GINOP-7.1.9-17-2018-00023
Projekt összköltsége: 2381 millió Ft
2. Északi iparterület közlekedésfejlesztése TOP-6.1.5-16-VP1-2017-00001
Projekt összköltsége: 3200 millió Ft
3. Módszertani Bölcsőde megújítása, illetve bölcsődei eszközbeszerzések TOP-6.2.1-16-VP1-2020-00003
Projekt összköltsége: 307 millió Ft
4. Módszertani bölcsőde energetikai megújítása TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00006
Projekt összköltsége: 225 millió Ft
5. Völgyikút utcai idősek otthona energetikai korszerűsítése TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00002

Projekt összköltsége: 134 millió Ft

6. Aprófalvi bölcsőde energetikai megújítása TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00004

Projekt összköltsége: 286 millió Ft

7. Vilonyai u. 2/B sz. alatti gyermekorvosi rendelő felújítása TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00004

Projekt összköltsége: 36 millió Ft

8. Ördögárok u. 5. sz. alatti gyermekorvosi rendelő felújítása TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00005

Projekt összköltsége: 77 millió Ft

9. Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001

Projekt összköltsége: 182 millió Ft

10. Szent Miklós-szegi Kálvária-domb és környékének infrastrukturális felújítása és funkcióbővítése TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00078

Projekt összköltsége: 718 millió Ft

11. Zöld város (Kulturális negyed) TOP-6.3.2-16-VP1-2020-00002

Projekt összköltsége: 3256 millió Ft

12. Szabadságpuszta és Felsőörs közötti kerékpárút - TOP-6.4.1-16-VP1-2017-00001

Projekt összköltsége: 240 millió Ft

13. Márkó - Bánd települések irányába kerékpárút építése TOP-6.4.1-16-VP1-2018-00002

Projekt összköltsége: 501 millió Ft

14. Kerékpárút és kerékpárforgalmi létesítmények építése Veszprém – Gyulafirátót TOP-6.4.1-16-VP1-2019-00003

Projekt összköltsége: 906 millió Ft

A 2025-ben megvalósítás alatt levő már támogatott és nyertes projektek:

- Országos Tornaterem Felújítási Program – Veszprémi Stadion Munkaterületén található Munkacsarnok felújítása II. (2023)
Támogató: Magyar Kézilabda Szövetség
Támogatási összeg: 299.720.000,- Ft
Projekt összköltsége: 299.720.000,- Ft /önerő: 0 Ft/

A projekt megvalósítása folyamatban van.

- Magyar Labdarúgó Szövetség – Országos futsal csarnok építési program
Támogató: Magyar Labdarúgó Szövetség
Támogatási összeg: 1.150.000.000,- Ft
Projekt összköltsége: 1.150.000.000,- Ft
A projekt előkészítése, az Együttműködési megállapodás tervezet kidolgozása folyamatban van.

- A kézilabda sportágnak helyt adó tornacsarnokok közüzemi költségeinek támogatása – a veszprémi Stadionban található Kézilabda munkacsarnok rezsiköltségeinek finanszírozásához pályázunk
Támogató: Magyar Kézilabda Szövetség
Maximum támogatási összeg: 30.000.000,- Ft (az elszámolandó gáz- és villanyszámlák költségének 80%-áig a 2024.01.01. és 2024.12.31. közötti időszakra)
Az elnyert támogatás összege: 27.550.433,- Ft

- Fenntartható városfejlesztési stratégia, TOP Plusz városfejlesztési programtervének és kapcsolódó dokumentumainak elkészítése; Támogatási összeg: 80 millió Ft
Szakmai tartalom:
Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elkészítése és annak felülvizsgálata, ennek keretében a Digitális Átállás, Zöld átállás és Üzleti modell kidolgozása
TOP Plusz Városfejlesztési Program elkészítése
Veszprém Smart City stratégiájának elkészítése
Térinformatikai mérések, szolgáltatások
RGB színes ortofotó készítése
2023-2028 HEP komplex felülvizsgálata, módosítása
Egészségfejlesztési terv elkészítése

- Aktív turizmus; Megítélt támogatási összeg Veszprém város részére: 200 millió Ft
A projekt konzorcium vezetője Veszprém Vármegye Önkormányzata.
A támogatási szerződés aláírása folyamatban van.
Műszaki tartalom:
Kerékpáros pihenőhelyek létesítés Veszprémben.

2025-ben a tervek szerint beadásra kerülő pályázataink:

Digitális Megújulás Operatív Program: Energiamenedzsment központ létrehozása

A nagy energiafogyasztású önkormányzati ingatlanok takarékos és hatékony működtetése érdekében pályázunk a DIMOP Plusz-2.1.1-24 „Energia menedzsment rendszerek fejlesztése és bevezetése önkormányzatok számára” című felhíváshoz 225 m forint 100%-os támogatás elnyerése érdekében.

A központ kialakítása a 2024-ben elfogadott karbonsemleges stratégia zászlóshajó projektje.

A városi energiamenedzsment rendszer létrehozása kulcsfontosságú lépés a város energiahatékonyságának növelése és fenntartható működésének biztosítása érdekében. A rendszer segítségével a város csökkentheti az energiapazarlást, integrálhatja a megújuló energiaforrásokat, és jelentős költségmegtakarításokat érhet el.

Az energiamenedzsment már működik az Acticity és a Hangvilla épületeiben, ehhez a meglévő online rendszerhez integráljuk az alábbi ingatlanokat a terveink szerint:

- Agóra Kulturális Központ
- Lackó Dezső Múzeum
- Veszprémi Petőfi Színház
- Foton Audiovizuális Centrum
- Kabóca Bábszínház (Deák Ferenc u. 10.)
- CODE Digitális Élményközpont (Dózsa György u. 2.)
- Stadion tornász gyakorló
- Március 15. sportcsarnok
- Óvodák

Haszkovó buszforduló komplex energetikai fejlesztése:

A Zöld Busz Program keretében 2022 és 2024 között beszerzett 7 db tisztán elektromos autóbusszal a közösségi közlekedés teljesítményének több mint 15%-a kibocsátásmentes Veszprémben. A céltudatos építkezés következő eleme egy egyedülálló elektromos autóbussz-üzemeltetési ökoszisztéma kialakítása: a Zöld Busz Program keretében korábban beszerzett, illetve még beszerzésre kerülő elektromos autóbuszokhoz és a töltőinfrastruktúrához kapcsolódóan innovatív, egyedi, önfenntartó közszolgáltatási üzemeltetési mintaprojekt kerüljön megvalósításra a „Haszkovó-forduló” végállomás területén. A projekt célja az elektromos autóbuszok energiaigénye minél nagyobb hányadának a területen történő megtermelése, tárolása és felhasználása korszerű energiamenedzsment rendszerrel. A projekt összköltsége 2,05 mrd forint. A projekt eredményeként megújuló Haszkovó forduló 8 db elektromos autóbussz évi 500 ezer kWh nagyságrendű energiafogyasztását biztosítja korszerű és költséghatékony módon, részben helyben megtermelt elektromos árammal.

A projekt elemei:

- Az elektromos buszok töltésére és megóvására alkalmas napelemes védőtetők kerülnek elhelyezésre, melyek egyúttal az időjárás ellen is védenek.
- A napelemek (50kW) által megtermelt, és azonnal fel nem használt energia energiatárolókba (storage, kapacitás: 2945 kW) kerül, ami a buszok éjszakai töltése alatt felhasználhatóvá válik.
- Az elektromos töltőrendszer bővítése (Kempower, 600 kW központi egység) 8 db elektromos autóbusz egyidejű kiszolgálására.
- Publikus gépjárműtöltési lehetőség kialakítása (2x150 kW).
- A forgalmi rend átalakítása, áthajtásos üzemi terület kialakítása.
- Új sofőrpihenő és okos buszmegálló építése.

Cholnoky Jenő Általános Iskola tornaterem tetőfelújítása:

Pályázatot benyújtunk be a Cholnoky iskola tornacsarnok tető megújítására a Veszprémi Egyetemi Sport Klubbal közösen. Ennek a fedezetét a Magyar Kosárlabdaszövetség fogja biztosítani, és 50 millió forintos beruházás várható.

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) 2021–2027-es programozási időszak projektjei

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerep jutott a megfelelő módon előkészített és megalapozott területi terveknek. A területi tervek hozzájárultak a 2014-2020-as uniós költségvetési időszakban a Közösségi Stratégiai Keret alá tartozó európai strukturális és beruházási alapokból finanszírozandó operatív programok tervezéséhez annak érdekében, hogy az uniós finanszírozású területi és ágazati operatív programokban megjelenhessenek a területi fejlesztési igények.

A 2014-2020 közötti programozási időszakban a TOP tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozat Veszprém Megyei Jogú Város forráskeretét 11,54 milliárd Ft-ban határozta meg. A TOP keretében felhasznált fejlesztési volumen a támogatások tükrében végül összesen 14,816 milliárd Ft-ra nőtt, 22%-kal emelkedett a pályázati ciklus végére.

A 2021–2027-es európai uniós finanszírozási ciklus több ponton is változásokat hozott a településfejlesztés és rendezés terén, úgy szemléletét, mint eszközeit illetően. Veszprém Megyei Jogú Város szempontjából fontos változás, hogy míg a 2014-2020-as programozási időszakban a megyei jogú városok is területi szereplők voltak, a 2021-2027-es programozási időszakban már csak a főváros és a vármegyei önkormányzatok minősülnek annak. Ennek

értelmében Veszprém Megyei Jogú Város már nem készíti önálló Integrált Területi Programot (ITP), azt csak a Veszprém Vármegyei Önkormányzat készíti.

A 2021-2027-es tervezési időszakra a Veszprém Vármegyei Önkormányzat a 108/2021. (IX. 23.) MÖK határozatban fogadta el Veszprém vármegye ITP-jét, melyet módosított a 31/2022. (V. 25.) határozatával.

A vármegyei ITP-ben Fenntartható városfejlesztésre 22,807 Mrd forint került elkülönítésre, ebből Veszprém Megyei Jogú Város 12,160 Mrd forint támogatásra jogosult. A megítélt támogatás felhasználásához Veszprém Megyei Jogú Városnak el kellett készítenie a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (FVS), valamint TOP Plusz városfejlesztési programtervét (TVP). A TVP egy önálló dokumentum, ami azonban minden szálon erősen kötődik az FVS-hez: lényegében azon beavatkozások részletesebb kifejtését, ütemezését, indikátorait foglalja magában, amelyek a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) forrásaiból valósíthatók meg, az azokra való pályázásnak is keretét szolgálja. A TVP összhangban kell, hogy álljon a vármegyei stratégiai programokkal.

A Területi Operatív Program Plusz tervezett pályázatai a TVP alapján:

1. I. prioritás (ERFA) Élhető települések (forráskeret: 7796 millió Ft)

1.1. Veszprém Aréna-Veszprém Sportuszoda közötti út építése késleltető puffer víztározóval;

1.2. Műszaki tartalom:

Aréna-Sportuszoda közötti összekötő út építése (300 m)

Késleltető puffertározó

1.3. Kék infrastruktúra;

Műszaki tartalom:

Veszprém-Gyulafirátót:

1. Árvízcsúcs csökkentő tározó építése (Északi lakóterület csapadékvíz kezelése),
2. Répavölgyi töltés végleges kiépítése,
3. Kincási utcával párhuzamos árok kiépítése,
4. Posta utcai árok mederbővítés,
5. Posta utca - Vizi utca árok kialakítása,
6. Puffer víztározó építése.

Veszprém:

1. Látóhegyi árok,
2. Békatói árok,
3. Kistó utcai árok,
4. Fejesvölgyi árok,

5. Szabadságpusztai árok.

Veszprém-Kádárta:

1. Vasút utcai árok,
2. Dévai Bíró Mátyás park melletti árok.

2.1. Mártírok úti parkolóház építése,

Műszaki tartalom:

174 férőhelyes, 4 szintes parkolóház építése

2.2. Belterületi útfejlesztés;

Műszaki tartalom:

Almádi út – Cholnoky utca körforgalom + Lóczy utca – Cholnoky utca körforgalom + a köztes szakasz 430 m,

Egry József utca – Paál László utca – Dugovics utca 860 m,

Dózsa György utca 830 m,

Német utca 520 m,

Rozmaring utca 570 m,

Hérics utca és Sáfrány utca + az ezeket összekötő út 980 m.

2. II. prioritás (ERFA) Klímabarát vármegye (forráskeret: 1064 millió Ft)

Jelenleg nem tervezett projekt benyújtása, a pályázati felhívások nem jelentek meg teljes körűen.

3. III. prioritás (ESZA) Gondoskodó vármegye (forráskeret: 1036 millió Ft)

Egy projekt benyújtása tervezett, szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások, közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően, egészségfejlesztési és egészségügyi prevenció programok szervezése.

4. III. prioritás (ERFA) Gondoskodó vármegye (forráskeret önkormányzat: 2104 millió Ft, tankerület: 1090 millió Ft)

4.1. Mentálhigiénés nappali ellátás kiépítése a Török Ignác utcai idősellátó egységhez kapcsolódóan, a Hóvirág utcai idősellátás korszerűsítése, demens nappali mentálhigiénés ellátás

Műszaki tartalom:

- Török I. u.: 16 fő befogadására alkalmas demens nappali ellátást biztosító épületszárny épül 510,4 m² hasznos alapterülettel. Az energiaellátását részben 36 db napelem biztosítja. A főzőkonyha jelenlegi 200 adagos kapacitása a jelenlegi

kontúrokon belül 300 adagra nő. A szabadidős tevékenységekhez pergola és zöldfelület kialakítására kerül sor.

- Hóvirág u.: Az épület a felújításának eredményeképpen alkalmassá válik 16 fő demens személy nappali ellátásának biztosítására, illetve a 120 adagos konyha 300 adagosra történő bővítésére is sor kerül a meglévő kubatúrán belül. A parkolóállások (3+1 akadálymentesített) a keleti telekhatár mentén, közterületen kerülnek kialakításra.

4.2.Új nappali foglalkoztató létesítése fogyatékkal élő felnőttek számára a Kőhíd utcában

Műszaki tartalom:

A Göllész Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye új épületének építése valósul meg a Kőhíd utca 10. sz. alatti ingatlanon, ahol 70 fő fogyatékos személy nappali foglalkoztatásához (szövöde, FŐKEFE foglalkoztatás, nappali foglalkozások) szükséges helyiségek kerülnek kialakításra melegítőkonyhával és teljeskörű komplex akadálymentesítéssel. A tervezett épület bruttó alapterülete 640,88 m².

4.3.Veszprémi Cholnoky utcai pedagógiai szakszolgálat fejlesztése

Műszaki tartalom:

- Önállóan támogatható elem: Épületrész tetőszigetelésének készítése és a hozzá kapcsolódó csapadékvíz-elvezetés, esővíz összefolyók cseréje, épületrész felújítása: festés, padlóburkolat, belső nyílászárók cseréje,
- Kötelezően megvalósítandó elem:
  - Akadálymentesítés: akadálymentes parkoló (ez várhatóan közterületen valósul meg), akadálymentes bejárat, akadálymentes mosdó és elérési útvonal kialakítása,
  - Csoportszobák, fejlesztőszobák, irodák kialakítása,
- Szabadon választható tevékenységek: vizesblokk felújítása.

4.4.Rózsa Úti Általános Iskola részleges megújítása

Műszaki tartalom:

- Önállóan támogatható elem: Tornateremhez tartozó öltözők, mosdók nyílászáróinak cseréje, fő közlekedési útvonalon lévő bejárat ajtók cseréje,
- Kötelezően megvalósítandó elem:
  - Akadálymentesítés: akadálymentes parkoló (iskolai területen belül), akadálymentes bejárat, akadálymentes mosdó és elérési útvonal kialakítása,
  - Csoportszoba kialakítása: meglévő helyiségből: festés, padlóburkolat cseréje,
- Szabadon választható tevékenységek: öltöző és vizesblokk teljeskörű felújítása (burkolatcsere, festés, gépészeti, villamos felújítás).

4.5. Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola részleges megújítása

Műszaki tartalom:

- Önállóan támogatható elem: Tornaterem tetőfelújítása (héjazat cseréje, hőszigetelés), tetősíkon elhelyezkedő és külső nyílászáró cseréje, épületgépészeti felújítás, tornatermi padló felújítása/cseréje, festés, homlokzati hőszigetelés,
- Kötelezően megvalósítandó elem:
  - Akadálymentesítés: akadálymentes parkoló (iskolai területen belül), akadálymentes bejárat, akadálymentes mosdó és elérési útvonal kialakítása,
  - Csoportszoba kialakítása: meglévő helyiségből: festés, padlóburkolat cseréje.

4.6. Cholnoky Jenő Általános Iskola részleges megújítása

Műszaki tartalom:

- Önállóan támogatható elem: főépület tetőszigetelésének készítése és a hozzá kapcsolódó csapadékvíz-elvezetés, esővíz összefolyók cseréje,
- Kötelezően megvalósítandó elem:
  - Akadálymentesítés: akadálymentes parkoló (iskolai területen belül), akadálymentes bejárat, akadálymentes mosdó és elérési útvonal kialakítása,
  - Csoportszoba kialakítása: meglévő helyiségből: nyílászárók, padlóburkolat cseréje, festés,
- Szabadon választható tevékenységek: földszinti és II. emeleti mosdók (összesen 3 blokk) felújítása.

4.7. Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola részleges megújítása

Műszaki tartalom:

- Önállóan támogatható elem: „A” épület homlokzati nyílászáróinak és a főközlekedési útvonalon lévő bejárat nyílászárók cseréje,
- Kötelezően megvalósítandó elem:
  - Akadálymentesítés: ebben az intézményben az akadálymentesítés megtörtént, így a meglévő infrastruktúra kerül felújításra: teljes rámpa felújítása,
  - Csoportszoba kialakítása: meglévő helyiségből: festés, padlóburkolat cseréje.

Környezeti fenntarthatóság és ökoszisztéma szolgáltatások

A Veszprém 2030 stratégia célhierarchiájával kijelölt élıhetőség egy összetett fogalom, amelybe sok mindent beleértünk (pl. az alapvető anyagi szükségleteket, a biztonságot, az egészséget), és egyre inkább az előtérbe kívánkozik a természeti környezet, a biodiverzitás, illetve az általuk létrehozott és fenntartott ökoszisztéma, ami a városi életben is gondozásra, megóvásra és elismerésre szorul. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a változó

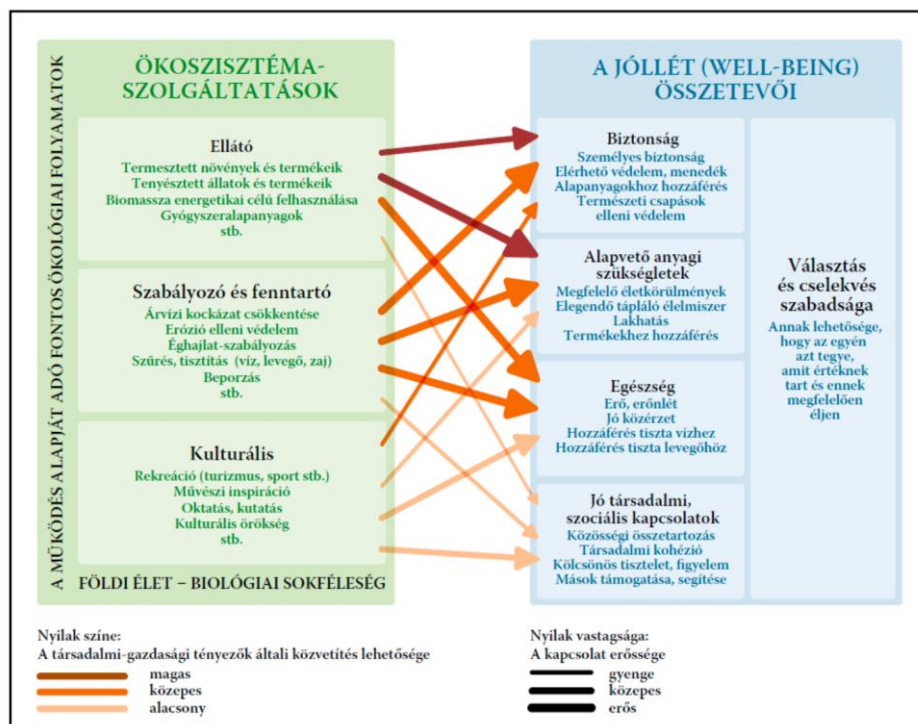
gazdasági, jogi és környezeti feltételekhez reziliensen alkalmazkodva a városi közszolgáltatásokat olyan új megközelítésben és minőségben kívánja nyújtani, amely elősegíti, hogy Veszprém élhetőségi mutatói változatlanul kiemelkedőek legyenek.

A városüzemeltetés területén a közszolgáltatások műszaki feltételei ebben az újfajta megközelítésben azt biztosítják, hogy az emberek, a közösség és természet kapcsolata újjáépülhessen, amelyben a városnak integráló és katalizáló szerepet kell betöltenie.

Jelenleg is számos ökoszisztéma-szolgáltatást végeznek az egyes városi társaságok, mint a VKSZ Zrt., ugyanakkor érdemes az élhetőséget, jólétét biztosító környezetet – amelynek a megőrzése kulcsfontosságú a fenntartható fejlődés, valamint a jelen és a jövő generációinak a szempontjából – úgy is tekinteni, mint egy komplex közjóléti szolgáltatást. Az ökoszisztéma szolgáltatások biztosítják az életünk alapját. Éppen ezért alapvető célunk ezek jó állapotban való megőrzése, állapotuk javítása és folyamatos monitorozása.

A kiemelt terület a lerítak miatt külön fejezetben való tárgyalása ma már mindenképpen indokolt.

A lenti ábra azt a bonyolult kapcsolatrendszert próbálja bemutatni, amin keresztül érthetővé válik, hogy a különböző típusú ökoszisztéma-szolgáltatási csoportok milyen hálózatokon keresztül hatnak a jóllétünkre és egyben hogyan határozzák meg azt.

2.ábra: Az Ökoszisztéma szolgáltatások és a jóllét kapcsolata

Az ökoszisztéma-szolgáltatásokat általában négy fő kategóriába sorolják, amelyek közül mindegyik kiemelten fontos a városi környezetben.

1. Ellátó szolgáltatások:

- Veszprémben és térségében a helyi alapanyagokra alapozott élelmiszer-termelés fejlesztése hozzájárulhat az ellátó ökoszisztéma-szolgáltatásokhoz.
- A közösségi kertek és a városi méhészetek támogatása elősegítheti a helyi élelmiszer-önellátást.

2. Szabályozó szolgáltatások:

- A zöldfelületek és a fásítás csökkentheti a légszennyezettséget, amely különösen fontos növekvő terhelés alatti városrészek esetében.
- A Séd-patak és más vízfolyások természetes vízsűrítő funkciója megőrzésre és fejlesztésre szorul.
- A városi erdők és zöldterületek segíthetnek a helyi mikroklíma szabályozásában és a hőszigetelés csökkentésében.

3. Kulturális és rekreációs szolgáltatások:

- A városi zöldterületek, mint a Séd-völgy, Gulya-domb vagy a belvárosi természetes környezet kiváló lehetőséget nyújtanak a szabadidős tevékenységekre.
- A természetvédelmi és ökoturisztikai fejlesztések hozzájárulhatnak Veszprém kulturális és turisztikai vonzerejének növekedéséhez.

4. Támogató szolgáltatások:

- A város biodiverzitásának megőrzése kulcsfontosságú, különösen a természetes élőhelyek védelme és a zöldfolyosók kialakítása révén.
- A talajvédelem és a komposztálás támogatása növelheti a városi zöldterületek ökológiai stabilitását.

A városi ökoszisztéma szolgáltatások fejlesztésében a Pannon Egyetem tudományos eredményeinek gyakorlati alkalmazása és hasznosítása kulcsfontosságú. Az egyetemen vizsgált körforgásos városmodell is ezekkel az elemekkel foglalkozik, amelynek keretrendszere három pilléren (körforgás megalapozása; körforgás fenntartása; körforgás támogatása), az egyes pillérekhez kapcsolódó részterületeken, valamint az azokhoz rendelt tevékenységeken (energia; települési környezet, épületek; közlekedés; víz; élelmiszer-ellátás; hulladék) alapul.

Az ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztése Veszprémben nemcsak környezeti és gazdasági előnyökkel jár, hanem hozzájárul a város lakóinak életminőségéhez és jólétéhez is. A Pannon

Egyetem és Veszprém közötti együttműködés lehetőséget teremt a tudományos kutatás és a gyakorlati megvalósítás közötti szinergia kihasználására. A közös programok, kutatások és oktatási kezdeményezések révén Veszprém egy fenntarthatóbb és élhetőbb várossá válhat, amely példát mutathat más hazai települések számára is.

Fejlesztési elképzelések a környezeti fenntarthatóság jegyében:

1. Zöldfelületek bővítése és fenntartható kezelése

Veszprémben az előző években megvalósult jelentős zöldfelületi fejlesztések, mint a Zöld város program, a Séd-völgy funkcióbővítése és a VEB2023 program részeként megvalósult számos lakótelepi zöldítés és rekreációs fejlesztések hozzájárulnak a városi élhetőségi kritériumok erősödéséhez. A zöldfelület fenntartásban alkalmazott eljárások esetében a szolgáltató arra törekszik, hogy egyre inkább a környezetkímélő módszereket alkalmazza. A szolgáltató a fűnyírás tevékenységéhez kapcsolódóan a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel való együttműködésben már több éve végzi a fenntartható gyepgazdálkodásra vonatkozó kísérleteit a szakemberekkel, hallgatókkal közösen, folyamatosan egyeztetve a tapasztalatokat. A teszterületek bővítése folyamatos. A város egyre több pontján alkalmazzák az új technológiát, ami a kaszálások számának csökkentését és helyenként külső fajgazdag területről hozott kaszálék terítését jelenti, továbbá ökológus által folytatódik a város 10 pontján a kvadrátok vizsgálata. Ezt a munkát folytatva a városi zöldfelületek megőrzése és növelése az egyik legfontosabb lépés az ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztésében. Ehhez kapcsolódóan az alábbi intézkedések javasoltak:

- Új fásítási programok indítása a belvárosban és a lakóövezetekben. Az erdősítési projektek hozzájárulnak a biodiverzitás növeléséhez, a levegő minőségének javításához és a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez. A városi erdők különösen fontosak a város peremén és a lakóövezetek közelében.
- Zöldtetők és zöldfalak kialakítása, amelyek csökkentik a hőszigetelést. A zöldtetők és zöldfalak telepítése lehetőséget kínál a városi hőszigetelés csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére. A növények borította tetők és falak természetes szigetelést biztosítanak, csökkentve az épületek hűtési és fűtési igényét. Emellett javítják a levegő minőségét, és esztétikai értéket is képviselnek.
- Természetes élőhelyek védelme és bővítése, különösen a Séd-patak mentén és a városi erdőkben. A Séd-patak és környező vizes élőhelyek rehabilitációja fontos lépés lehet az ökológiai egyensúly helyreállításában. A patak menti élőhelyek védelme és revitalizálása hozzájárul a vízvezetési problémák csökkentéséhez, a helyi növény- és állatfajok megőrzéséhez, valamint a lakosok számára pihenési lehetőségeket biztosít.
- A Természet Alapú Megoldások (angolul: Nature-Based Solutions, NBS) elterjesztése Veszprémben. Ez olyan módszerek és technikák összessége, amelyek a természetes rendszerek felhasználásával próbálják kezelni a társadalmi, környezeti és gazdasági

kihívásokat. A megoldások alapja az ökoszisztémák működésének kihasználása, fenntartása és rehabilitációja.

- A városi zöldterületek bővítése elősegíti a biodiverzitást, hozzájárul a közösségi jóléthez, és javítja a levegő minőségét. A város lakói számára könnyebben elérhető zöldterületek nemcsak rekreációs lehetőségeket kínálnak, hanem csökkentik a hőhullámok hatását és elősegítik a csapadék természetes elvezetését is.
- Városi erdősítés és közösségi erdők létrehozása. Az erdősítési projektek hozzájárulnak a biodiverzitás növeléséhez, a levegő minőségének javításához és a klímaváltozás hatásainak csökkentéséhez. A városi erdők különösen fontosak a város peremén és a lakóövezetek közelében.

2. Városi vízgazdálkodás fejlesztése

A klímaváltozás miatt egyre gyakoribbak az aszályos időszakok és a hirtelen lezúduló csapadékok. Ezért szükség van olyan intézkedésekre, amelyek segítik a városi vízmegtartást:

- Esőkertek és vízmegtartó rendszerek létrehozása a csapadék helyben történő hasznosítása érdekében.
- Csapadékvíz-gazdálkodás javítása: A városi területeken a csapadékvíz egyre nagyobb kihívást jelent. Az intelligens csapadékvíz-kezelési rendszerek telepítése, mint például a zöldtetők, esőkertek és vízelvezető rendszerek, segíthetnek csökkenteni a vízterhelést a városi csatornarendszereken, és visszatartják a csapadékot a helyszínen.
- A Séd-patak revitalizálása: A Séd-patak környezetének további fejlesztése és revitalizálása nemcsak esztétikai, hanem ökológiai szempontból is jelentős előnyökkel járhat. Az ökológiai szempontok figyelembevételével történő mederkialakítás, a vízparti növényzet telepítése és a part menti területek fejlesztése javíthatná a patak biodiverzitását, és vonzó közösségi terek kialakítását tenné lehetővé.
- A zöld és kék infrastruktúra integrációja: Veszprém város fejlesztési stratégiájában fontos szerepet kaphat a zöld és kék infrastruktúra összekapcsolása. A parkok, játszóterek és más zöldterületek közvetlen kapcsolódása a víztestekhez új rekreációs lehetőségeket teremthet, valamint fenntarthatóbbá teheti a városi vízgazdálkodást.
- Ökoturisztikai lehetőségek fejlesztése: A kék infrastruktúra fejlesztése nemcsak a helyi lakosok számára hozhat előnyöket, hanem a turizmus számára is vonzó lehetőségeket teremt. A Séd-patak környékén kialakított gyalogos és kerékpáros útvonalak, valamint a természetes vízpartok kialakításának folytatása növelheti Veszprém ökoturisztikai vonzerejét.

3. Közösségi kezdeményezések és oktatás támogatása

Az ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztéséhez elengedhetetlen a lakosság bevonása és szemléletformálása. Ennek szellemében kerülnek megrendezésre minden évben a Pannon Egyetemmel együttműködésben a Fenntarthatóság MindenKor és a Vadvirágos Piknik

szemléletformáló programok, amelyeknek során lehetőség van a város fenntarthatósági fókuszú nemzetközi projektjeiben kidolgozott módszerek és eredmények megismertetésére is. Tematikus edukációs tevékenységünkkel évente több oktatási intézményben megtartott programjaikkal több száz gyereket érnek el. Valamint a szenior korosztály számára a fenntarthatósági üzeneteket az egyedi, egyesületi programokkal tudják eljuttatni. Ezt a munkát segítheti továbbá:

- Közösségi kertek számának növelése. A városi kertek olyan közösségi területek, ahol a lakosok közösen művelik a földet, zöldségeket, gyümölcsöket és dísnövényeket termesztenek. A városi kertészkedés lehetővé teszi, hogy a városlakók friss és egészséges élelmiszerekhez jussanak, amit helyben termesztenek. A városi kertközösségek támogatják a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokat, mint például az organikus gazdálkodás, a permakultúra és a természetes növényvédelem. Továbbá közösségi terek, ahol a lakosok találkozhatnak, együtt dolgozhatnak, és új kapcsolatokat építhetnek. Ezek a projektek segítenek megerősíteni a helyi közösségeket, csökkenteni a társadalmi elszigeteltséget, és együttműködést teremtenek a lakosok között.
- A városi méhészkedés támogatása, hiszen ennek pozitív hatása van a városi ökoszisztémára, az oktatásra és a társadalmi tudatosság növelésére. A városi méhészkedés olyan innovatív lehetőségeket nyit meg, amelyek nemcsak a környezeti fenntarthatóságot szolgálják, hanem a közösségfejlesztést és a fenntartható városfejlesztést is támogatják.
- Terápiás kertek kialakítása. Ezek olyan zöldterületek, amelyeket specifikusan úgy terveznek, hogy különféle terápiás, fizikai, pszichológiai és mentális előnyöket nyújtsanak. Ezek a kertek egyre népszerűbbek világszerte, és különösen hasznosak lehetnek az idősebb korosztály, a gyermekek, a fogyatékossgal élők, illetve a különféle egészségügyi vagy mentális kihívásokkal küzdők számára. Ezek a kertek egyszerre biztosítják a mentális egészség javítását, a fizikai rehabilitációt és szolgálnak szociális és közösségi térként is.
- A komposztközösségek támogatása. Ezek a közösségek közösen gyűjtik és dolgozzák fel a háztartási szerves hulladékot, például az ételmaradékot, növényi hulladékot és egyéb komposztálható anyagokat. A komposztálás jelentősen csökkenti a szemételepekre kerülő hulladék mennyiségét. A szerves hulladék újrahasznosítása révén a városok kevesebb szemetet termelnek, és csökken a hulladékszállítási költségek terhe is. A kertekben és parkokban felhasználható, gazdag tápanyagforrást biztosít a növények számára. A komposztálás közösségi szinten erősíti a környezetvédelem iránti elkötelezettséget, és edukációs lehetőséget nyújt a lakosok számára. Továbbá a komposztálás összeköti az embereket, és együttműködést igényel. A közös cél érdekében végzett munka segíti a közösség erősödését, és ösztönzi a részvételt a helyi környezetvédelmi kezdeményezésekben.

- Környezeti nevelési programok bevezetése az iskolákban és közintézményekben. Szükség van olyan közösségi eseményekre, amelyek minden korosztály számára vonzóak, és elősegítik a különböző társadalmi rétegek közötti párbeszédet. Az Önkormányzat, a civil szervezetek és az intézmények közötti együttműködés a közösségi élet élénkítéséhez vezethet.
- Önkéntes faültetési és zöldterület-karbantartási programok szervezése.
- Zöldfelületek örökbefogadási programjának megvalósítása.

4. Fenntartható közlekedés és légszennyezés-csökkentés

Veszprém az elmúlt években jelentős lépést tett a fenntartható városi mobilitás fejlesztésében. A SMART megoldások alkalmazásával a VKSZ Zrt. által megvalósított Parkolásiirányítási rendszer csökkenti a CO₂ kibocsátást. Továbbá, a V-Busz Kft. új jármű flottája, az elektromos hajtású buszok üzemeltetése, az e-bike rendszer bevezetése is szoros kapcsolatban áll az ökoszisztéma-szolgáltatások erősödésével. Az elkövetkező időszakban az alábbi területeken kell folytatni a munkát:

- Kerékpárutak és gyalogosbarát városi terek fejlesztése.
- Elektromos és alternatív hajtású járművek elterjedésének ösztönzése.
- Városi parkolási politika zöldítésének bevezetése.
- A helyi közösségi közlekedés teljeskörű elektrifikációjának előkészítése.
- A V-Bike szolgáltatás bővítése.

Együttműködési lehetőségek és nemzetközi projektek:

A város együttműködésben az egyetem kutatóival és hallgatóival olyan fenntarthatósági projekteket kíván részt venni, amelyek célja a természet alapú megoldások alkalmazása Veszprémben. Például:

- Zöldtetők és esőkertek kialakítása a Pannon Egyetem mérnöki karának és Fenntarthatósági Kompetencia Központjának bevonásával.
- Intelligens városi vízgazdálkodási rendszerek fejlesztése a hidrológiai és környezettudományi kutatások alapján.
- Okos mobilitási megoldások fejlesztése a mesterséges intelligencia (AI) vagy gépi tanulás (ML) algoritmusainak elemzésével.
- A városi energiafelhasználás optimalizálását biztosító intelligens rendszerek kialakítása, tesztelése és fejlesztése.
- Városi erdők és biodiverzitás-védelmi stratégiák kidolgozása ökológusok és tájépítészek együttműködésével.

A program sikerességének egyik záloga az oktatás és közösségi szemléletformálás erősítése, amelyben az egyetem szerepet vállalhat a lakosság környezettudatos nevelésében és a

fenntarthatósági programok szervezésében, amelyben megjelenhet a városvezetés elköteleződése és aktív szerepvállalása ezek felszínre juttatásában és támogatásában.

- Oktatási programok és tanfolyamok: Az egyetem tananyagaiban nagyobb hangsúlyt kaphatnak az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos tantárgyak.
- Közösségi projektek: Hallgatói kezdeményezések, például faültetések, hulladékcsökkentési kampányok, városi zöldterületek gondozása.
- Fenntarthatósági fesztiválok és események: Az egyetemmel partnerségben kerül megrendezésre évek óta a nagy sikernek örvendő Fenntarthatóság MindenKor program. Ennek eredményeit is felhasználva a Hosszúasztal Piknik rendezvényben a lakosság számára is érthetően bemutatható, mit is jelent pontosan az ökoszisztéma szolgáltatások fogalomkör, az ember-természet egyensúly helyreállításának fontossága, illetve annak jólétre gyakorolt hatása.

Az ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztése Veszprémben nemcsak a természetvédelmet és a fenntarthatóságot szolgálja, hanem közvetlen hatással van a városlakók életminőségére is. A zöldterületek bővítése, a vízgazdálkodás fejlesztése, a közösségi részvétel növelése és a fenntartható közlekedési rendszerek kiépítése együttesen segíthetik a várost abban, hogy egy élhetőbb, klímabarát és ökológiailag fenntarthatóbb településsé váljon.

Ebben fontos iránymutatás és szakmai segítségnyújtás érkezik a nemzetközi partnereinktől is, akikkel közös konzorciumban pályázva támogatásokat nyert az Önkormányzat.

Veszprém város nemzetközi együttműködésben megvalósuló fenntarthatóságot célzó projektjei:

(URBACT) „BiodiverCity”: a projektben résztvevő városok a közösség bevonásán alapuló módszereket dolgoznak ki a városi biológiai sokféleség és a kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésére, mérésére és nyomon követésére, ezzel elősegítve a városi biodiverzitás megőrzését és növelését.

(URBACT) „NextGen”: a fiatalok igényeit hatékonyan kielégítő fenntartható ifjúsági munka városi stratégiájának és Integrált Cselekvési Tervének összeállítása a cél, különös figyelemmel a digitalizációnak a fiatalok életében betöltött növekvő szerepével kapcsolatos legsürgetőbb kihívások kezelése az ifjúsági munka területén.

(INTERREG) „Proximity”: a projekt célja, hogy a városi peremterületeken támogassa a fenntartható jövőkép elérését, amelynek 5 fő dimenzióját veszi figyelembe: Közelség-gazdaság; Fenntartható mobilitás; A közterületek minősége és élhetősége; Társadalmi dimenzió; Kormányzás (governance) és területi szolgáltatások.

(INTERREG) „NONA“: fenntartható és zöld beruházások tervezési gyakorlatának a vizsgálata és irányítási modell kialakítása a belvárosi leromlott vagy alulhasznosított területeken, Veszprémben a célterület az egykori bútorgyár és környezete.

HORIZONT „SUMODO“: a Műszaki Egyetemmel közös projektünk, a projekt célja egy olyan platform kifejlesztése, amely segíti a polgárokat utazási szokásaik megváltoztatásában, a döntéshozókat pedig a beavatkozások optimalizálásában a 15 perces városok létrehozása érdekében. Veszprémben a vizsgálat az Aranyosvölgyi híd megépítésének mentén várható utazási szokások változásainak a modellezése lesz.

„NetZero” Városi Tanulási Program: a tanulási program a tudásmegosztást és a bevált gyakorlatok átadását segíti a kiválasztott „testvérvárosok” és a „NetZeroCities” klímasemlegességi programban részt vevő „kísérleti városok” között. A kísérleti városok a klímasemlegesség elérését támogató pilot tevékenységet hajtanak végre és ennek tapasztalatait osztják meg a programban kijelölt „testvérvárosukkal”. Veszprém a finn Lappeenranta távfűtési joggyakorlatait ismerheti meg online és személyes találkozók során, miközben a VKSZ Zrt. szakemberei a távfűtési technológiát, módszereket és fejlesztési terveket is bemutatják a finn szakembereknek.

INTERREG „HEROES“: a projekt fő célja, hogy a városi és regionális önkormányzatokat a szükséges eszközökkel és ismeretekkel felvértezze egy olyan fenntartható lakhatási politika kialakításához, amely összehangolja az állami, a regionális, önkormányzati és magán erőfeszítéseket az átfogó tervezésen belül a lakhatási problémák kezelésére, különös tekintettel a tisztességes, megfizethető és megfelelő lakhatás megoldására.

Vadvirágos Veszprém URBACT jó gyakorlat díj: Veszprém város és szakmai partnere, a VKSZ Zrt. együttműködésben, más szakmai partnerek bevonásával a klímaadaptív gyepgazdálkodás gyakorlatát mutatta be a pályázatában. Az URBACT tájékoztatása szerint a 2024. október 29-i monitoring bizottsági döntés a beérkezett több, mint 250 pályázatból 116 pályázónak adta meg az „URBACT Jó Gyakorlat” címet. A nyertesek között szerepel Veszprém programja is.

Az ESPON projektben az Önkormányzat egy tanulmány elkészítésére pályázott, amely alapos kutatási tevékenysége nyomán azt vizsgálja, hogy az EKF2023-as programév tovább gyűrűző társadalmi-gazdasági hatásai hogyan szolgálják a települések és a térség fejlődését.

Körforgásos gazdaság:

A körforgásos városmodell tudományos eredményei kiválóan hasznosíthatóak a városfejlesztési tervezés és döntéshozatal támogatásában. Az egyetem szakemberei

tanácsadóként segítik az Önkormányzatot a fenntartható városfejlesztési döntések meghozatalában.

A kutatások célja:

- Adatvezérelt várostervezési modellek kidolgozása.
- Környezeti hatásvizsgálatok és fenntarthatósági elemzések készítése.
- Intelligens közlekedési rendszerek és zöld közlekedési megoldások fejlesztése.

A Pannon Egyetem és Veszprém városa közötti együttműködés erősítésében szükségszerűen megjelenhetnek olyan új szereplők is, mint a körforgásos városmodell alkalmazó és adaptáló szakmai pilot szervezetek, projektcégek.

A körforgásos gazdaság témában fogalmazódott meg az élelmiszerbiztonság feltételeinek a megteremtése egy térségi projekten belül. Az *„Élvonalbeli műholdas technológia bevezetése a fenntartható élelmiszer-ökoszisztéma kiépítésére Veszprém város térségében”* című pályázat célja városi élelmiszerbiztonság növelése elsősorban az élelmiszer-termékpályák rendszer alapú fejlesztésével érhető el. A termelők részére az értékesítés biztonsága, a fogyasztók részére a kényelmes vásárlás biztosítása, megfizethető, elérhető árú és egészséges termékekkel.

A nagyon kívánatos helyi vagy rövid ellátási lánc (REL) elterjedése előtt számos akadály áll, értékesítési kockázatot jelent a termelőknek, illetve arányosan nagy erőforrást igényel az értékesítés például a raktározás és a logisztikai költségek, valamint az értékesítésre fordított idő miatt. A fogyasztók részére a REL nem biztosítja a termék eredetének és minőségének igazolását.

Az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés (European Urban Initiative-EUI) című programban a „Technológia a városokban” témakörben benyújtott pályázatban kezelni kívánjuk ezt a fontos akadályt és más általános kihívásokat, mint:

TÁRSADALMI: a városi és vidéki közösségek közötti növekvő szakadék, a helyi élelmiszerhálózatok erodálódása, növekvő élelmezési bizonytalanság, a friss, tápláló élelmiszerekhez való korlátozott hozzáférés, valamint a növekvő társadalmi egyenlőtlenségek. Ezek a problémák hozzájárulnak a közösségi kohézió gyengüléséhez és a közegészségügyi eredmények csökkenéséhez.

GAZDASÁGI: a helyi gazdaságok hanyatlása, a kistermelők marginalizálódása, a globális ellátási láncoktól való túlzott függés, a vidéki területeken a munkahelyek megszűnése és a helyi piacok sebezhetősége. Ezek a tényezők hozzájárulnak a gazdasági instabilitáshoz, a helyi önellátás csökkenéséhez és a hosszú távú gazdasági fenntarthatóság csökkenéséhez.

KÖRNYEZETI: a nagy távolságra történő élelmiszer-szállítás nagy szénlábnyoma, az ökoszisztémák ipari mezőgazdaság által okozott pusztulása, a helyi biodiverzitás csökkenése, a természeti erőforrások nem fenntartható használata. Ezek a problémák hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, a talaj kimerüléséhez és a helyi környezet ellenálló-képességének csökkenéséhez.

Fontosnak tartjuk, hogy a jövőben közreműködjük ilyen és ehhez hasonló innovatív, multidiszciplináris projektek kidolgozásában és munkacsoportok felállításában, közösen az egyetemmel és más szakmai és tudományos szervezetekkel, vállalkozókkal, amelyek a fenntartható városfejlesztést támogatják.

A fenntarthatóság és a körforgásos gazdaság elveinek alkalmazása egyre inkább kulcsfontosságúvá válik a városi és régiós gazdaságfejlesztésben is. Veszprémben a helyi vállalkozások, ipari szereplők és gazdasági döntéshozók szerepe meghatározó abban, hogy milyen mértékben sikerül megvalósítani a környezetvédelmi és gazdasági fenntarthatóságot.

A gazdasági kamara ebben a folyamatban közvetítőként és katalizátorként működhet, összekapcsolva a vállalkozásokat, az Önkormányzatot, a kutatóintézeteket és a civil szervezeteket. A kamarával együttműködésben workshopokat és szemináriumokat tervezünk a fenntarthatósági innovációkról, zöld technológiákról és a körforgásos gazdasági modellek bevezetéséről. Továbbá a tapasztalatcsere programok koordinációjával a helyi vállalkozások új eljárásokkal és szakmai ismeretekkel találkozhatnak, amelyek segítik a fenntartható és körforgásos gazdaságra való átállást és a vállalkozások szemléletének megváltoztatását. A kamarai együttműködés ösztönözheti a vállalkozások közötti kooperációt, amely elősegíti az ipari szimbiózis kialakulását. Kialakítható egy zöld beszállítói adatbázis, amely segíti a helyi vállalkozásokat abban, hogy fenntartható forrásokból szerezzék be alapanyagaikat. A közösen megvalósuló üzleti találkozók és fenntarthatósági fórumok előmozdíthatják a tudásmegosztást és az új üzleti modellek kialakulását. A kamarai együttműködés a Pannon Egyetemmel kiegészülve támogatni tudja Veszprémben a körforgásos gazdasági technológiák fejlesztését és alkalmazását. A kooperáció keretében megvalósuló inkubátorprogramok és a startup támogatások biztosításával a szereplők hozzájárulhatnak az új fenntartható vállalkozások megjelenéséhez, valamint a finanszírozási lehetőségek felkutatásával elősegíthetik a zöld innovációk elterjedését.

Veszprémi Energiamenedzsment Rendszer kialakítása és működtetése (DIMOP 1.2.2. pályázat):

A városi energiamenedzsment rendszer (EMS) célja az energiateljesítmény optimalizálása, a költséghatékony működés elősegítése, és a fenntarthatósági célok elérése. A rendszer átfogó

képet ad az energiaforrások felhasználásáról, segíti az energiahatékonyság növelését, és támogatja a megújuló energiaforrások integrációját.

A városban többféle energiafogyasztó infrastruktúra működik: közvilágítás, középületek, szociális lakások, közlekedési rendszerek és egyéb létesítmények. Az energiafogyasztás jelenlegi rendszertelen felügyelete és az információhiány nehezíti a hatékony energiafelhasználást és a költségmegtakarítást.

Az energiamedzsent rendszer feladatai

1. Az adatgyűjtés és monitoring során a rendszer folyamatosan gyűjt adatokat az energiafogyasztó rendszerekből, beleértve a villamosenergia, a fűtési rendszerek, a vízellátás és a közlekedés energiafelhasználását. A szenzorok és okos mérőórák segítségével valós idejű fogyasztási adatokat nyerhetünk ki.
2. Az összegyűjtött adatok alapján a rendszer elemzi a felhasználási mintákat, és kimutatja a potenciális energiapazarlást. Az elemzés és jelentéskészítés során részletes jelentéseket készít a városvezetés és a döntéshozók számára az energiatakarékosági lehetőségekről.
3. Energiaoptimalizálással a rendszer lehetővé teszi a város energiafogyasztásának optimalizálását, például azáltal, hogy szabályozza a közvilágítást az igényekhez mérten, és energiatakarékos üzemmódot állít be a középületekben a nem használati időszakok alatt.
4. Megújuló energiaforrások integrációja. Az energiamedzsent rendszer lehetővé teszi a város számára, hogy hatékonyan integrálja a megújuló energiaforrásokat, például napelemeket és szélenergiát a meglévő energiahálózatokba. A rendszer figyelemmel kíséri a megújuló forrásokból származó energiafelhasználást és az energiaáramlást a városi hálózatban.
5. A költség és megtakarítási lehetőségek feltárásával a rendszer lehetővé teszi a városvezetés számára, hogy pontosan lássa az energiafelhasználási költségeket, és azonosítsa a költségmegtakarítási lehetőségeket, például az energiahatékonyabb technológiák alkalmazásával.

Várható előnyök:

- Az energiamedzsent rendszer jelentős megtakarítást hozhat az energiafelhasználás optimalizálásával, és az energiapazarlás csökkentésével.
- A város jelentősen hozzájárulhat a klímavédelmi célok eléréséhez, például a széndioxid-kibocsátás csökkentésével és a megújuló energiaforrások integrálásával.
- Az adatok alapján a városvezetés jobb döntéseket hozhat az energiafelhasználás optimalizálásáról, ami javítja a város működési hatékonyságát, amely egy hatékony városüzemeltetést tesz lehetővé.

A városi energiamenedzsment rendszer létrehozása kulcsfontosságú lépés a város energiahatékonyságának növelése és fenntartható működésének biztosítása érdekében. A rendszer segítségével a város csökkentheti az energiapazarlást, integrálhatja a megújuló energiaforrásokat, és jelentős költségmegtakarításokat érhet el. A siker érdekében alapos tervezés, technológiai beruházás és folyamatos felügyelet szükséges.

Veszprémi városi energiaközösség létrehozása:

A városi energiaközösségek olyan helyi kezdeményezések, amelyek a közösség tagjai számára lehetőséget biztosítanak arra, hogy közösen termeljenek, tároljanak és osszanak meg energiát, különösen megújuló forrásokból származó energiát. Az ilyen közösségek célja, hogy elősegítsék az energiatermelés decentralizálását, növeljék az energiahatékonyságot, és hozzájáruljanak a klímaváltozás elleni küzdelemhez. Az energiaközösségek megerősíthetik a helyi közösségeket, csökkenthetik az energiafüggőséget, és elősegíthetik a fenntartható fejlődést.

Az ilyen közösségek általában helyi, megújuló energiaforrásokat, például napenergiát, szélenergiát vagy biomasszát használnak. Az energiaközösségek a következő formákban valósulhatnak meg:

- **Közösségi energiaellátás:** A közösség tagjai közösen finanszírozzák és üzemeltetik az energiaforrásokat, például napelemeket vagy szélturbinákat.
- **Közös energiatárolás:** Az energiaközösségek közösen fejlesztenek ki energiatárolási megoldásokat, hogy a megtermelt energia később felhasználható legyen.
- **Közös energiafogyasztás:** Az energia felhasználása során a közösség tagjai közösen részesülnek az előállított energiából, amelyet akár közvetlenül használhatnak fel, akár visszatáplálhatnak a hálózatba.

Az energiaközösségek célja nemcsak az energiatakarékosság, hanem a helyi energiafüggetlenség megteremtése is. A decentralizált energiatermelés csökkenti a nagy energetikai hálózatoktól való függőséget, és elősegíti a környezetbarát technológiák elterjedését.

Az energiaközösség létrehozása:

Az energiaközösség létrehozása több szakaszban történik, amelyek közé tartozik a közösség szervezése, a technikai és pénzügyi lehetőségek felmérése, valamint az üzemeltetés és karbantartás megszervezése.

1. Közösségszervezés és célmeghatározás

Az energiaközösség létrehozásának első lépése a helyi közösség megszervezése. A közösség tagjai általában olyan emberek vagy szervezetek, akik elkötelezettek a fenntartható energia

mellett, és közös céljuk, hogy csökkentsék energiafelhasználásukat, valamint minimalizálják szén-dioxid-kibocsátásukat.

2. Technikai megvalósíthatóság és projekttervezés

Miután a közösség meghatározta céljait, el kell végezni a technikai és pénzügyi megvalósíthatóság elemzését. Ez magában foglalja az alábbi lépéseket:

- Helyszín kiválasztása: A megújuló energiaforrások telepítéséhez megfelelő helyet kell találni, például tetőket a napelemek számára vagy szabad területeket szélturbinák telepítéséhez.
- Technológia kiválasztása: A közösségnek el kell döntenie, milyen technológiát használ. Ez lehet napenergia, szélenergia, biomassa vagy egyéb megújuló forrás.
- Energiatárolási megoldások: Fontos mérlegelni, hogyan fogják tárolni a megtermelt energiát, például akkumulátorokban vagy egyéb energiatarolási rendszerekben.
- Energiaelosztás tervezése: Meg kell tervezni, hogyan fogják az energiát elosztani a közösség tagjai között, és hogyan biztosítják az energiaellátás folyamatosságát.

3. Pénzügyi tervezés és finanszírozás

Az energiaközösségek létrehozása jelentős pénzügyi befektetést igényel, ezért a projekt pénzügyi oldalának megtervezése kulcsfontosságú. A finanszírozási források közé tartozhatnak:

- Tagi hozzájárulások: A közösség tagjai pénzügyi hozzájárulással támogatják a projekt megvalósítását.
- Állami és uniós támogatások: Az energiaközösségek gyakran részesülhetnek állami vagy európai uniós támogatásokból, amelyek segítik a megújuló energiaforrások telepítését.
- Banki hitelek: Szükség esetén a közösség banki hitelt is felvehet a projekt megvalósításához.
- Energiaértékesítésből származó bevételek: Az energiaközösségek gyakran értékesíthetik a felesleges energiát az elektromos hálózat számára, ami hosszú távú bevételi forrást jelenthet.

4. Üzemeltetés és fenntarthatóság

A projekt befejezése után a közösség feladata az energiatermelési rendszerek üzemeltetése és karbantartása. Fontos, hogy a közösség hosszú távon is fenntarthatóan működjön, amihez szükség lehet további beruházásokra, illetve a technológia fejlesztésére.

Az energiaközösségek több szempontból is előnyösek lehetnek a helyi közösségek számára:

- Energiafüggetlenség: Az energiaközösségek révén a helyi közösségek kevésbé függenek a nagy energiaellátó rendszerektől, és saját maguk képesek biztosítani energiaellátásukat.

- **Környezetvédelem:** A megújuló energiaforrások használata csökkenti a fosszilis energiahordozók használatát, így hozzájárul a klímaváltozás elleni küzdelemhez.
- **Gazdasági megtakarítás:** Az energiaközösségek hosszú távon csökkenthetik a tagok energiateljesítményi költségeit, mivel a közösségi energiateljesítmény olcsóbb lehet, mint a kereskedelmi energiateljesítmény.
- **Közösségi összefogás:** Az energiaközösségek erősítik a helyi közösségek összetartását, hiszen közös célokat szolgálnak, és együttműködésre ösztönöznek.

Az energiaközösségek létrehozása jelentős lépés lehet a fenntartható energiateljesítmény felé, különösen a helyi közösségek számára. Az ilyen közösségek elősegíthetik az energiateljesítményfüggetlenséget, csökkenthetik az energiateljesítményi költségeket, és hozzájárulhatnak a klímaváltozás elleni küzdelemhez. Ugyanakkor a technikai és pénzügyi kihívások kezelése alapvető fontosságú ahhoz, hogy ezek a kezdeményezések hosszú távon sikeresek és fenntarthatóak legyenek.

Infrastruktúrafejlesztés

A város életében akuttá váló problémakör a megnövekedett gépjárműpark és az egyéni közlekedés szervezési gondjaiból adódó, emelkedő gépjárműhasználat. A város útjai túlterheltek, ami jelentős rezgés- és közepes méretű zajproblémákat okoz, kifejezetten a központi városrészre koncentrálva a terheléseket, de a többi nagy forgalmú út mentén is jelentkezik ez a probléma. A forgalomnövekedés által generált környezetszennyezést ellensúlyozni kell, a probléma kezelését a Fenntartható Városi Mobilitási Terv (SUMP) keretében tervezzük Veszprém városában. A TOP-6.4.1-15-VP1-2016-00001 és 00002 kódszámú projektjei vonatkozásában elkészültek a SUMP, illetve a Kerékpáros Hálózati Terv (KHT) dokumentumai, mely átfogó fejlesztési dokumentumok közgyűlési jóváhagyására 2017-ben került sor. Végrehajtásuk és a végrehajtás felülvizsgálata azóta is folyamatos.

A vonalas hálózat külső infrastruktúra fejlesztése:

Veszprém földrajzi elhelyezkedése miatt, valamint a térségében betöltött szerepe és centrális súlya miatt a fekvéséből adódó előnyök eredményes kiaknázásához a külső infrastrukturális fejlődés előmozdításában is szerepet kell játszania. Az elérhetőség fokozásában szerepet kell vállalnia az Önkormányzatnak, mely leginkább a 8-as számú főút és a 82-es számú főút fejlesztéseit, valamint a vasúthálózatot érinti.

Ennek részeként az Önkormányzat egyeztető-partnerként vett részt az alábbi fejlesztésekben:

- 8. számú főút litéri csomópont és Füredi úti csomópontok között korszerűsítésre és fejlesztésre került 7,5 km hosszon, 2x2 sávossal kialakítással, különbszintű csomópontokkal

és fizikai elválasztással; Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. beruházásában megvalósult 2023. évben.

- A keleti sportfejlesztési területen a 82. számú utat és 8. számú főutat összekötő 1083 méter hosszú szakasz épült meg 2022. évben.

Az Építési és Közlekedési Minisztérium megrendelésében jelenleg is zajlik a 82. számú főút átkötésének előkészítése a 8. számú főútra oly módon, hogy az Gyulafirátót településrész északi lakóterületét is elkerülve a litéri csomópontba csatlakozzon a 8. számú főútra.

A minisztérium megrendelésében elkészültek a kivitelezési tervek, és az építési engedélyek is rendelkezésre állnak a 8. számú főút Veszprémet elkerülő szakaszának III. ütemére vonatkozóan (a Füredi úti kereszteződéstől a Csatári bekötőútig tartó szakasz), mely során a főút 2x2 sávossal kialakítással, külön szintű csomópontokkal és fizikai elválasztással kerül korszerűsítésre.

Szintén a minisztérium gondozásában készültek el a kivitelezési tervek és az építési engedélyek az Aranyosvölgy felett tervezett új völgyhíd és az ehhez kapcsolódó, a város belső elérhetőségét javító közútfejlesztési nagyberuházás. Az új völgyhíd beruházás megkezdése érdekében Veszprém város feladata a kivitelezéshez szükséges ingatlanok megszerzése és rendelkezésre bocsátása volt, ami lezárult.

Ezen beruházások mind a város, mind a 8-as számú főút közlekedését biztonságosabbá tennék, és jelentősen csökkenne a közlekedés idősüksége.

A belterületi úthálózat fejlesztése:

Az Önkormányzatnak a közösségi és kerékpáros közlekedés ösztönzésében, a város forgalmi rendjének legmegfelelőbb kialakításában, a parkolási lehetőségek bővítésében és a parkolási rend szabályozásában kell szerepet vállalnia. Ezen vállalásait az Önkormányzat a Fenntartható Város Mobilitási Terv (SUMP) és a Kerékpárforgalmi Hálózati Terv (KHT) szakmai anyagokban foglaltak szerint kívánja megtervezni és végrehajtani.

Továbbra is alapelvek, hogy a közlekedésfejlesztés bármely projektjének tervezésekor feladat a kerékpárral használható utak és megfelelő szélességű járdák kialakítása. További alapelvek, hogy a közlekedési létesítmények tervezésekor figyelembe kell venni a teljesskörű lakossági igényeket (különösen az idős emberek, a gyermekek és a mozgásukban korlátozott személyek), akiknek a szolgáltatásokhoz való hozzáférést a város előmozdítja, ugyanakkor bátorítja a lakosságot az önálló közlekedési módokról a közösségi módokra történő áttérésre. Ugyanakkor a fentiekkel összhangban a közúthálózat felújítását, fejlesztését is folytatni kell. Az útkorszerűsítések szinte kivétel nélkül nem csak magának az útnak a

korszerűsítését foglalja magába (szegélyek, útalap, kötő és kopóréteg, úttartozékok, tereprendezés, növénytelepítés), hanem az út csapadékvize elvezetésének megoldását is, adott esetben az út alatt meglévő közművezetékek felújítását, átépítését is.

Mindezek figyelembevételével kerültek meghatározásra az elmúlt időszak közlekedési tárgyú fejlesztései, melyek 2020. évtől az alábbiak voltak:

- Északi iparterület közlekedésfejlesztése keretében a Pápai út fejlesztése, mely során 2,2 km hosszón útfelújítás és 1,49 km hosszón kerékpárút készült
- Halle u. 5. szám mellett parkoló fejlesztés valósult meg és összesen 53 db parkoló készült el
- Szabadságpuszta településrész és Felsőörs község közötti kerékpárút építése valósult meg 1,5 km hosszón
- Márkó- Bánd települések irányába kerékpárút építése 4,46 km hosszón
- Festő utca felújítása 269 méter hosszón
- Kádár utcai parkoló építése 100 db parkoló állással
- 815 méteres rekortán burkolatú futópálya építése a Kolostorok és kertek területén
- 3278 méteres rekortán burkolatú futópálya építése a Haszkovó városrészben („Jutasi Futókör”)
- Veszprém Gyulafirátót településrész irányába kerékpárút és kerékpárforgalmi létesítmények építése 5,0 km hosszón
- Csermák lépcső megújítása
- József Attila utca (Egyetem utca és Victor Hugo utca közötti szakaszon) I. szakaszán csapadékvíz csatorna építése és útrekonstrukció
- Elektromos közbringa rendszer kialakítása 17 db dokkolóval
- Parkoló építések több helyszínen:
  - Csikász Imre utcában 10 db parkoló
  - Csermák Antal utcában 18 db, illetve 3 db parkoló
  - Csillag utcában 18 db parkoló
  - Vilonyai utcában két ütemben 9-9 db parkoló
  - Kemece utcában 74 db parkoló
  - Diósy Márton utcában 14 db parkoló
  - Deák Ferenc utcában 36 db parkoló
  - Pannon Egyetem alatti mélygarázsban 100 db publikus parkoló
  - Acticity parkolóház, Egyetem utca, Hóvirág utca
- Szent István utca déli, Csátár utca és Eszterházy Antal utca közötti szakaszának útrekonstrukciója (csapadékvíz elvezetés és útfelújítás) 515,0 méter hosszón 628,0 méter csapadékvíz elvezetéssel

- Veszprémvölgyi utca felújításának I. üteme (Kittenberger Kálmán utca és a régi vidámparki bejárat előtti parkoló között) csapadékvíz elvezetéssel együtt 317,0 m hosszon
- Giricses lépcső felújítása
- Szabadság tér felújításának I. üteme
- Gördülő Fejlesztési Terv keretein belül a Hársfa utca ivóvízvezeték rekonstrukciója és az Ördögárok utca szennyvízvezeték rekonstrukciója valósult meg

A gazdasági program ideje alatt az alábbi közúthálózat-fejlesztési projektek megvalósítását tervezzük a belterületi hálózaton:

- Kiskőrösi utca teljes rekonstrukciója
- Török Ignác utcában lévő parkolónak használt terület csapadékvíz elvezetésének megoldása és 50 db férőhelyes parkoló kialakítása
- Tüzér utcában járda felújítása
- Szabadság tér II. ütem rekonstrukció
- Ibolya utca északi oldalán járda kialakítása
- Zirci utcai temetőnél járda és lépcső építése
- Kemece utcában meglévő gyalogátkelő átalakítása

A magasépítési beruházások felsorolása:

A magasépítési kivitelezési munkákat tartalmazó beruházások közül az elmúlt öt évben a legjelentősebb feladatok az alábbiak voltak a Városfejlesztési Iroda műszaki lebonyolításában:

2020.

Veszprém, Egry J. u. 55. szám alatti 5453 hrsz-ú ingatlanon jelenleg működő Egry úti Körzeti Óvoda meglévő épületének elbontása és új óvoda épület építése kivitelezési munkái (TOP-6.2.1-16-VP1-2018-00002).

Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark fejlesztéséhez és bővítéséhez kapcsolódóan Látványkifutó IV., az Oktatóház és az ahhoz tartozó közművek tervezési és kivitelezési feladatainak ellátása (MVP).

2021.

- Módszertani Bölcsőde épületének energetikai megújítása - (TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00006), Módszertani Bölcsődéje megújítása, illetve eszközbeszerzések elnevezésű (TOP-

6.2.1-16-VP1-2020-00003) azonosítószámú projekt keretében a Módszertani bölcsőde felújításának és korszerűsítésének kivitelezési munkái.

- Aprófalvi Bölcsőde energetikai korszerűsítése Önkormányzati épületek energetikai megújítása pályázat - TOP-6.5.1-16-2018-00008.
- Veszprémi Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola intézményegysége, a Csermák Antal Zeneiskola teljes körű belső felújítása (MVP).
- A Veszprémi Torna Club általi használat részére tornasport végzésére alkalmas sportlétesítmény kialakítása (Veszprém, Wartha V. u. 3.) - (MVP).
- Veszprém, Ördögárok u. 5. szám alatti orvosi rendelők felújítása (TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00005).
- Bakonyi Ház körüli szivárgó rendszer építése (Kubinyi Ágoston program).
- 2. számú Idősek Otthona (Veszprém, Völgyikút u. 2.) épületének energetikai megújítása "Önkormányzati épületek energetikai megújítása" TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00002.

2022.

- Hősök kapuja, Veszprém Vár u. 2. tetőterasz beázás elleni szigetelésének és falak felszívódó nedvesség elleni védelmének felújítási munkái - EKF 2023 programsorozat ET-INF-2021/3-4046.
- Módszertani Bölcsődéje megújítása, illetve eszközbeszerzések elnevezésű (TOP-6.2.1-16-VP1-2020-00003) azonosítószámú projekt keretében a Módszertani bölcsőde felújításának és korszerűsítésének kivitelezési munkái.
- Iparos Park - Veszprém Házgyári út 1. szám alatti épületegyüttes "C" jelű meglévő raktárcsarnok felújítása, valamint "K" jelű új képző csarnok építésének tervezési és kivitelezési munkái (MVP program).
- Iparos Park - Veszprém Március 15. út 5. szám alatti épületegyüttes "T2" jelű meglévő raktárcsarnok felújítása, valamint "T1, F" jelű új képző épület építésének tervezési és kivitelezési munkái (MVP program).
- Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 1. szint részleges nyílászáró csere akadálymentes vizesblokk kiépítés, földszinti tárgyaló építés és földszinti női és férfi vizesblokk felújítása (BMÖFT/6-8/2021 pályázat).
- Vilonyai utcai orvosi rendelő felújítása "Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése" pályázat TOP-6.6.1-16-VP1-2018-00004.
- Petőfi Színház Komplex felújítása I. ütem (MVP).
- 1. számú Idősek Otthona - Török I. u. 10. - Lift építése.

2023.

- GINOP-7.1.9-17-2018-00023 azonosító számú "Veszprém kulturális turisztikai kínálatának fejlesztése" című projekt kivitelezési munkáinak elvégzése - Deák F. utcai épületegyüttes kivitelezése.
- GINOP-7.1.9-17-2018-00023 azonosító számú "Veszprém kulturális turisztikai kínálatának fejlesztése" című projekt kivitelezési munkáinak elvégzése - Díszvilágítás kivitelezési munkái.
- "Laczkó Dezső Múzeum tervezési és kivitelezési munkái" - EKF 2023 programsorozat ET-INF-2021/3-4046.
- "Dózsavárosi Könyvtár felújítása" EKF 2023 programsorozat ET-INF-2022/546216.
- "Veszprém Városháza házasságkötő- és rendezvénytermények felújítása" - EKF 2023 programsorozat ET-INF-2022/372363.
- Veszprém, Warhtha V. u. 13. szám alatti Stadion - Munkacsarnok tetőszigetelés és villámvédelmi rendszer javítása.
- Csizmadia kerámiák áthelyezése Veszprém, Deák F. u. 13. szám alatti létesítményközpontba
- 1. számú Idősek Otthona (Veszprém, Török I. u. 1.) intézmény udvarába tervezett magaságysok elhelyezése.

2024.

- Ördögárok utcai gyermekorvosi rendelő melletti épületrész lapostető felújítása.
- Deák Ferenc Általános Iskola nyílászáró cseréje és relaxa elhelyezése.
- Kiskuti Csárda felújítása - EKF 2023 programsorozat ET-INF-2021/11-4046.
- Stadion - Munkacsarnok felújítása (MKSZ pályázati forrásból).
- "Veszprém Városháza Kossuth terem előtér és vizesblokk felújítása" - EKF 2023 programsorozat ET-INF-2022/542015.

Folyamatban lévő fejlesztések és tervek 2025-2030-ra:

- VKTT Egyesített Szociális Intézmény 2. sz. Idősek Otthona (Völgyikút u. 2.) lift korszerűsítése (csere).
- Dózsa Könyvtár melléképület felújítása.
- Városháza 'A' épület - nyílászáró csere és felső szint felújítása.
- 5 db felnőtt háziorvosi rendelő akadálymentesítése.
- Futsal csarnok kivitelezésének lefolytatása a Március 15. utcai volt uszoda kibővítésével.
- Petőfi Színház II/A. üteme kivitelezésének megvalósítása.
- Művészetek Háza épületeinek részbeni felújítása.
- TOP + magasépítési projektek megvalósítása (lásd korábbi fejezetben).

A belvárosrehabilitációs program folytatása:

A fenntartható területhasználat a fenntartható fejlődés egyik alapfeltétele. Hiányoznak azonban az új, zöldebb és gazdaságilag-társadalmilag fenntarthatóbb megoldásokba történő beruházások, amelyek új gazdasági tevékenységeket indítanának el, valamint fenntarthatóbb, befogadóbb és szebb élettereket hoznának létre.

Ezért szükséges a meglévő városi területek, köztük a leromlott állapotú területek értékének és potenciáljának felmérése, hogy megelőzzük a további területvesztést és megőrizzük a természeti környezetet. A városi leromlott állapotú területek revitalizációja felszabadíthatja a régió társadalmi tőkéjében rejlő potenciált, valamint a kreativitás és a társadalmi innováció átalakító erejét, összhangban maradva az ökoszisztémák teherbíró képességével és megnyitva az utat egy fenntarthatóbb, kiegyensúlyozottabb és felelősségteljesebb területi használat és fejlődés irányába.

Fentiekre figyelemmel az Önkormányzat Közgyűlése a 182/2023. (V. 25.) határozatával támogatta a nemzetközi konzorciumban megvalósuló „NONA - Új kormányzás új térségekben” elnevezésű pályázat benyújtását, és az ehhez szükséges önrész biztosításáról előzetes pénzügyi kötelezettség-vállalást hagyott jóvá 2024., 2025. és 2026. évekre.

„NONA” – *New gOvernance for New spAces* – Új kormányzás új térségekben (Interreg Duna pályázati felhívás keretében) című projekt bemutatása.

A NONA projekt célja:

A fenti kihívásokat a projektjavaslat egy olyan új irányítási modell kidolgozásával kívánja kezelni, amely a közsféra, a helyi közösségek, valamint a magán- és pénzügyi szektor funkcionális együttműködését hívja életre a leromlott területek revitalizációjába történő beruházások érdekében, ami a fenntarthatóbb és felelősségteljesebb területi fejlődés alapja.

A pályázat célja, hogy különböző méretű városokra méretezhető és átültethető modellt hozzon létre azáltal, hogy a modellt különböző területi léptékeken fejlesztik ki és kísérleti intézkedéseken keresztül tesztelik.

A kidolgozásra tervezett új irányítási modell alapelve és célja a fejlesztésekbe való szélesebb bevonás kialakítása, ezért a hatóságok, a lakosok és a civil társadalom szereplőit, valamint a pénzügyi szektort összekötő, funkcionális, többszintű, helyi adottságokra alapuló informális kormányzási modellt alakítunk ki.

Éppen ezért a NONA projektben műszaki tervezési feladatokat nem végzünk, viszont a tervezési programhoz, amely alapján a beépítési vázlattervek elkészülhetnek, annak

érdekében azok megalapozásához kapcsolódóan társadalmi igényfelmérést kezdeményezünk a közösségi tervezés alapelveinek mentén.

A terület teljes beépítése ezért nem cél, hanem inkább a közfunkciót ellátó zöldfelületek, illetve közösségi funkciókat ellátó terület hasznosítás a kívánatos a kulturális funkció megtartása mellett. Ugyanakkor ez a terület potenciálisan a kereskedelmi hasznosítás és bevételtermelés eszköze is lehet. A közösségi tervezés során a felsorolt funkciók, esetleg időközben felmerülő igények közötti egyensúly megtalálása a cél egy nyitott társadalmi párbeszéd keretében.

A NONA projekt az Európai Bizottságnak az új európai Bauhaus kezdeményezéshez kapcsolódó kiemelt projektje, amelyet az Építészeti és Közlekedési Minisztérium is támogat. A Bauhaus kezdeményezés célja egy olyan kreatív és interdiszciplináris mozgalom kialakítása, amely kapcsolódási pontokat teremt az európai zöld megállapodás és az uniós polgárok mindennapi élete között. A kezdeményezés alapfilozófiája, hogy minden fejlesztési projekt előkészítése közös tervezéssel a polgárok, szakértők, vállalkozások és intézmények közvetlen bevonásával zajlik.

Az új európai Bauhaus kezdeményezés a következő célokat szolgálja:

- a jövőbeni élet hozzáférhetőbbé és megfizethetőbbé tétele,
- a formatervezők, építészek, mérnökök, tudományos munkatársak, diákok és kreatív gondolkodók tudományágakon átívelő mozgósítása a fenntartható élet újragondolása érdekében,
- az uniós polgárok által tapasztalt életminőség javítása,
- eseti pályázati felhívások és összehangolt programok révén pénzügyi támogatás biztosítása innovatív ötletek és termékek megvalósításához, mint például a NONA projekt.

A NONA projekt végeredményeként az új európai Bauhaus kezdeményezés elveinek megfelelően és a lakossági fórumokon és más érdekeltekkel is egyeztetett módon a közreműködők széles körének a bevonásával fog elkészülni a javaslat, ami a jövőbeli beépítési koncepciót alapozza meg a veszprémi belvárosrehabilitáció folytatása érdekében.

II. Veszprém Megyei Jogú Város Gazdasági Programjának ágazati feladatcsoportjai

A helyi közszolgáltatások ágazati ellátási területein jelentkező önkormányzati feladatcsoportok olyan beavatkozási lehetőségeket nyújtanak, amelyeket az átfogó célok érdekében használhat ki az Önkormányzat. A gazdasági program ezen fejezetében a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatkörök bemutatása következik.

Az önkormányzati választásokat követően 2024 októberétől a közgyűlési munkát érintően az alábbi új tisztségek kerültek kialakításra:

- az eddigi 2 alpolgármester helyett 3 alpolgármester került megválasztásra
- 5 tanácsnoki kinevezés történt, mely a feladatokat tekintve:
  1. Átláthatósági tanácsnok
  2. Civil ügyekért felelős tanácsnok
  3. Egyházügyi és ifjúsági ügyekért felelős tanácsnok
  4. Nemzetközi kapcsolatokért felelős tanácsnok
  5. Fenntarthatósági tanácsnok

Az intézményi feladatellátás tekintetében az alábbiak változtak:

- Az országos szociális és egészségügyi reformok hatására az Önkormányzat által fenntartott intézmények egy része átalakításokon esett át, melynek eredményeként a területi védőnői feladat a Kórháznak átadásra került.
- Az idősgondozás és a családsegítő szolgáltatások területén új finanszírozási modellek és pályázatok jelentek meg.
- A háziorvosi ügyeleti rendszer országos átalakítása Veszprémben is változásokat hozott.

A "Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa" (EKF) programhoz kapcsolódó fejlesztések, a gazdasági kihívások és a jogszabályi környezet változásai miatt történtek átalakulások. Az EKF program kiemelt szerepet kapott Veszprém fejlődésében, amely több kulturális intézményt is érintett. A fejlesztések révén új kulturális központok és helyszínek alakultak ki. Az EKF program lezárultával a fenntartási kérdések kerülnek előtérbe, mely új kihívás elé állítja az Önkormányzatot.

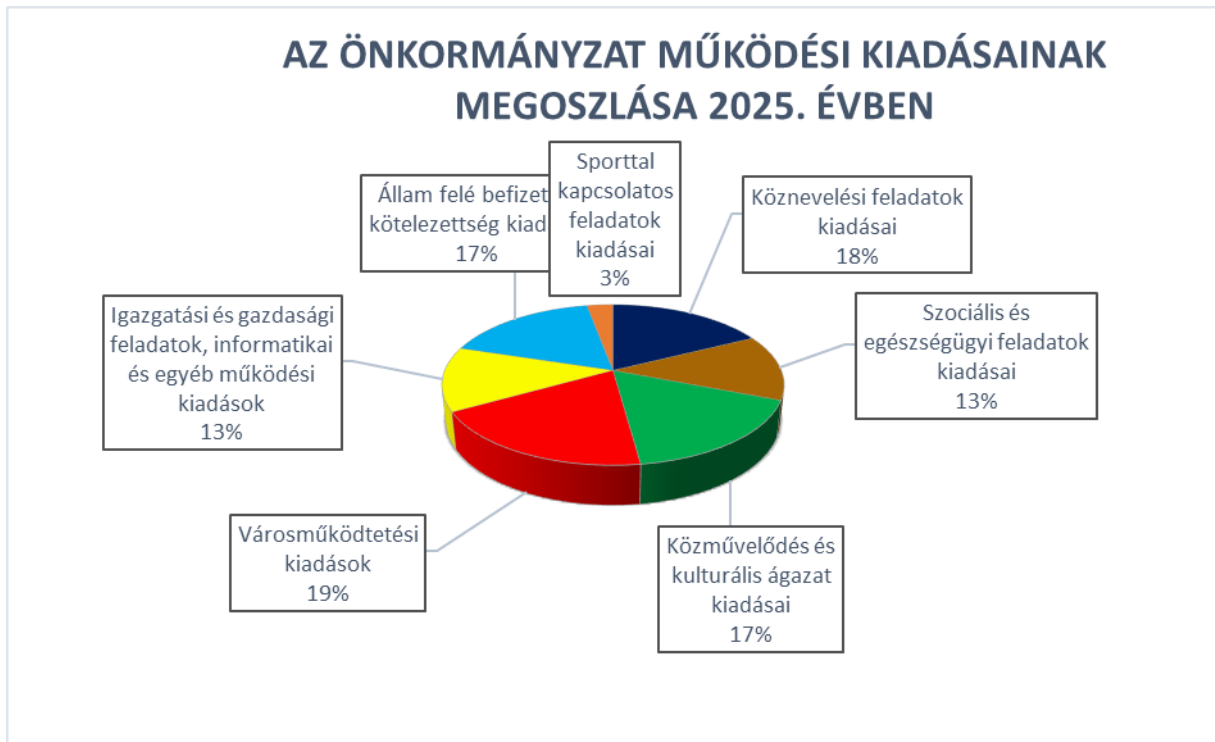
Pénzügyi gazdálkodás, adópolitika

A helyi önkormányzatok központi költségvetési támogatási rendszere nagyrészt 2025. évben is az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, 2013-tól kialakított feladatalapú támogatási formában történik. A 2024-ben bevezetett, a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi

LII. törvény szerinti, jelentősen megemelkedett pedagógus illetmények finanszírozását is a központi költségvetési törvény tartalmazza.

Az önkormányzati működési kiadások megoszlásának szolgáltatási területenkénti vizsgálata megmutatja, hogy az önkormányzati kiadások hogyan súlyozódnak az egyes szolgáltatási területek között.

3.diagram: Az önkormányzat működési kiadásainak a megoszlása 2025-ben

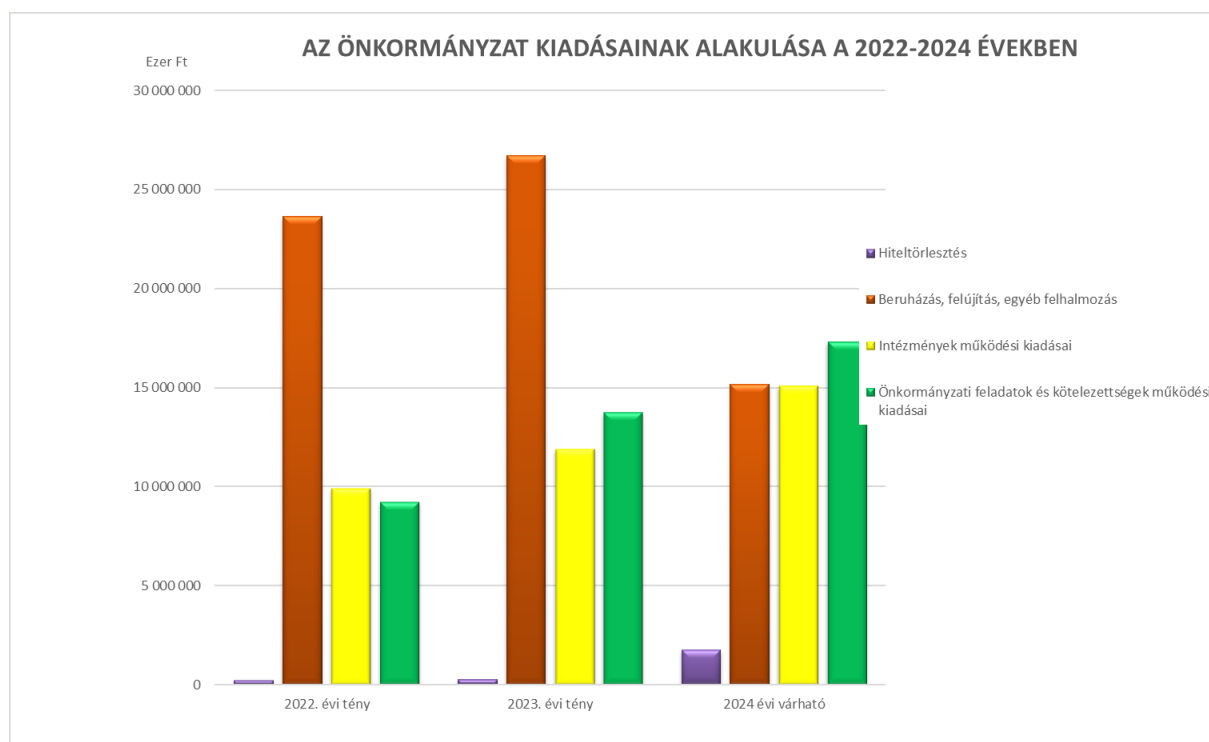
A költségvetési számadatokból megállapítható:

- A legnagyobb kiadási tételnek 2025-ben már a városüzemeltetési feladatok ellátása számít, mely a kiadások 19%-át jelenti.
- Ezt követi a köznevelési feladatok költsége, mely a kiadások 18%-a.
- Az összes kiadás 17-17%-át teszik ki a közművelődési, kulturális feladatok, illetve az állam felé befizetési kötelezettségek.
- Szociális és egészségügyi célokra, valamint igazgatási, gazdasági feladatokra 13-13%-ot biztosít az Önkormányzat.
- A sportcélokra 2025-ben az összes kiadás 3%-a biztosított.

Az Önkormányzat teljes költségvetési kiadási szerkezetét a 4-es alábbi diagram szemlélteti. Jól látható, hogy a beruházási, felújítási kiadások már 2024-re jelentősen lecsökkentek. Oka az EKF program lezárulása, a program keretében elnyert támogatásokból 2024-re a fejlesztések megvalósultak. A fejlesztési tevékenységek eredményeképp kialakított infrastruktúra üzemeltetése érdekében kívánatos és szükséges, hogy az üzemeltetési

szerződések megkötése tekintetében azok bérleti versenyeztetéssel, külső partnerek bevonásával történjenek.

2022-2024. viszonylatában a működési kiadások megduplázódtak. A jelenlegi gazdasági környezetben várhatóan ez a tendencia folytatódik az előttünk álló öt évben is. Ennek következménye, hogy egyre csökkenő mértékben áll rendelkezésre forrás az önerős beruházások megvalósításához.

4.diagram: Az önkormányzat kiadásainak az alakulása 2022-24

Az öt éves kitekintésű gazdasági program végrehajtásának egyik alapfeltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. A fegyelmezettség, a takarékoság és az átláthatóság Önkormányzatunk pénzügyi gazdálkodási célkitűzése, e nélkül ugyanis a távlati célok megvalósítása nem lehetséges.

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás korszerűsítése során az ágazati jogszabályok változása és elsősorban a Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény az Önkormányzat pénzügyi szabályozását is befolyásolják.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának a ciklus időszakára vonatkozó költségvetéseinek prognosztizálásához az adott pénzügyi szabályozókból, a feladatokból és gazdasági adottságokból kell kiindulni. A 2025. évi költségvetés mérlegadatainak elemzése

során látható, hogy a működési bevételek aránya 79,9%-os, míg a működési kiadásoké 78%-os. A felhalmozási kiadások csökkenő mértéke (22%) a költségvetésben azt mutatja, hogy csak az előző évről áthúzódó még el nem számolt támogatásokat tartalmazza, és az Európai Unió pályázatokból eredő támogatások a későbbiekben kerülnek a költségvetésbe beépítésre.

A távlati célok eléréséhez rövidtávon elsősorban az önkormányzati gazdálkodás további stabilizálása a cél. Nehezíti az Önkormányzat helyzetét, hogy a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvény szerinti fizetendő szolidaritási hozzájárulás eléri az Önkormányzat működési támogatásainak az 52%-át. Az Önkormányzat működéséhez szükséges források csökkenését okozza az újonnan bevezetett fizetési kötelezettség, melyet a Területfejlesztési Alap részére kell teljesíteni a nettó finanszírozás keretében.

A működési bevételeknek csupán 31,6%-a származik az állami költségvetésből, 68,4%-a közhatalmi bevétel (adók, bírságok stb.), illetve működési bevétel.

A források biztosításához feltétlenül szükséges megvizsgálni:

- saját bevételek növelésének a lehetőségét,
- a feladatellátás érdekében nem használt, illetve egyéb módon nem hasznosított ingatlanok felülvizsgálatát,
- a kötelező feladatellátás költséghatékonyabb módon való elvégzési formáinak a bevezetését.

2022-től az önkormányzati gazdálkodás pénzügyi egyensúlyának fenntartása nem igényelt éven belüli likvid hitelt. Fejlesztési hitel felvétele utoljára 2021-ben történt 562 millió forint értékben. Amennyiben a jövőben szükségessé válik önerő biztosítása uniós vagy hazai fejlesztésű projektekhez, további beruházási hitel igénybevétele válhat szükségessé.

A város gazdasági potenciálja ez elmúlt 10 évben jelentősen és ütemesen emelkedett, és jelenleg is folyamatosan bővül, ami az iparúzési adóbevétel és az egy főre vetített adóerőképesség számottevő növekedését is jelentette. Ebben a legnagyobb részt a városunkban hosszabb ideje letelepedett és stabil gazdálkodást folytató multinacionális ipari nagyvállalkozások képviselik.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 36/A. §-a szerint a települési önkormányzat által megállapított helyi iparúzési adóból származó bevétel elsőként – a fővárosi önkormányzat esetén külön törvényben meghatározottak szerint – a helyi közösségi közlekedési feladat ellátására, a helyi közösségi közlekedési feladat ellátásához szükséges összegben felüli bevétel különösen a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használható fel.

A helyi iparűzési adóbevétel abból a szempontból is központi szerepet foglal el az önkormányzati bevételek között, hogy az 1 főre vetített mértéke (adóerő) befolyásolja, hogy a szociális és egyéb feladatokhoz milyen mértékű állami támogatást igényelhet az önkormányzat. Mivel Veszprém város helyi iparűzési adóból származó bevételeinek 1 főre jutó összege magas, így a fenti feladatok finanszírozása szinte kizárólag a saját bevétel terhére történhet.

Ugyanakkor fontos változás, hogy a Htv. 8. §-a kimondja, hogy az adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele. Ez garancia arra, hogy az ebből származó bevételi összeg az önkormányzatnál marad.

Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás szűken vett értelmezés szerint a nem önkormányzati alapfeladat ellátását szolgáló vagyonelemekkel kapcsolatos bevételszerző tevékenységet, illetve ezek hasznosítását, értékesítését jelenti. A tágabb értelmezés szerint az önkormányzati gazdálkodás komplex, átfogó tevékenység, ami magában foglalja a teljes vagyonelemekkel való gazdálkodást is. A vagyongazdálkodás célja az önkormányzati célokhoz – a feladatellátáshoz – szükséges feltételek biztosítása.

A vagyongazdálkodást meghatározó országos szintű jogszabályok:

- A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény a helyi önkormányzatok tulajdonába kerülő vagyontárgyakról, az önkormányzat tulajdonszerzésére vonatkozóan határoz meg előírásokat.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény
- A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény

Az Önkormányzat Közgyűlése a 378/2021. (XII. 16.) határozatával fogadta el a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet, és ez alapján minden költségvetési évet megelőzően irányelvekben határozza meg a vagyongazdálkodási feladatokat.

A vagyongazdálkodás feladatai, szervezeti felépítése:

Az önkormányzati vagyongazdálkodás és -hasznosítás szabályait Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás és vagyonhasznosítás szabályairól szóló 36/2021. (XI. 25.) önkormányzati rendelete

tartalmazza. A tulajdonosi döntések a vagyonrendelet szabályozása szerint megoszlanak a Közgyűlés, a Tulajdonosi Bizottság és a polgármester között.

Az önkormányzati vagyongazdálkodás végrehajtási feladatai megoszlanak a Polgármesteri Hivatal, a „VKSZ” Zrt. és a „VESZOL” Kft. között.

Az önkormányzati ingatlanállomány adatait a vagyonkataszter tartalmazza, melynek vezetéséről a Városüzemeltetési Iroda Ingatlan-nyilvántartó Csoportja gondoskodik. A Pénzügyi Iroda feladata a pénzügyi nyilvántartás vezetés, vagyonértékelés és a vagyonvédelem (biztosítás megkötése).

Az Önkormányzat forgalomképes vagyona:

Az Önkormányzat forgalomképes vagyonába tartoznak mindazok az ingatlanok és ingó dolgok, amelyeket a törvények vagy önkormányzati rendeletek nem soroltak a törzsvagyonba, például:

- lakások, nem lakás céljára szolgáló helyiségek,
- mezőgazdasági, ipari épületek,
- építési telkek,
- belterületi földterületek, külterületi termőföldek.

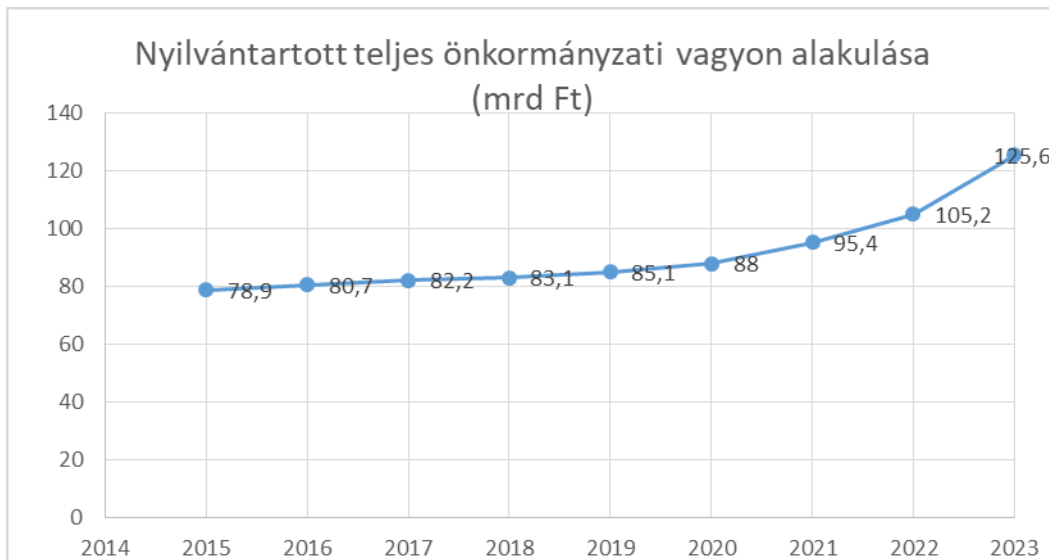
1.táblázat: Az ingatlanvagyon összefoglaló áttekintése 2015-2023 között

Önkormányzati tulajdonú ingatlanokra vonatkozó idősoros adatok			
2015	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1546	560,9855	77 656 822
külterület	418	219,7994	1 257 176
összesen	1964	780,7849	78 913 998
ebből			
forgalomképtelen	1301	457,685	41 053 006
korlátozottan forgalomképes	204	141,6851	31 605 547
forgalomképes	455	181,4148	6 255 445
2016	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1540	566,3416	79 307 335
külterület	419	219,4558	1 464 962
összesen	1959	785,7974	80 772 297

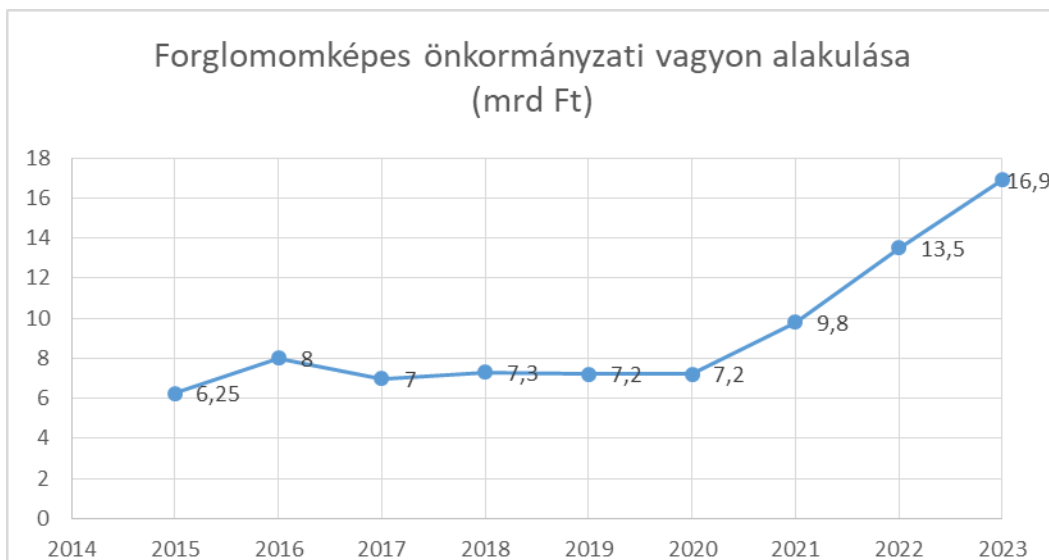
ebből			
forgalomképtelen	1293	456,2903	40 687 074
korlátozottan forgalomképes	206	141,997	31 993 410
forgalomképes	460	188,4074	8 091 813
2017	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1538	565,5716	81 148 497
külterület	422	202,2462	1 078 152
összesen	1960	767,8178	82 226 649
ebből			
forgalomképtelen	1305	465,2444	41 615 040
korlátozottan forgalomképes	206	140,9648	33 525 821
forgalomképes	449	161,6086	7 085 788
2018	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1389	549,0984	81 897 006
külterület	494	361,2928	1 261 889
összesen	1883	910,3912	83 158 895
ebből			
forgalomképtelen	1315	466,4742	41 857 669
korlátozottan forgalomképes	194	138,356	33 967 989
forgalomképes	374	305,561	7 333 237
2019	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1390	543,6361	83 850 977
külterület	476	207,2365	1 266 356
összesen	1866	750,8726	85 117 333
ebből			
forgalomképtelen	1302	458,4199	42 201 626
korlátozottan forgalomképes	214	139,3411	35 656 701
forgalomképes	350	153,1116	7 259 006
2020	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1536	541,6807	86 479 737

külterület	481	351,2668	1 596 038
összesen	2017	892,9475	88 075 775
ebből			
forgalomképtelen	1318	458,4199	44 475 083
korlátozottan forgalomképes	220	139,3411	37 090 854
forgalomképes	479	153,1116	6 509 838
2021	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1546	557,3615	93 694 427
külterület	484	344,9535	1 694 195
összesen	2030	902,3150	95 388 622
ebből			
forgalomképtelen	1324	477,6623	46 118 132
korlátozottan forgalomképes	225	137,7339	39 441 902
forgalomképes	481	286,9188	9 828 588
2022	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1546	555	103 420 193
külterület	489	343	1 838 799
összesen	2035	989	105 258 992
ebből			
forgalomképtelen	1324	477	46 681 001
korlátozottan forgalomképes	224	137	45 063 859
forgalomképes	487	284	13 514 132
2023	Ingatlan száma (db)	földrészlet területe (ha)	Ingatlan könyv szerinti bruttó értéke (ezer Ft)
belterület	1581	548	123 607 789
külterület	496	196	2 029 928
összesen	2077	744	125 637 717
ebből			
forgalomképtelen	1393	483	64 624 049
korlátozottan forgalomképes	196	123	44 102 363
forgalomképes	4881	138	16 911 305

A fenti táblázat adatai közül a teljes nyilvántartott vagyon és a forgalomképes ingatlanvagyon alakulását az alábbi diagramok szemléltetik.

5. diagram: A teljes önkormányzati vagyon értékének az alakulása

6. diagram: A forgalomképes önkormányzati vagyon értékének az alakulása

2011. évben a 288/2011. (X. 28.) közgyűlési határozattal elfogadásra került a forgalomképes ingatlanok kategorizálása, mely alapján a hatékony ingatlangazdálkodás feltétele megteremtődött. Az adatbázisban meghatároztuk például az értékesítésre kijelölhető ingatlanokat; a bérbeadásra, haszonbérletre kijelölhető ingatlanokat; az erdőtelepítésre alkalmas ingatlanokat, az Önkormányzat rövid- és hosszú távú fejlesztéseinek megvalósítására fenntartott ingatlanjait. A döntés felülvizsgálatára 2024 decemberében a 427/2024. (XII. 12.) határozattal került sor.

2. táblázat Az önkormányzat társasági vagyona 2024.12.31. állapot

sorsz.	társaság	tulajdoni hányad	névérték összesen (Ft)	könyv szerinti érték (Ft)
1.	Veszprém- Balaton 2023 Zrt.	71,59%	19 400 000	632 410 310
2.	"VKSZ" Veszp.Közüz.Zrt.	98,74%	2 751 100 000	1 865 282 918
3.	Veszprém Tv Kft.	100%	50 100 000	50 500 000
4.	"Kittenberger K" Nonprofit Kft.	100%	514 650 000	1 936 820 000
5.	Vesz. Turisztikai Nonp. Kft.	70,19%	2 120 000	7 660 000
6.	Veszprém 2030 Kft.	100%	1 452 610 000	389 252 000
7.	Swing-Swing Kft.	100,00%	402 010 000	1 412 000 000
8.	Veszprémi Programiroda Kft	100,00%	3 640 000	32 567 792
9.	"VESZOL" Nonprofit Kft	50,987%	1 550 000	3 058 890
10.	V-Busz Kft.	100%	3 120 000	300 000 000
	ÖSSZESEN:		5 200 390 000	6 629 551 910

A nem lakáscélú ingatlanvagyon hasznosítása:

A nem lakáscélú ingatlanvagyon (irodák, üzlethelyiségek, garázsok, műhelyek, raktárak, szabad területek) bérbeadásának, valamint értékesítésének az előkészítése a VKSZ Zrt. feladatköre, melyet a vagyonrendeletben meghatározott előírások szerint végez. Ezen kívül az ingatlanüzemeltetési tevékenység során a napi működtetés, ellenőrzés, saját erős karbantartás, takarítás mellett feladatuk a nagyobb volumenű javítások, felújítások, beruházások megrendelése, a kivitelezés ellenőrzése, és a munkák átvétele is. Az önkormányzati ingatlanvagyonnal az önkormányzati feladatellátáshoz, illetve a stratégiai célkitűzésekhez kapcsolódó tervszerű ingatlanvagyon gazdálkodást folytatunk.

3. táblázat: Az elmúlt időszak ingatlanértékesítési tendenciája 2019-23

	2019		2020		2021		2022		2023	
	terv	terv	terv	terv	terv	tény	terv	tény	terv	tény
<i>ezer Ft</i>	225.000	153.000	190.000	37.339	920.000	848.081	427.000	335.724	750.000	579.073
<i>%:</i>	100	68	100	19,65	100	92	100	78,62	100	77,21

Az elmúlt öt év átlagos teljesítési aránya 67%-os a 3-as táblázat szerint, amely a jövőre nézve az ingatlanértékesítésből befolyó bevételek óvatos megtervezésére int.

A „Kulturális Negyed” projekt megvalósítása érdekében szükségessé vált a Veszprém 112 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Óvári Ferenc u. 1. szám alatti, volt Zeneiskola ingatlan tulajdonjogának, valamint a volt Koronaszálló, mai nevén Bakony Társasház épületben 20 db albetét megvásárlása is. Előbbi ingatlan tulajdonjogát az Önkormányzat 253 millió Ft-os vételáron, utóbbiét 372 millió Ft-ért szerezte meg. Az Önkormányzat és az MNV Zrt. között

megtartott egyeztetések, valamint a Közgyűlés 2019. év szeptemberi döntése szerint megszerezte a természetben a Házgyári út 1. szám alatti társasház felső két emeletének lakóegységeit is ingyenes tulajdon-átruházási szerződés útján. Az épületben munkásszálló kialakítását tervezzük.

Az elmúlt évek ingatlan vásárlásaival jelentősen gyarapodott a város vagyona, amelyek megújítására Európai Unió források, a Modern Városok Program, valamint a kulturális főváros cím viselésével járó támogatási szerződés forrásai kerülnek felhasználásra. Ezt mutatja a 6-os számú diagram emelkedő görbéje is.

2021. évben Önkormányzatunk a Magyar Államtól az alábbi ingatlanok tulajdonjogát kapta meg az EKF programsorozat megvalósítása érdekében:

- Veszprém 5969 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Malomkő u. 3. szám alatti ingatlan
- Veszprém 5054 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Hóvirág u. 1. szám alatti ingatlan
- Veszprém 6203/3 hrsz.-ú, természetben a Kőhid utcában lévő ingatlan
- Veszprém 4944 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Mártírok u. 11. szám alatti ingatlan 4550/11728 tulajdoni hányada
- Veszprém 5729/23 hrsz.-ú, természetben a Komakút tér mellett az Egyetem utca és a József Attila utca által lehatárolt társasházakkal beépített tömb belső közterület részén elhelyezkedő ingatlan
- Veszprém 5729/22 hrsz.-ú, természetben a Komakút tér mellett az Egyetem utca és a József Attila utca által lehatárolt társasházakkal beépített tömb belső közterület részén elhelyezkedő ingatlan
- Veszprém 6121 hrsz.-ú, természetben a Wartha Vince u. 3. szám alatti stadion funkciójú ingatlan
- Veszprém 4796 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Mártírok útján található parkoló funkciójú ingatlan

Továbbá 2021. évben az alábbi magántulajdonú ingatlanok tulajdonjogát szerezte meg az Önkormányzat az EKF programsorozat megvalósítása érdekében:

- Veszprém 4061 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Jutasi út 3. szám alatti ingatlan
- Veszprém 4038/1 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Arany János u. 2. szám alatti ingatlan
- Veszprém 4073/3 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Budapest u. 8. szám alatti épület földterülete ingatlan
- Veszprém 4073/3/A hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Budapest u. 8. szám alatti irodaház funkciójú ingatlan
- Veszprém 40 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Thököly Imre u. 1. szám alatti ingatlan
- Veszprém 4726/2 hrsz.-ú, természetben a Veszprém, Ady Endre u. 5. szám alatti ingatlan 5633/6678 tulajdoni hányada

Az értékesíthető ingatlanok köre azonban olyannyira leszűkült, hogy csak tudatos, átgondolt vagyongazdálkodással lehet biztosítani a költségvetés számára nélkülözhetetlen bevételt, és csak olyan esetben lehet indokolt az eladás, ha az a város fejlődése szempontjából szükséges fejlesztést alapoz meg.

A 2012-ben jóváhagyott hosszú távú tervnek megfelelően ingatlanfejlesztési célként határoztuk meg azt is, hogy célirányos területcserékkel és vásárlásokkal törekedni kell a későbbi fejlesztésekhez alkalmas nagyobb földterületek megszerzésére. Veszprémnek a többi megyeszékhelyhez képest jelentős versenyhátrányt jelent, hogy nincs önkormányzati tulajdonban lévő ipari parkja.

Ugyanakkor jelentős lépés ezen cél irányába a Veszprém 0231/8 hrsz.-ú ingatlan hasznosítása, amely eladásával a Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt.-vel alakult ki kölcsönösen előnyös együttműködés, és azóta fejlődésnek indult a 8-as számú főút melletti „Veszprém Inpark” állami tulajdonú ipari parki központ.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 1/1 arányú kizárólagos tulajdonát képezik a Veszprém – Szentkirályszabadja Repülőtér ingatlanjai, amelyek a Veszprém külterület 0230/3, 0230/4, 0238/2, 0241/2 és 0241/10 hrsz.-ok alatt szerepelnek a földhivatali nyilvántartásban. Szentkirályszabadja és Veszprém, valamint a Hidroplan Nord Kft. 2012 márciusában kötöttek együttműködési megállapodást, amely szerint a Hidroplan-Nord Kft. használja és üzemelteti a repülőtér területét, amíg az Önkormányzatok eltérő hasznosítás mellett nem döntenek. Az együttműködési megállapodás megkötésére azért volt szükség, mert a repülőtér üzemeltetéséhez kapcsolódó műszaki-szakmai és személyi feltételeket a Hidroplan Nord Kft. tudja biztosítani, amely érdekében a szükséges engedélyekkel rendelkezik. A Hidroplan-Nord Kft. a korábbi ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonossal, a BudaWesttel kötött bérleti szerződés alapján, valamint az önkormányzatokkal megkötött együttműködési megállapodás alapján a mai napig használja és üzemelteti, illetve üzemben tartja a repülőtéri területet. Mivel a 2134/2005. (VII. 8.) Korm. határozat alapján a repülőtéri ingatlanokat az állami vagyonból az önkormányzatok repülőtér kialakítása és működtetése érdekében kapták ingyenesen tulajdonba, ezért a fenti konstrukcióban nem tervezünk változtatást, ameddig egy jelentősebb befektetői érdeklődés nem körvonalazódik.

A mezőgazdasági célú ingatlanok közé tartoznak a kiskertek (összesen: 6 ha), erdők (összesen: 19,1 ha), szántók, legelők (összesen: 79,3 ha). A kiskertek rekreációs célú használatra történő hasznosítása jónak mondható. Ugyanakkor a másik két ingatlan típusról általánosságban elmondható, hogy alulhasznosított, melynek hasznosítási lehetőségét vizsgálni szükséges.

Az Önkormányzat abban különbözik az összes többi ingatlantulajdonostól, hogy a maga sajátos eszközeivel (Építési Szabályzat, közművesítések) ingatlan fel- és leértékelődési folyamatokat tud generálni. A gyakorlatból ismert az a tény, hogy egyes ingatlanok értéke megnő azzal, ha a Településszerkezeti és Szabályozási Terv és az Építési Szabályzat módosításával az adott ingatlan beépíthetővé válik, vagy ha az ingatlant belterületbe vonják. Kimutatható az is, ha az Önkormányzat valahol jelentős fejlesztéseket végez, a környező ingatlanok ára megnő és más fejlesztések is erőre kapnak. A város saját célú fejlesztései érdekében célirányos vásárlásokkal ott kell törekedni nagyobb, összefüggő, későbbi fejlesztési célok megvalósítására alkalmas területek kialakítására, ahol az ingatlanok felértékelődése várható. Ezt követően kell az előzőekben említett szabályozásokat elvégezni.

Lakásgazdálkodás

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény lehetővé tette, hogy a lakásprivatizáció során az önkormányzati lakások értékesítésre kerüljenek. A kedvező vásárlási feltételek mellett a jogszabály rendelkezései alapján az önkormányzati lakások legnagyobb részére a bérlők elővásárlási joggal éltek. Veszprémben 4749 lakás lett eladásra kijelölve, mely 625 millió forint bevételt produkált. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen, valamint a vár alatti utcák rehabilitációja során jelentősen lecsökkent Veszprém bérlakás állománya.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 288/2015. (XII. 17.) határozata alapján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel (a továbbiakban: Egyesület) közösen megalapította a „VESZOL” Veszprémi Községi Lakásügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: VESZOL.). A VESZOL üzletrésze 51% arányban az Önkormányzat, 49% arányban az Egyesület tulajdonában van.

A feladatok Kft. általi ellátásának érdekében a 2016. március 10. napján, a 41/2016. (II. 26.) közgyűlési határozat alapján megállapodás jött létre az Önkormányzat és a VESZOL között.

Jelenleg 206 lakás üzemeltetését és hasznosítását végzik.

A társaság kiemelt figyelmet fordít a bérlakásokban lakó családok lakhatásának és az ehhez kapcsolódó kérdéseknek a kezelésére. Ez azt jelenti, hogy a Kft. az ingatlan karbantartásán, a bérléhez kapcsolódó kötelezettségek kiszámlázásán és befizetésének figyelemmel kísérésén túl a családokat esetlegesen felmerülő problémáik megoldásában is segíti, a munkatársak között szociális munkás is van. A társaság tevékenységének fókuszában a bérlő, illetve családja áll a maga komplexitásában.

Ennek eredménye, hogy a társaság képes a bérlakásokat és a bennük élőket is hatékonyabban kezelni, ahogy azt az indulás előtt tervezte.

A társaság a 2-3 havi hátralékot felhalmozott bérlőket – az írásos felszólításon túl – telefonon, illetve személyesen is megkeresi. A nemfizetés mögött jellemzően munkahelyvesztés, -váltás, illetve gyakran családi probléma áll. A VESZOL Kft. vizsgálja, hogy a lakbérhátralék mellett van-e közműhátralék is. A társaság a bérlő együttműködése esetén részletfizetést kínál fel, illetve más jellegű segítséget (munkakeresésben segítség, adósságrendezéssel kapcsolatos tanácsadás, olcsóbb lakhatás) nyújt. A személyes kapcsolattartásba fektetett energiának számszerűsíthető hozadéka van.

2016. április 1-jén 102 háztartásnak volt lakbértartozása, ebből 10 rendelkezett igen jelentős hátralékkal. A hátralékot felhalmozó háztartások száma folyamatosan a 2024. év végére 49-re csökkent.

Egy más megközelítésben érdemes szintén kiemelni, hogy a jelenlegi hátralékosok kinnlevősége 2024. év végén 23 183 eFt, aminek a 80%-a 10 hátralékosból tevődik össze.

A társaság kilenc éves működése alatt a VESZOL kezelésében lévő lakások száma a város területén növekedett. A tevékenység indulásakor kizárólag önkormányzati tulajdonban lévő lakások voltak a portfólióban. 2016. év során az Önkormányzat kezelésre átadta a Színészházban lévő 41 lakást is a VESZOL Kft.-nek. Ugyanakkor a másik tulajdonos, a karitatív szervezet tulajdonában lévő lakások száma 29-re nőtt, ebből az Önkormányzat 25 lakásra rendelkezik bérlőkijelölési joggal.

Összességében elmondható, hogy Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata és a VESZOL Kft. bérlakás-kezelési gyakorlata igen eredményesnek mondható.

2019-ben új feladattal bővült a VESZOL Kft. munkája, mivel 2018-ban a Kormányhivatal pályázata kapcsán a Veszprém, Pápai út 37. szám alatti önkormányzati ingatlanban kialakított 80 fő befogadására alkalmas Munkásszálló üzemeltetési és karbantartási feladatait is ellátja. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 227/2017. (IX. 28.) határozatával döntött kérelem benyújtásáról munkásszállás kialakítása céljából a Veszprém, Pápai út 37. szám alatti 1940/1 hrsz.-ú ingatlanban. A munkaerőpiaci mobilitást elősegítő munkásszállás építéséhez nyújtható támogatásról szóló 23/2017. (II. 3.) Korm. rendelet alapján Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata nettó 159.666.000 Ft, 56%-os intenzitású vissza nem térítendő támogatásban részesült a Veszprém, Pápai út 37. szám alatti ingatlanban történő munkásszállás kialakítására. A beruházáshoz Veszprém Megyei Jogú Város nettó 125.256.000 Ft saját forrást biztosított önerőből.

A Veszprém, Pápai út 37. szám alatti ingatlan felújításával létrejött 80 férőhelyes munkásszállás lakhatási feltételeket biztosít 2020. január óta a meglévő és újonnan betelepülő munkavállalók számára, ily módon hozzájárul a szükséges munkaerő utánpótlás biztosításához. Ennek hatásaként több új munkavállaló érkezik Veszprémbe, ami segíti a helyi gazdaságot, valamint a munkaadók megtartását, és Veszprém vonzóvá válik nagyvállalatok és egyéb vállalkozások számára is.

Az Önkormányzattal bérleti szerződést kötő vállalkozások munkaerőigényüket megnyugtató módon, hosszú távon ki tudják elégíteni, ezzel betelepülő munkavállalók lakhatási feltételei jelentős mértékben javultak.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a 71/2022. (III. 4.) közgyűlési határozattal kifejezte azon szándékát, hogy humanitárius segítséget nyújt az arra rászorulóknak. A lakhatási igények koordinálásával és az Önkormányzat tulajdonában álló vagy használatában lévő lakhatás céljára alkalmas ingatlanokban vagy férőhelyeken történő ingyenes elhelyezés és az ezzel kapcsolatban felmerülő kommunikációs akadályok leküzdése érdekében felmerülő szerződések előkészítésével VESZOL Kft.-t bízta meg. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a 387/2023. (XII. 14.) közgyűlési határozattal a menekült elhelyezés céljára a Veszprém 1940/1 helyrajzi számon nyilvántartott, természetben a Pápai út 37. szám alatti (munkásszálló), „kivett telephely és munkásszálló” megnevezésű ingatlant jelölte ki.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális, költségelví és piaci alapon működő bérlakásainak hatékony működtetése érdekében 2023-ban egy lakásgazdálkodási koncepció kidolgozása mellett döntött. Az Önkormányzat egy beszerzési eljárás lefolytatása után a Városkutatás Kft.-t bízta meg a dokumentum kidolgozásával. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 230/2023. (VI. 29.) határozatában elfogadta a kidolgozott Rövid és Középtávú Lakásgazdálkodási Koncepcióját. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 97/2024. (III. 28.) határozatában felkérte a VESZOL Kft.-t egy, a lakásgazdálkodást javító javaslatot kidolgozására, amelyet az alábbiakban mutatunk be.

Az önkormányzati lakásállomány összetétele

A 2023.12.31-i lakásleltár alapján a városban 177 db önkormányzati tulajdonú lakás van. A város a megyei jogú városok összehasonlításában a legkisebb lakásállománnyal rendelkezik.

Az önkormányzati állomány jelentős részt magasabb komfortfokozatú lakásokból áll, kétharmada összkomfortos, majd egynegyede komfortos és 11%-a alacsonyabb komfortfokozatú lakás.

A lakások átlagos nagysága 46,4 nm. Az önkormányzati állomány megoszlása nagyság szerint viszonylag kiegyenlített, a lakások egyharmada 25-39 nm, a közepes méretű, 40-59 nm-es lakások az állomány negyedét teszik ki, míg a nagyobb, 60 nm és a feletti lakások az egyhatedét.

Az önkormányzati lakásállomány összetétele annyiban egyedi, hogy az állomány jelentős része egy-egy épületben helyezkedik el, és csak kisebb részben szétszórta a városban. Az állománynak mintegy egyharmada helyezkedik szórta a városban (54 db lakás), melyek jelentősebb számban lakótelepi lakások a Jutasi és a Cholnoky lakótelepen. Az állomány kétharmada viszont négy lakóépületben van. Két lakóépületben 41, illetve 42 lakás van, ezek közül az egyik az ún. Színészház, mely már 2016 óta normál önkormányzati lakásként funkcionál, míg a másik két épületben kisebb számú (24, illetve 14) lakás található. A Zrínyi utcai épület az ún. garzonház, míg a Pápai utcai épületben az önkormányzati lakások mellett működik az önkormányzati családok átmeneti otthona, illetve az önkormányzati tulajdonú munkásszálló is. Az önkormányzati lakásokat nagyobb számban magába foglaló épületek a város különböző városrészeiben helyezkednek el, mely amellet, hogy eltérő elosztási szempontok érvényesek az egyes épületekben lévő lakások elosztása tekintetében, szintén hozzájárul a szegregációs folyamatok megelőzéséhez.

Az Önkormányzat azonban valamivel több lakást tud a lakhatási problémákkal küzdő háztartások érdekében hasznosítani, mint amennyi a tulajdonában van. A VESZOL Kft. által kezelt lakások közé bekerült, a Házgyári út 1. szám alatt lévő, a Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) tulajdonában lévő 29 db lakás is. Az MMSZ lakások közül 25 db-ra az Önkormányzatnak bérlőkijelölési joga van. Így a VESZOL összesen 206 lakást kezel.

A lakásállomány változása, karbantartási és felújítási igények

Az Önkormányzat alapvetően a megmaradt önkormányzati lakásállomány megőrzését célozza, és sem a bennlévő bérlőknek, sem pedig a külső harmadik félnek nem kívánja az állományt értékesíteni.

Az elmúlt évek lakásgazdálkodásának naturális adatait tekintve látható, hogy az önkormányzati állomány lakásainak a száma enyhén, 187 lakásról, 177 lakásra csökkent. A csökkenés alapvetően olyan korszerűtlen lakóingatlanok megszüntetésének tulajdonítható, melyek gazdaságosan nem voltak felújíthatók, továbbá az elhelyezkedésük miatt jelentősebb bevételt jelentettek az Önkormányzatnak, illetve a telket megfelelőbb funkcióval kívánta a város hasznosítani. 2023-ban a vasútállomáson került ilyen rossz állapotban levő szociális lakás felszámolásra, majd 2024-ben egy leromlott hat lakásos lakóépület felszámolása történt meg a Pajta utcában, melyben évek óta már csak két lakásban laktak. Az ingatlant az Önkormányzat értékesíteni fogja. Egy-egy lakóingatlan felszámolásakor az Önkormányzat

mind a határozott, mind a határozatlan idejű bérlőknek jobb minőségű cserelakást ajánl fel, ebben az esetben is ez történt.

Az üres lakások egy része a már említett felszámolás alatt lévő ingatlanokban volt, másik részük pedig a VESZOL által elvégzett karbantartási munkák után került bérbeadásra. (Jelenlegi 10 üres ingatlanból 6 db szerepel az értékesíteni kívánt ingatlanok között.) Az elmúlt években 25-40 db volt azon lakások száma, melyeken a VESZOL karbantartást végzett. Ezek között voltak nagyobb léptékű beavatkozások is, mint pl. a volt Színészház kazánjavítása, ablakcserék. 2016-ban a Színészház lakásait beköltözhető állapotba hozták.

A felújítási munkákat nem a VESZOL végzi, azokról az Önkormányzat a költségvetés elfogadásával dönt, és saját hatáskörben bonyolítja le. Az elmúlt években 8 önkormányzati tulajdonú lakás került felújításra, 2025-ben kettő önkormányzati tulajdonú lakás újul meg tervezetten március végére. Célzottan önkormányzati lakásokra csak szegregátumban lévő lakások esetén volt uniós forrás elérhető. Ennek a forráslehetőségnek (EFOP 2.4.2-17-2018-00012) a kihasználására a Máltai Szeretetszolgálattal közösen pályázott az Önkormányzat, a Házgyári út 1. szám alatt lévő társasházban lévő lakások felújítására (mely akkor még Veszprém egyetlen szegregátuma volt), a már jelzett, MMSZ tulajdonában álló 22 db lakás vonatkozásában, melyre az Önkormányzat bérlőkijelölési jogot nyert. 2024-ben tisztán önkormányzati forrásból (bérlőkijelölési jog vásárlásával) további 3 db ingatlan teljeskörű felújítására került sor a házban, ezzel 25 db-ra nőtt az önkormányzati bérlőkijelöléssel érintett lakóingatlanok száma.

Szintén lakhatási célú, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap támogatásával megvalósuló beruházás volt a már említett, 2019-ben átadott önkormányzati munkásszállás létrehozása a Pápai úti ingatlanban. A munkásszálláson 20 lakóegységben 80 férőhely jött létre a város munkaerőigényének kielégítéséhez kapcsolódva. A lakóegységek úgy lettek kialakítva, hogy a 10 éves kötelező fenntartási időszak elteltével, megfelelő önkormányzati döntés esetén, bérlakásokként is hasznosíthatóak.

Az önkormányzati lakásállomány fejlesztési lehetőségei

Jelenleg a városban több olyan, az Önkormányzat tulajdonában található ingatlan (épület és telek egyaránt) vagy jelenleg még állami tulajdonú, de könnyen az Önkormányzat tulajdonába vonható ingatlan található, ami az önkormányzati tulajdonú lakásállomány bővítésébe bevonható lenne. Az Európa Kulturális Fővárosa 2023 programsorozat jelentős forrásokat és lehetőségeket hozott Veszprémbe, melyeket a programsorozat lezárulta után a helyi gazdasági és infrastrukturális fejlesztésekbe lehet átcsatornázni.

A meglévő ingatlanok átalakításával, felújításával kialakítható önkormányzati lakásállomány az alábbiakban kerül elemzésre.

- **Házgyári út 1.**

A végletekig leromlott és szegregált lakóépületet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2009 áprilisában „vette át”, és kezdte meg a Máltai Szeretetszolgálat a Jelenlét programját. Azóta jelentős felújítások történtek az épületen (központi kazán és központi fűtés kialakítása a 2.-tól a 8. emeletig, víz- és csatornarendszer kialakítása, esővízelvezető csatornák kialakítása, 1. emeleten komplett fél szint felújítása, korszerűsítése, erkélyek felújítása, balesetmentesítése) nagyrészt az MMSZ finanszírozásában, és a lakhatási körülményeket, a helyi konfliktusokat sikerült normalizálni. Az épületben a MMSZ-nek 29 lakása van, és az egyik emeleten van egy rehabilitációs szállója hajléktalan emberek számára, továbbá egy közösségi központot működtet az épületben. A maradék 60 db lakás magántulajdonban van, illetve az épület felső két szintje önkormányzati tulajdonban van és jelenleg üresen áll. A két felső szinten az Önkormányzat további lakások kialakítását tervezi. Az egyik fő szempont, hogy ne kizárólag szociális bérlakások legyenek, mert az újra szegregátum kialakulásához vezethet. Felmerült feckelakások kialakítása is, azonban konkrét terv még nem készült ezekre. Mindenesetre a lakások komfortosítása mellett fontos, hogy diverz nagyságú lakásokat hozzanak létre, és mindenképpen vegyes célcsoport kerüljön a lakásokba. Az épület fejlődését egyébként mutatja, hogy elindult a befektetési alapú lakásvásárlás is a „Toronyban”. Ez az árat is meredeken emelte, jelenleg a felújított lakások akár 8-10.000.000 Ft körüli áron mozognak. A bérleti díjak a toronyban átlagosan 60-80.000 forint körül vannak, a szociális lakásokban pedig 10.000 Ft/hónap körül van. Az épületen jelenleg egy komolyabb szerkezeti felújítás szükséges, hogy az erkélyeket újra használható állapotba hozzák, ez azonban egy anyagilag megterhelő beruházás a VESZOL, az MMSZ és az Önkormányzat számára is.

Előzetes felmérések és bejárás alapján a felső két szinten a következő munkálatokat szükséges elvégezni ahhoz, hogy lakható legyen a két szint.

1. Lift kialakítása (jelenleg 1 lift van a házban, ami a felső két emelet bevonásával kevés lenne). Itt lehetőség van arra, hogy kártyás rendszerrel üzemeljen, kvázi a felső két emeletre csak külön kártyával lehessen feljutni. Az új lift indikatív költsége jelenleg hozzávetőlegesen 60-80 Mft.
2. A két szinten (és az első szint felújított lakásaira alapozva) igény szerint 32-40 lakás alakítható ki (a 17 m²-es egységeket kombinálva a 17 m²-es garzonlakástól egészen az 51 m²-es 2 szoba konyha kialakításig). Figyelemben véve az első emeleten történt komplett (fél folyosó, 8 lakás), teljes körű felújításának teljes költségét, az indikatív költség 480-500 Mft a két szintre. Ez a kalkuláció tartalmazza a lakások hűtés-fűtését klíma berendezéssel. Az épület hőszigetelési adottságai miatt (a penészesedés elkerülése érdekében is) fontos a klíma berendezés. Itt az energiahatékonyság miatt érdemes lehet napelemeket és/vagy hőszivattyús rendszert kiépíteni.

3. Civil kezdeményezésre az Önkormányzat és a Máltai Szeretetszolgálat bevonásával „Fogadj örökbe egy erkélyt” program megvalósítása, ahol indikatív kalkulációk alapján az egész házra vonatkozóan megújulhatnának a rossz állapotban lévő és/vagy balesetveszélyes erkélyek. Előzetes indikatív kalkulációk szerint, illetve az eddig elkészült munkákra alapozva hozzávetőlegesen 400 eFt/erkély.

Amennyiben elfogadásra és tovább-tervezésre kerül a fenti javaslat, akkor 5 év alatt, ütemezett felújítási beavatkozásokkal megvalósítható a felső két emelet felújítása, ezzel kb. 40 lakás jöhetne létre mint fecske lakás, szolgálati lakás vagy általános önkormányzati bérlakás.

- **Volt MÁV munkásszálló épülete**

A vasútállomás szomszédságában található, szintén nagyobb számú önkormányzati bérlakás kialakítását lehetővé tévő épület, melynek hátránya, hogy magában hordozhatja a szegregáció veszélyét, ha annak megelőzésére nincsen tudatos stratégia kidolgozva. Az épület földszinti részébe a MMSZ hajléktalan embereket ellátó Nappali Centruma költözött. Az MMSZ úgy alakította ki az intézmény bejáratát, hogy az térben és funkcionálisan is teljesen elkülönüljön az épület többi részétől. Így az épület nagyobb része szabadon használható több más funkcióra, így az önkormányzati lakásállomány bővítésére is.

Az épület jelenleg a MÁV tulajdonában van. Felújítása, korszerűsítése, lakhatóvá tétele nagyban függ az épület állagától, statikai és műszaki viszonyaitól. Az emeleti egységekben kialakítható lenne a régi munkásszálló lakóhelyiségeit figyelembe véve 30-40 különböző méretű lakás céljára alkalmas helyiség. Ahhoz, hogy meg lehessen határozni a felújítás és/vagy átalakítás fajlagos költségét, egy széles körű felmérés és tervezés szükséges.

- **Volt Viadukt Étterem területe (Pápai út 37.)**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonában lévő épületben korábban egy étterem működött a földszinten. Jelenleg ez a helyiség nem tudja betölteni az éttermi funkciót, átmeneti raktározási feladatokat látunk el benne, viszont megfelelő korszerűsítéssel, fejlesztéssel önkormányzati bérlakások alakíthatók ki. Mivel majdnem, hogy teljesen új lakásokat kell kialakítani, ezért az átlagos 400.000 – 550.000 Ft/m² áron tudunk kalkulálni. Ezzel megőrizhető az épület egységes lakójellege, és a komfortos lakáskínálat javítható.

- **Volt orvosi rendelő (Veszprém-Kádárta)**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonában lévő „családi” házban orvosi rendelő működött. Jelenleg az épület üresen áll. Igényhez mérten egy nagyobb szolgálati lakás kialakítására lenne lehetőség. A belső tagoltság alapján megállapítható, hogy mivel csak a főfalak maradnának meg (a tető is felújításra szorul), ezért az ingatlan átalakításakor az átlagos 400.000 – 550.000 Ft/m² áron tudunk kalkulálni.

- **Egykori hadkiegészítő parancsnokság (Jutasi út 20.): megfizethető lakbérű önkormányzati lakásépítés**

A területen régebben hadkiegészítő parancsnokság volt, az ott található ingatlanok egy részének tulajdonjoga már átkerült a Honvédelmi Minisztériumtól az Önkormányzathoz, és a funkció felszámolásával a maradék területek is megszerzhetőek az Önkormányzat számára. Ezen a területen akár több száz potenciális új lakás kialakítása is lehetséges lehet. A városfejlesztési stratégiában a terület felhasználására a szociális ellátó funkciók javítása lett kijelölve. Pontos funkciót – idősellátás, fogyatékkal élők rehabilitációja, tanácsadás, hajléktalan ellátás, krízislakás stb. – a stratégia nem fogalmaz még meg.

- **Egyéb lakhatási fejlesztési projektként** az Önkormányzat tárgyal a vármegyei kórházzal egy közös nővérszálló létrehozásáról a Cserepes utcai egykori lőtér helyén, de nem született konkrét megállapodás a pandémiás veszélyhelyzet miatt.
- **Hasonló potenciállal bíró lehetőség** a belvárosi rehabilitáció területének a kibővítésével jelentkező egykori bútorgyári terület és a szakszervezetek háza, ahol befektetői megállapodások tárgya lehet a lakáskínálat bővítése, amelyek egy részére az Önkormányzat szerezhethet bérlőkijelölési vagy használati jogot.

Összességében az becsülhető, hogy a fenti projektek keretében maximálisan 100-150 db új lakás hozható létre. Ezek finanszírozhatósága azonban nagyban függ a külső támogatási környezettől és a befektetői aktivitástól. A gazdasági program ideje alatt azonban reális előrehaladás érhető el a területen, amennyiben a fenti javaslatokat sikerül a költségvetési lehetőségekhez képest műszaki előkészítési forrásokkal is megtámogatni.

Közoktatás és köznevelés

Veszprémet gyakran nevezik iskolavárosnak, utalva arra, hogy az itt található oktatási intézményrendszer az óvodáktól az egyetemig kiépített, kínálata széles és magas színvonalú. A fenntartók között megtalálható Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett a Veszprémi Érsekség, a Veszprémi Tankerületi Központ és a Veszprémi Evangélikus Egyházközség, valamint egyéb fenntartók.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal (a továbbiakban: HEP), amely már több alkalommal felülvizsgálatra került, legutóbb 2023. évben. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a jelenleg hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2023. június 29-én a 267/2023. (VI. 29.) határozatával fogadta el, a stratégia 2028. június 30-áig hatályos.

Óvodák:

Veszprém városban az Önkormányzat fenntartásában 6 körzeti óvoda (7 tagóvodával) található, összesen 77 csoporttal. A városban működik még kettő óvoda egyházi fenntartásban, és kettő magánóvoda, továbbá egy átfogó, komplex gyógypedagógiai tevékenységet folytató óvoda a Veszprémi Tankerületi Központ fenntartásában, mely intézménybe a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján kerülhetnek a különleges gondozást, speciális ellátást igénylő sajátos nevelési igényű gyermekek.

Az önkormányzati fenntartású óvodákba jelenleg 1490 gyermek jár. Ezzel szemben 2024-ben 1537, 2023-ban 1535, 2022-ben 1575, 2021-ben 1597, 2020-ban 1712 gyermek volt beírva, 2025. szeptember 1-jétől a várható gyermeklétszám 1419 fő.

A jelenlegi gyermeklétszámhoz a meglévő intézményhálózat – 6 körzeti óvoda, 7 tagintézménye, 2 egyházi, 2 magán és 1 Veszprémi Tankerületi Központ fenntartásában működő óvoda – a feladatellátásához megfelelő kereteket nyújt. Az önkormányzati fenntartású intézményekben a veszprémi állandó lakóhelyű lakó, illetve annak hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek ellátására kell törekedni.

Az elkövetkező időszakban elsősorban is az épületállomány minőségének és a nevelési feltételeknek a folyamatos javítása a cél. Sajnos országos jelentőségű probléma a 40 évvel korábbi építésű „NDK” típusú (acél vázszerkezet és "papír" kitöltőfal) módszerrel épült intézmények – főleg óvodák, bölcsődék – helyzete. Veszprémben ilyen szerkezetű többek között a Veszprémi Bóbita Körzeti Óvoda és a Veszprémi Vackor Bölcsőde, mely épületek mára teljesen korszerűtlenek. Ezek helyett új épületeket kell emelni folytatva a megkezdett folyamatot, melyet a Veszprémi Ringató Körzeti Óvoda és a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvoda építése mutat, mivel ezen meglévő szerkezetek felújítása műszakilag és gazdaságilag is teljesen értelmetlen lenne.

2013-ban megkötöttük a támogatási szerződést a szociális város-rehabilitációs projektre, amely keretében a Veszprémi Ringató Körzeti Óvoda teljes átépítése és az új épület átadása megtörtént, 2015. szeptember 1-jétől már ott fogadták a gyermekeket.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című felhívásra TOP-6.2.1-15-VP1-2016-00002 azonosítószámmal, „Gyulafirátóti óvoda újjáépítése” címmel. A beruházás keretében egy ötcsoportos óvoda és egy egycsoportos bölcsőde épült a Veszprém-Gyulafirátót, Alsó-újsor 32. szám alatti ingatlanon, mely 2019. szeptember 1-jétől már fogadta a gyermekeket.

A Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvoda épület átadása a 2020/2021. nevelési év kezdetére megtörtént. A fejlesztési, felújítási feladatokhoz a forrásokat az ÚSZT Területi Operatív Program 11,7 Mrd-os kerete biztosította, amihez a projektek a rendelkezésre álló költségvetési források az Integrált Területi Program (ITP) keretében kerültek ütemezésre.

Általános iskolák:

2013. január 1-jétől az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

Önkormányzatunk a saját tulajdonát képező ingatlanban folyó állami köznevelési feladatellátáshoz szükséges tárgyi feltételeket, továbbá a tárgyi feltételek rendelkezésre állásához szükséges személyi és pénzügyi feltételeket a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározottak szerint biztosította. 2017. január 1-jétől a működtetői feladatokat is a Veszprémi Tankerületi Központ látja el az önkormányzati tulajdonban maradó ingatlanokban is.

Veszprém városban a 9 általános iskolába (továbbá a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI és a Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és EGYMI) – amelyek fenntartója a Veszprémi Tankerületi Központ – 5498 gyermek jár.

Városunkban működik még két egyházi fenntartású (Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Technikum és Általános Iskola) és egy magán (Misulink Nonprofit Kft. fenntartásában a Budapest School Általános Iskola és Gimnázium) általános iskola is.

Középfokú oktatási intézmények:

Veszprémben 10 középiskola működik. 1 intézmény a Veszprémi Érsekség fenntartásában, 8 középiskola állami, valamint 1 középiskola magán fenntartásban. A 8 intézmény közül 3 középfokú iskola a Veszprémi Tankerületi Központ, 5 középfokú iskola pedig a Veszprémi Szakképzési Centrum irányítása alatt működik.

A Veszprémi Szakképzési Centrum (VSZC) a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) vezetésével 2015. július 1-jével kezdte meg működését.

Még abban az évben aláírásra került a NGM és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata között a 4 veszprémi szakképző iskolára vonatkozó vagyonkezelési szerződés.

2018 nyarán megszűnt a Nemzetgazdasági Minisztérium, és a szakképzési centrumok átkerültek az akkor létrejött Innovációs és Technológiai Minisztérium alá. Jelenleg a Kulturális és Innovációs Minisztérium irányítása alatt állnak.

Jelenleg Veszprémben szakképzésben tanulók száma 5313 fő. Nappali oktatásban 4139 fő (3227 fő technikumi, 912 fő szakképző) részesül. Felnőttképzési szerződéssel 1002 fő vesz részt szakmai oktatásban és 172 fő szakmai képzésekben.

A városban a Veszprémi Tankerületi Központ fenntartásában 3 gimnázium működik. Ezen kívül a Veszprémi Tankerületi Központ a városban még egy középiskolai kollégiumot is fenntart. Szakiskolai képzést folytat a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény. A Veszprémi Tankerületi Központ középfokú intézményeinek tanulólétszáma 1660 fő.

Kulturális és közművelődési ágazat

A korábbiakban már rögzítettük, hogy a város hagyományosan messze több szolgáltatást nyújt a kultúra és a közművelődés, a kulturális értékek megőrzése területén, mint ami előírt feladata lenne. El lehet mondani, hogy mindez egy folyamatos átalakulási folyamatot is jelentett. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a kultúra támogató, s általában intézményfenntartó szerepe racionálisan, gazdasági szempontokat figyelembe véve valósuljon meg. Ezért az elmúlt években olyan intézkedéseket vezettünk be, amelyek ezt a célt szolgálják (pl. költségvetési alapok létrehozása, intézményi átalakítások, az elhelyezés racionalizálása, a profiltisztítás megvalósítása). Tehát azt lehet mondani, hogy az Önkormányzat maga is próbált már a korábbi években a változó feltételekhez alkalmazkodni, a működését optimalizálni. A 2013. év intézményi átalakulása erre az amúgy is változóban lévő rendszerre rakott új terheket. A változások menedzselésének igénye a kulturális koncepcióban öltött testet, majd az Önkormányzat egy kulturális stratégia kidolgozásába fogott, amely az alapvető irányokat rögzítette. Ehhez társult továbbá az Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerésével együtt járó tervek és változások lekövetése az e célra létrehozott VEB 2023 Zrt.-vel, a részben veszprémi önkormányzati tulajdonban lévő cégünkkel szoros együttműködésében.

A közművelődési és kulturális tevékenység kiemelkedő fontosságú Veszprém Megyei Jogú Város közszolgáltatási feladatellátásai között. Ennek oka kettős: két általános, valamint egy speciális, helyi adottság.

Általánosságban elmondható, hogy a 2013. évi jogszabályi változások következtében a legnagyobb mértékű feladatbővülést a megyei jogú városok a kultúra területén érték meg. A korábban hagyományosan a vármegye által fenntartott és működtetett kulturális intézmények a megyei jogú városok fenntartásába kerültek át, úm. a 2011-ben még vármegyei működtetésű színházak (Veszprémben ez a helyzet), valamint 2012-től mindenhol a vármegyei könyvtárak és vármegyei múzeumok.

Ezen intézmények átadása önmagában is akkora bővülést jelentett a városi kulturális intézmények területén (létszámban, infrastruktúrában, feladatokban, költségvetésben), ami semmi más ágazatra nem jellemző, s amekkora állománya a városnak ezen téren soha nem volt.

A város a kötelező feladatellátáson túl (közművelődés terének biztosítására és a városi könyvtár működtetése) számos önként vállalt feladatot is ellát. Kifejezetten támogatja az igényes művészeti tevékenységeket, pl. amatőr művészeti együttesek minőséghez kötött kiemelt mértékű támogatásával, emellett, ahol lehetőség adódik rá, közszolgáltatási szerződéssel az együttes kvázi városi fenntartásba vételével, művészeti intézmények alapításával és működtetésével (lásd alább a felsorolást). Így, ha a „magas” kultúra városi reprezentációját nézzük, akkor az Önkormányzat nem csak kötelező feladatait haladta meg az évek során, de a város a méretéhez képest kimagasló támogatói-fenntartói szerepet is vállalt.

Az intézményi kör kibővülése egyrészt egy üdvözlendő fejlemény, ugyanakkor az állami támogatások rendszere csak részben nyújt a tulajdonba és vagyonkezelésbe kapott épületállomány és ingóságok visszapótlási és fejlesztési feladataihoz finanszírozást. Ezeket a feladatokat az Önkormányzat nagyrészt pályázati tevékenységből tudja megvalósítani. Jelentős változást hozott a színházak finanszírozásában a fenntartó önkormányzat és az állam között megkötött közös működtetésről szóló szerződés a 2020-24-es évekre vonatkozóan.

Önkormányzati kulturális intézmények:

- Agóra Veszprém Kulturális Központ (korábban Városi Művelődési Központ)
- Művészetek Háza Veszprém Művelődési Ház és Kiállítóhely (korábban Művészetek Háza)
- Kabóca Bábszínház (korábban Kabóca Bábszínház és Gyermekek Közművelődési Intézmény)
- Veszprémi Petőfi Színház
- Eötvös Károly Könyvtár
- Laczkó Dezső Múzeum

A Kulturális törvény 2017-ben történt módosítása indokolta a közművelődésről és a művészeti tevékenység támogatásáról szóló önkormányzati rendelet teljeskörű felülvizsgálatát, majd a 2019-ben – a 28/2019. (XI. 21.) önkormányzati rendelettel – újraalkotását is.

A települési önkormányzatoknak változatlanul kötelezően ellátandó feladatuk a közművelődési tevékenység támogatása és a közművelődési alapszolgáltatások különböző mértékű biztosítása a település nagyságától függően. A törvénymódosítás ilyen értelemben a közszolgáltatást megszervező, szolgáltató önkormányzat ideájának a kulturális ágazatra vetített megfogalmazása.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a lakosság közművelődési közszolgáltatásokhoz való teljeskörű hozzáféréséről két közművelődési intézmény, az Agóra Veszprém Kulturális Központ és a Művészetek Háza Veszprém Művelődési Ház és Kiállítóhely fenntartásával gondoskodik. Kiemelendő, hogy az Önkormányzat kötelező feladatának már a kulturális központ típusú közművelődési intézmény, az Agóra Veszprém fenntartásával eleget tesz.

A közművelődési intézmények fenntartása mellett a közszolgáltatási kínálat egyes elemeinek bővítésében, színesítésében az Önkormányzat fenntartásában működő többi kulturális intézmény, úm. az Eötvös Károly Könyvtár, a Laczkó Dezső Múzeum, a Veszprémi Petőfi Színház és a Kabóca Bábszínház, valamint több gazdasági társaság, nevesen a Veszprémi Programiroda Kft., a Swing-Swing Kft., a VEB 2023 Zrt. és a Veszprémi Állatkertet működtető Kft. is részt vesz.

A kultúra és közösségfejlesztés terén az elmúlt 10 évben a struktúra stabilitása, a működésben a kiszámíthatóság mellett a szolgáltatásban és kínálatban látványos újítások, számos és jelentős változás történt. Mint ismeretes, 2012-13-ban a meglévő három intézményünk mellé – Városi Művelődési Központ, Művészetek Háza, Kabóca Bábszínház és Gyermek Közművelődési Intézmény – további három, korábban vármegyei irányításban lévő kulturális intézmény fenntartását vállalta az Önkormányzat, amelyek továbbra is vármegyei feladat- és hatáskört látnak el, kisugárzásukat tekintve országos jelentőséggel bírnak, 2012-től a Veszprémi Petőfi Színház, 2013-tól az Eötvös Károly Könyvtár és a Laczkó Dezső Múzeum is a város fenntartásába került. Ezzel egyidőben, az évtized első felében több új létesítmény is belépett a szolgáltatók közé. A „Kolostorok és kertek” völgy-rehabilitációs projekt eredményeként új típusú kulturális-rekreációs színtereket vehettünk birtokba, a város szívében megépült a Hangvilla, Veszprém sokoldalú kulturális központja és hangversenyterme, a Táboraállítás parkba költözött az Agóra Veszprém Kulturális Központ (korábbi VMK) és a Kabóca Bábszínház, továbbá megnyílt a Várkapu látogatóközpont is.

E sokszínű, formális és informális elemekben egyaránt megújult, gazdag kulturális városszövetnek köszönhető az előző évtized második felének kiemelkedő eredménye, ami 2017 decembere óta lényegében meghatározza a helyi kulturális szcéna gondolkodását, az Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím elnyerése.

Ennek a kitüntető címnek köszönhetően tovább bővült a kulturális kínálat, és legújabban megnyitotta a kapuit a Várbörtön Kiállítóhely, a Foton Audiovizuális Központ, az Acticity Mozgásművészeti Központ, majd a Kabóca Bábszínháznak helyszínt biztosító Deák Ferenc utcai rendezvényközpont, a Digitális Tudásközpont és végezetül 2025-ben a CODE immerzív digitális művészeti központ.

A „Kulturális Negyed” egyik legfontosabb eleme a Veszprémi Petőfi Színház komplex, fenntartható felújítása a Medgyaszay István örökség helyreállításával. A Modern Város Program keretében nyílt lehetőség a megvalósítására. A támogatói okirat 2017 őszén került aláírásra, a megítélt támogatás összege 9.230 millió Ft volt. A projekt keretében a színház épületének teljes megújításán túl a Színházkerthi oldalon, térszín alatti kétszintes, ~2 000 m² alapterületű operatív kiszolgáló részleg, építményrész elbontásra kerül, így az ott lévő funkciók visszapótlása szükséges. Ennek érdekében szükséges volt az ingatlanszerzés a csatlakozó volt Korona szálló épületének egyes épületrészeinek megvásárlásával, a volt Zeneiskola és műhelyépület vásárlásával, valamint új épületszárny építésével. A projekt keretében a Szeglethy utcában önkormányzati ingatlanon parkoló terület is kialakításra került, az I. ütem megvalósítása az Óvári Ferenc és Szeglethy utcai épületegyüttes megújításával zárult le. A II. ütem az előttünk álló időszakban léphet a megvalósítás szakaszába, ami a főépület teljes megújítását és kibővítését foglalja magában. Ebben az ütemben az első II/A lépcsőfok lesz a Bakony társasház felújítása, amire 2025-2026-ban kerülhet sor.

Az EKF programsorozat felvezetéseként jelent meg a Csermák Antal Alapfokú Művészeti Iskola belső és későbbi külső megújítása is, és a vele szomszédos múzeum épület akadálymentesítése is szorosan ide kapcsolódó beavatkozás. A Laczkó Dezső Múzeum megújítása az Európa Kulturális Fővárosa forrásaira támaszkodva valósult meg 2023-ra.

A Szent Miklós-szegi kálvária domb és környékének infrastrukturális felújítása, valamint az Erzsébet liget funkcióbővítése a CLLD és a Zöldváros pályázat keretében valósult meg, részben TOP, részben EKF forrásokra figyelemmel. A beavatkozás főbb elemei voltak a Szent Miklós templomrom megközelíthetőségének javítása, a romkert kulturált attrakció értékű bemutatása, feltáró sétány nyomvonal biztosítása, a Laczkó Dezső Múzeum előterében funkcióbővítés által rendezvényter kialakítása színpaddal, játszótérrel és kávézó épülettel, valamint a Bakonyi Ház etnobotanikus kertjének bővítése.

Ezzel egyidőben nyitotta meg kapuit a város új közösségi és mozgásművészeti központja a Hóvirág utca 1. szám alatt. Az Acticity projekt a zöldfelületi megújítás déli része felőli lezárását képezi egy nyitott saját parkkal, a hiánypótló központ iskolai szintű és iskolán kívüli táncoktatás és mozgáskultúra fejlesztés egyik hazai központja lett az egykori gyermekkórház felújítását követően.

Ezen intézmények közönségnek történő átadása önmagában is akkora bővülést jelentett a városi kulturális intézmények területén (létszámban, infrastruktúrában, feladatokban, költségvetésben), ami semmi más ágazatra nem jellemző, s amekkora infrastrukturális állománya a városnak ezen a téren soha nem volt.

Kötelezően ellátandó feladatok:

- közművelődési tevékenység ellátása, közösségi tér biztosítása (Agóra Veszprém Kulturális Központ és Művészetek Háza Veszprém Művelődési Ház és Kiállítóhely)
- vármegyei hatókörű könyvtári feladatok ellátása (Eötvös Károly Könyvtár)
- vármegyei hatókörű múzeumi feladatok ellátása (Laczkó Dezső Múzeum)
- nemzeti ünnepek programjainak szervezése (Veszprémi Programiroda Kft.)
- helyi közművelődési tevékenység támogatása.

Önként vállalt feladatok:

- városi nagyrendezvények, fesztiválok szervezése és lebonyolítása (Veszprémi Programiroda Kft.)
- hivatásos előadó-művészeti intézmények működtetése (Kabóca Bábszínház, Veszprémi Petőfi Színház)
- kiemelt művészeti együttesek támogatása (Mendelssohn Kamarazenekar, Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság, Veszprém Város Vegyeskara, Veszprém-Bakony Táncegyüttes, Gizella Nőiakar, Gárdonyi Zoltán Ifjúsági Kamarazenekar, Orlando Énekegyüttes)
- kiemelt fesztiválok támogatása (Gizella Napok, A Tánc Fesztiválja, Kabóciádé Családi Fesztivál, Veszprémi Utcazene Fesztivál, VeszprémFest, Auer Lipót Nemzetközi Hegedűfesztivál, Bakony Expo, Magyar Mozgókép Fesztivál, Lélektől-Lélekig Színház Gyógyító Erejének Fesztiválja, Veszprémi Rátonyi Róbert Operettfesztivál, Brusznai Hangverseny, Gyárkert Fesztivál, Veszprémi Régizenei Napok)
- Állatkertben folyó környezeti nevelési, kulturális tevékenység támogatása (Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.)
- Várbörtön bemutatóhelyként történő üzemeltetése (Veszprém-Balaton 2023 Zrt.)

Mindezekon kívül az Önkormányzat kifejezetten támogatja a magas minőséget képviselő kulturális rendezvényeket, amatőr együtteseket, előadó-művészeti szervezeteket,

kiadványok, folyóiratok megjelentetését. Így, ha a „magas” kultúra városi reprezentációját nézzük, akkor az Önkormányzat a város méretéhez képest kimagasló támogatói-fenntartói szerepet is vállal.

Az intézményi kör kibővülésének finanszírozásához az állami támogatások rendszere csak részben nyújt fedezetet, a tulajdonba vett épületállomány és ingóságok visszapótlási és fejlesztési feladatait az Önkormányzat nagyrészt pályázati tevékenységből tudja megvalósítani. Jelentős változást hozott a színházak finanszírozásában a fenntartó önkormányzat és az állam között megkötött közös működtetésről szóló megállapodás a 2020-2024-es évekre vonatkozóan, az együttműködés 2025-ben tovább folytatódik.

Humán szolgáltatások

A veszprémi Önkormányzat legfontosabb törekvése, hogy a kötelező feladatokat maradéktalanul ellássa, valamint, hogy a meglévő ellátásokat, szolgáltatásokat, illetve az ellátási körülményeket lehetőségeihez mérten fejlessze (pl. épület felújítás, korszerűsítés). Ma már nem úgy gondolkodunk, hogy feladatainkat önkormányzati intézmények létrehozásával valósítsuk meg, sokkal fontosabbá vált más szereplők, főként civil szervezetek, társulások, de esetenként piaci szereplők bevonása. Elsősorban a szociális területen érhető tetten ez a gyakorlat. Az alábbiakban felsorolásszerűen kiemeljük azokat a tartalmi vagy szervezeti innovációkat, jó gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy Veszprémben magas színvonalon valósuljanak meg a humán közszolgáltatási feladatok.

- Nyitott önkormányzat – a településen működő, elsősorban nonprofit/civil szereplőkkel való szoros együttműködés kialakítása, e szereplők erőteljes bevonása a közszolgáltatások biztosításába.
- A Házgyár út 1. (egykori „Pokoli torony”) rehabilitációja: ezen épületben élők halmozott szociális problémáinak megoldása, életkörülményeinek javítása a közösségi munka eszközeivel, komplex közösségfejlesztéssel egybekötve – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület ez irányú tevékenységének támogatása.
- 24 órás Egészségügyi Centrum létrehozása és működtetése a hajléktalanok számára – Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza.
- Téli krízis kerekasztal megbeszélés – Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza.
- Esetmegbeszélő csoportok a jelzőrendszeri tagok részére – Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény.
- Addiktológiai konzultáns alkalmazása a Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézménynél.
- Aktívan működő utcai és lakótelepi szociális munka kiszélesítése — Veszprémi Családsegítő és Gyermejkölési Integrált Intézmény.

2013. év június 27-én elfogadásra került Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja (a továbbiakban: HEP), amely már több alkalommal felülvizsgálatra került, legutóbb 2023. évben. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a jelenleg hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2023. június 29-én a 267/2023. (VI. 29.) határozatával fogadta el, a stratégia 2028. június 30-áig hatályos.

A HEP-ben az Önkormányzat vállalta, hogy a város valamennyi újonnan létrehozandó, az esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos területeket érintő dokumentumának megalkotásakor törekszik a HEP-pel való összhang kialakítására.

Az Önkormányzat a HEP helyzetelemzésében foglalt adatokat és megállapításokat használja kiindulópontként, valamint a jövőben megvalósítani kívánt céljai kidolgozásakor törekszik a HEP intézkedési tervében foglalt célokkal való harmonizációra.

Veszprémben az egészségügyi alapellátás, a szociális szolgáltatások és gyermekjóléti ellátások, valamint a köznevelés (az óvodák, az iskolák tekintetében egyes kérdések) területe a Polgármesteri Hivatalon belül a Közjóléti Irodához tartozik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86. §-a meghatározza, hogy a települési önkormányzatnak, így Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának is mely szociális alapszolgáltatásokat és szakellátásokat kell biztosítania. Az alábbi táblázatban feltüntetésre kerül, hogy ezen kötelezettségeinek Önkormányzatunk milyen módon tesz eleget, és mely feladatokat kell megvalósítani a jövőben.

4. táblázat: közszolgáltatások szociális ágazat 1.

Szolgáltatás megnevezése	Teljesítés		Teljesítés módja	Ellátást nyújtó Fenntartó/ Intézmény megnevezése
	Igen	Nem		
Alapszolgáltatások				
Étkeztetés	X		Ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény, „Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft., Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza.
Házi segítségnyújtás	X		Ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény, „Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.
Utcai szociális munka	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza
Családsegítés	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Idősek nappali ellátása	X		Ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény, „Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.
Hajléktalan személyek nappali ellátása	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület / Befogadás Háza

Pszichiátriai betegek nappali ellátása	X		Ellátási szerződéssel	Horgony" Betegekért Alapítvány/ „Horgony” Betegek Nappali Klubja	Pszichiátriai Közhasznú Pszichiátriai
Szenvedélybetegek nappali ellátása	X		Ellátási szerződéssel	Alkohol Ambulancia Szenvedélybetegek Ellátó Intézménye	Drogsegély / Nappali

Szolgáltatás megnevezése	Teljesítés		Teljesítés módja	Ellátást nyújtó Fenntartó/ Intézmény megnevezése
	Igen	Nem		
Alapszolgáltatások				
Fogyatékos személyek nappali ellátása	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye
Fogyatékos <u>autista</u> személyek nappali ellátása		X		
Nappali melegedő	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Szeretetszolgálat Egyesület Befogadás Háza Máltai
Szakosított Ellátások				
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények				
Időskorúak gondozóháza	X		Ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény, „Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft.,
Éjjeli menedékhely	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Szeretetszolgálat Egyesület / Befogadás Háza Máltai
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Szeretetszolgálat Egyesület / Befogadás Háza Máltai
Szakosított Ellátások				
Tartós elhelyezést nyújtó intézmények				
Idősek Otthona	X		Ellátási szerződéssel	Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása/ Egyesített Szociális Intézmény „Életöröm” Idős Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Nonprofit Kft. TÁMASZ 2 Idősek Otthona

				Veszprém Szociálisellátó Nonprofit Kft.
Hajléktalanok Otthona	X		Ellátási szerződéssel	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület / Befogadás Háza

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §-a meghatározza, hogy Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata mely gyermekjóléti alapellátásokat köteles biztosítani. Az alábbi táblázatban feltüntetésre kerül, hogy ezen kötelezettségeinek az Önkormányzat milyen módon tesz eleget és mely feladatokat kell megvalósítani a jövőben.

5.táblázat: közszolgáltatások szociális ágazat 2.

Szolgáltatás megnevezése	Teljesítés		Teljesítés módja	Ellátást nyújtó Fenntartó/ Intézmény megnevezése
	Igen	Nem		
Gyermekjóléti alapellátás				
Gyermekjóléti szolgáltatás	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Gyermekjóléti Központ	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Gyermekjóléti alapellátás Alternatív napközbeni ellátás				
Családika	x		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Gyermekjóléti alapellátás Gyermekek napközbeni ellátása				
Bölcsőde	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény
Gyermekjóléti alapellátás Gyermekek átmeneti gondozása				
Családok átmeneti otthona	X		Önkormányzati fenntartású intézmény	Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény

Gyermekek átmeneti otthona		X		
----------------------------	--	---	--	--

Idősellátás

Az időskorúak teljes körű ellátását Veszprém városban a Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő VKTT Egyesített Szociális Intézmény biztosítja.

Az intézmény feladata az idősellátás keretében az étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás, átmeneti és tartós bentlakást biztosító ellátás.

A II. sz. Idősek Otthona és Időskorúak Gondozóháza épületének az energetikai felújítására nyertes pályázat végrehajtásra került 2020-21-ben, az "Önkormányzati épületek energetikai megújítása" TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00002 című pályázat keretében. 2022. évben a VKTT Egyesített Szociális Intézmény székhelyén, a Veszprém, Török Ignác utca 10. szám alatt korszerű lift került beszerelésre.

A demográfiai öregedés ugyanakkor Veszprémben is megfigyelhető, és ez előrevetíti az idősek ellátását segítő szociális szolgáltatások fejlesztésének szükségességét, egyben jelzi, hogy növelni kell a helyi szociális védelmi rendszer teherbíró képességét. Az időskorú demens személyek foglalkoztató központja szintén ezen a telephelyen került megvalósításra, Európai Unió forrásból.

Az idősellátás telephelyei közül két intézményben a Török Ignác utcai idősek otthonában és a Hóvirág utcai intézményben tervezünk fejlesztéseket, amelyek a szolgáltatáskínálat javítását és bővítését egyaránt célozzák.

Bölcsődék

Veszprémben hat bölcsőde működik a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény (a továbbiakban: VBEüAII) keretében.

A bölcsődék épületeinek külső és belső állapota igen leromlott annak ellenére, hogy az utóbbi években jelentős korszerűsítések történtek. A fejlesztési, felújítási feladatok a pályázati lehetőségek és a rendelkezésre álló költségvetési források ismeretében évente a költségvetés elfogadásakor kerülnek ütemezésre.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című felhívásra TOP-6.2.1-

15-VP1-2016-00002 azonosítószámmal, „Gyulafirátóti óvoda újjáépítése” címmel. A beruházás keretében egy ötcsoportos óvoda és egy egycsoportos bölcsőde épült a Veszprém-Gyulafirátót, Alsó-újsor 32. szám alatti ingatlanon.

A VBEüAII „Rátóti Bölcsőde” 2019. szeptember 1-jétől fogadja a gyermekeket. Az újonnan kialakított bölcsőde épületében a gyermeklétszám 12 fő.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Módszertani Bölcsőde energetikai megújítására TOP-6.5.1-16-VP1-2018-00006 azonosítószámmal. A beruházás keretében az intézmény energetikai-hőtechnikai korszerűsítésére került sor.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Módszertani Bölcsőde megújítása, illetve bölcsődei eszközbeszerzések TOP-6.2.1-16-VP1-2020-00003 azonosítószámmal. A beruházás keretében az intézményi udvar felújítására és eszközbeszerzésre került sor.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be az Aprófalvi Bölcsőde energetikai korszerűsítésére TOP-6.5.1-16-2018-00008 azonosítószámmal. A beruházás keretében az intézmény energetikai-hőtechnikai korszerűsítésére került sor.

A karbantartási és működtetési feladatokra az Önkormányzat minden évben külön előirányzaton egy keretet tart készenlétben, amelyet a további felújítási munkákkal egészítünk ki az aktuális feladatok elvégzése érdekében.

Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás

Veszprém városban, illetve 11 környéki településen (Barnag, Eplény, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Tótvázsony, Veszprémfajs, Vöröstó) a családsegítő szolgáltatást, a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekjóléti központ feladatait, valamint a gyermekek átmeneti gondozását 2010. január 1-je óta a Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Központ és Családok Átmeneti Otthona látta el integrált intézményként. 2006-tól indult el az a folyamat, hogy a kistélepülések elkezdtek becsatlakozni az ellátásba. 2008-tól működik a gyermekjóléti központ, azóta látnak el speciális gyermekjóléti szolgáltatásokat, 2009-ben bővült az intézmény a családok átmeneti otthonával, ami korábban a hajléktalan ellátásba integrálva működött. 2017. július 11-től az intézmény által biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások köre kibővült az alternatív napközbeni ellátással – nem kötelező önkormányzati feladat –, mely a 0-18 éves korú gyermekek foglalkoztatását, fejlesztését, szocializációját hivatott elősegíteni az ellátotti területén élő gyermekek és családjaik számára.

A Család- és Gyermekjóléti Központ Veszprémi Járásra kiterjedően ellátandó feladatainak köre 2018. szeptember 1-jétől kibővült az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel, mely feladat ellátásához 10 fő szakember felvételére került sor.

A társulások formát elsősorban anyagi okok indokolták, ebben a formában magasabb volt a normatív állami támogatás. A Társulás 2018. december 31. napjával megszűnését követően 2019. január elsejétől az irányítói jogot Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata vette át azzal, hogy a társult önkormányzatok kötelező feladatának ellátását – a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást – ellátási szerződés keretében továbbra is biztosítjuk az intézményen keresztül.

A fenntartóváltással egyidejűleg az intézmény neve is megváltozott. Az intézmény hivatalos neve Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény lett.

Az ellátási terület 2021. január 1-jétől kibővült Hajmáskér és Sóly községek közigazgatási területével. Ezzel az intézmény által ellátott települések száma (Veszprém városával együtt) 14-re emelkedett a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozása (családok átmeneti otthona) vonatkozásában.

Az intézmény szakmai háttere megfelelő, képzett szakemberekkel dolgoznak, az engedélyezett szakmai létszám 65 fő.

Nagyon magas az egy szakemberre jutó család/esetszám. Az ellátás minden településen a Szakmai Programban megfogalmazott egységes szakmai elvek, módszerek és irányítás mellett zajlik, ezáltal biztosítva a magas színvonalú szakmai munkát.

Az intézmény 2017. július 11. óta alternatív napközbeni ellátás keretén belül játszóházat és klubfoglalkozást működtet Családika néven az Agóra Veszprém Kulturális Központban. 2023. október 2-től heti két alkalommal az ActiCity Tánc- és Mozgásművészeti Központ első emeleti termében is biztosítja a szolgáltatást.

Az Intézmény 2024. július 1-jétől az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiség keretében szabadidős programokat szervez a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a Jutasi KözTérben.

A 2024-es év során a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézet Veszprém, Mikszáth Kálmán u. 13. szám alatti székhelyén az épület külső főfalának víztelenítése valósult meg.

Értelmi fogyatékos személyek ellátása

Az értelmi fogyatékos személyek nappali ellátását 2004-ig az Egyesített Szociális Intézmény biztosította. 2004. január 1-jén az Önkormányzat – a szociális intézmények profiltisztítása érdekében – egy új intézményt hozott létre ennek a feladatnak az ellátására, és a nappali intézmény mellett a Veszprém, Ördögárok u. 5. szám alatt lévő óvodai pavilon átalakításával 10 férőhelyes, átmeneti gondozást biztosító intézményt alakított ki.

2013. január 1-jétől a fogyatékos személyek szakellátása – így az Ördögárok u. 5. szám alatti intézmény is – átkerült az állam által biztosítandó feladatok körébe.

Az értelmi fogyatékos személyek nappali ellátását az Önkormányzat fenntartásában működő Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye biztosítja. Az ellátott személyek száma 60 fő.

A folyamatosan emelkedő ellátotti létszám-igények miatt a jelenlegi elhelyezést biztosító épület helyett a jövőben a Kőhíd utcába egy teljesen új épületbe kerül át az ellátás, ahol további ellátottak elhelyezésére is lehetőség lesz.

A fogyatékos személyek ellátásának bővítése érdekében az Önkormányzat ellátási szerződést kötött 2015. február 1-jétől 6 fő támogatott lakhatásának biztosítására a Veszprém Megyei Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége Közhasznú Egyesülete Tapolcával. A lakhatás biztosítására szolgáló épületet az Önkormányzat biztosítja a Veszprém, Toborzó u. 2. szám alatt.

A személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás nem kötelező feladata az Önkormányzatnak.

Hajléktalan ellátás

A hajléktalan személyek számára alapszolgáltatást és szakosított ellátást ellátási szerződéssel a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (MMSZE) fenntartásában működő „Befogadás Háza” intézmény biztosít 2009 óta. Előtte a hajléktalan ellátás a Szociális Gondozási Központ feladata volt. Az ellátás civil szervezet számára való kiszervezését az indokolta, hogy egyrészt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület kezdte el a kilencvenes években a hajléktalan ellátást Magyarországon, másrészt a civil szervezeti keretek rugalmasabbak, ezért az igényekre való reagálás is gyorsabban megy, könnyebben változtatnak, mint az Önkormányzat.

2009 óta, amikor az MMSZE vette át a hajléktalan ellátást, ezen terület erőteljes fejlődésen ment keresztül mind az infrastruktúra, mind a szolgáltatási, ellátási kínálatot tekintve. Ennek köszönhetően a hajléktalan ellátás teljes vertikuma megtalálható a városban.

Az MMSZE a MMSZE Befogadás Háza Veszprém, Jutasi út 24-26. szám alatti székhelyen 27 fő férőhelyen hajléktalanok otthonát, 42 fő férőhelyen éjjeli menedékhelyet és alacsony küszöbű éjjeli menedékhelyet, 50 fő férőhelyen hajléktalan személyek átmeneti szállását és utcai szociális munka ellátást, a Veszprém, Jutasi út 2142 hrsz. alatti telephelyen (MMSZ Befogadás Háza Nappali Centrum) 100 fő férőhelyen hajléktalan személyek nappali melegedőt, utcai szociális munkát és 65 fő férőhelyen népkonyhát, a Veszprém, Házgyári út 1. 3. emelet alatti telephelyen (MMSZ Befogadás Háza Hajléktalanok Rehabilitációs Célú Átmeneti Szállása) 52 fő férőhelyen hajléktalan személyek átmeneti szállása ellátást biztosít Veszprém város közigazgatási területén élő hajléktalan személyek részére. A fentieken túl a Veszprém, Jutasi út 28. szám alatt ruhaválogatót és foglalkoztató műhelyt működtet.

Az intézmény minden ellátási egysége jogszabály szerint működik, de minden egységnél próbálnak olyan speciális ellátási formákat kialakítani, amik a helyi igényekre reagálnak. Az egyik legfontosabb „újjításuk” az ún. alacsony küszöbű szolgáltatás az éjjeli menedékhelyen, illetve az átmeneti szállón, de a rehabilitációs szállón és a hajléktalanok otthonában is alakítottak ki olyan helyiséget (ún. utcás szobák), ahová közvetlenül az utcáról is felvesznek embereket, akár alkoholos állapotban is. A cél, hogy senki ne maradjon ellátatlanul.

Télen teajáratokat működtetnek, valamint pályázati forrásból 24 órás krízis autó szolgáltatást tartanak fenn, amely 2013-tól nem csak Veszprémben, hanem az egész vármegyére kiterjedően reagál a bejelentésekre.

2013 tavaszától a hajléktalan ellátás keretein belül működik egy 24 órás egészségügyi centrum is (MMSZ működteti), amely elsősorban a kórházi kezelésből kikerülő, illetve ápolásra szoruló hajléktalan emberek számára nyújt helyet felépülésükhöz.

A 2023. évi infrastrukturális megújulást követően a szervezeti felépítés és a szakmai munka új keretek közé helyezése is szükségessé vált. A különböző részlegek munkatársai és vezetői számára lehetővé tették egymás munkájának alaposabb megismerését, így a rendszeresen megszervezett konzultációikon keresztül az együttes munka hatékonyabbá és gördülékenyebbé vált. Az ellátotti létszám emelkedése és a szerhasználók növekvő aránya új kihívások elé állítja a szakembereket, és világosan rámutat a folyamatos szakmai fejlődés és a szakmaközi együttműködés szükségességére.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet mind a lakhatási, mind a foglalkoztatási programokra. Lakhatási programon belül EU-s és hazai programokat is megvalósítanak. Jelenleg 6 fő külső lakhatását tudják támogatni.

Alacsony küszöbű foglalkoztatás keretében, az év egy részében 6 fő számára biztosítanak munkalehetőséget megbízási szerződéssel.

Egészségügyi ellátás

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata kötelező feladatai között – az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján – az alábbi egészségügyi alapellátás körébe tartozó feladat-ellátásról gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról

(25 felnőtt, illetve 14 házi gyermekorvosi körzetben, vállalkozó orvosokkal feladat-ellátási szerződés alapján vagy a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézménnyel létesített egészségügyi szolgálati jogviszony keretében, főként önkormányzati tulajdonú háziorvosi rendelőkben),

b) a fogorvosi alapellátásról

(14 fogorvosi körzetben, vállalkozó fogorvosokkal feladat-ellátási szerződés alapján, részben saját tulajdonú, részben önkormányzati tulajdonú, illetve az Önkormányzat részére tartós, ingyenesen használatba adott fogorvosi rendelőkben),

c) az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról

fogorvosi ügyelet: Veszprém, Halle u. 5/E. szám alatt működik, főként területi ellátási kötelezettségű fogorvosokkal kötött közreműködői szerződés alapján; a felnőtt és házi gyermekorvosi ügyelet: 2023. január 1. napjától jogszabály erejénél fogva megszűnt az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás biztosításának kötelezettsége. A háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátást – az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6/A. §-ában foglaltaknak megfelelően – Veszprém vármegyében az Országos Mentőszolgálat biztosítja.)

d) a védőnői ellátásról (E pontot hatályon kívül helyezte a 2022. évi LXXIII. törvény 22. § a) pontja)

(2023. július 1. napjától a területi védőnői ellátás feladata – a háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátáshoz hasonlóan – szintén kikerült az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közül. Azt 2023. július 1. napjától – az Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás aláírásával – a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház mint az érintett védőnői körzet tekintetében illetékes irányító vármegyei intézmény köteles ellátni. A területi védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyont az Önkormányzat – az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 23. § (5) bekezdésére tekintettel – megállapodás keretében ingyenes használatra a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház részére átadta.)

e) *iskola-egészségügyi ellátásról*

(Iskola-egészségügyi ellátás: a középiskolák esetében 3 ifjúság-orvosi körzetben vállalkozó orvosokkal megbízási szerződéssel vagy a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézménnyel létesített egészségügyi szolgálati jogviszony keretében foglalkoztatott ifjúság-egészségügyi orvosokkal az iskolákban lévő orvosi rendelőkben; az óvodák és általános iskolák esetében a területi ellátási kötelezettségű házi gyermekorvosokkal az adott körzethez rendelt nevelési és oktatási intézményekben, főként önkormányzati tulajdonú házi gyermekorvosi rendelőkben. Ifjúság-fogorvosi ellátás: 1 iskola/gyermek-fogorvosi és 3 ifjúság-fogorvosi körzetben vállalkozó fogorvosokkal feladat-ellátási szerződés vagy feladat-átvállalási megállapodás alapján. Iskola-védőnői ellátás: a 11 iskola-védőnői körzetben a Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézménnyel létesített egészségügyi szolgálati jogviszony keretében foglalkoztatott védőnővel.)

A Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény önkormányzati fenntartású, az Egészségügyi Alapellátási részleg feladata az egészségügyi alapellátás szervezése és működtetése.

Az elkövetkezendő időszakban több fontos feladat van, amelynek konkrét gazdasági intézkedési terve még nem ismert, ezért azok megvalósíthatóságát folyamatosan vizsgálni kell a költségvetési forrás biztosításáig:

1./ A Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház fenntartásában működő, ugyanakkor megállapodás alapján térítésmentesen az Önkormányzat használatában lévő Veszprém, Komakút tér 1. szám alatti Rendelőintézet III. emeletén biztosított fogorvosi rendelők felújításra szorulnak.

Az időközben kötelező egészségügyi alapellátási feladattá váló fogorvosi feladat korábbi átvállalásakor a megállapodás alapján térítésmentesen használhatjuk a Rendelőintézet 3. emeleti fogorvosi rendelőit mindaddig, amíg fogorvosi körzeti ellátási célra vesszük igénybe. A lift megléte miatt itt biztosított a városi szintű mozgáskorlátozottak és a hajléktalanok fogászati ellátása is népegészségügyi hatósági működési engedély alapján. Az épületben működő elavult, elhasználódott lift felújítását, modernizációját segítve az Önkormányzat – 6.180.667 Ft pénzügyi támogatást nyújtva – 2021. október 5-én támogatási szerződést kötött a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórházzal.

2018 óta a fogorvosok gép és műszer beszerzésére pályázhatnak, az ehhez szükséges fedezetet az Önkormányzat saját költségvetéséből biztosította az elmúlt években. Továbbá 2018. évtől az ingó vagyon karbantartására a fogorvosok minden hónapban 20.000 forint támogatást vehetnek igénybe, aminek fedezetét szintén az Önkormányzat biztosítja.

2./ A város egészségügyi helyzetét alapvetően a Csolnoky Ferenc Kórház működése határozza meg, amely megyei szinten a legjelentősebb egészségügyi szakellátást biztosító intézmény. Az itt működő kórházi ágyak száma jelenleg összesen 658 felnőtt és 71 gyermek elhelyezését szolgálja. 2015 decemberében adták át a korszerű onkológiai centrumot, amelynek tetején helikopterleszálló-pálya van.

A „sürgősségi centrum” is megvalósult az alapellátási központi ügyelet beköltözésével.

A 2020-2025. közötti gazdasági programban tervezett egészségfejlesztések közül az alábbiak valósultak meg:

- 2021-ben került átadásra az Ördögárok utca 5. szám alatt 2 teljes körűen felújított házi gyermekorvosi rendelő.
- 2021-ben került átadásra a Vilonyai utca 2/B. szám alatt 1 teljes körűen felújított házi gyermekorvosi rendelő.
- 2023-ban került átadásra a Vilonyai utca 4/B. szám alatt 2 teljes körűen felújított házi orvosi rendelő.

A korszerűbb elhelyezési megoldás hiányában az alábbi rendelők felújításáról kell még gondoskodni:

- Cholnoky u. 19. felnőtt házi orvosi rendelő
- Cserhát ltp 1. házi gyermekorvosi rendelő,
- Halle u. 5/F. felnőtt házi orvosi rendelő
- Március 15. u. 4/B. felnőtt házi orvosi rendelő

A fenti felújításra szoruló – zömmel korszerűtlen épületi adottságú – rendelők más korszerűbb elhelyezését (egészség ház) indokolná az a körülmény is, hogy az emeletes házak alatti rendelők fűtése csak rendkívül költséges távfűtéssel oldható meg jelenleg.

Jelenleg – 2025. évben – az alábbi 5 felnőtt házi orvosi rendelő teljes körű akadálymentesítése zajlik:

- Kiskőrösi utca 72.
- Halle utca 5/F.
- Halle utca 9/C.
- Ördögárok utca 5.
- Veress Péter utca 17.

Sportfejlesztés és támogatás

Az Önkormányzat által ellátott sporttal kapcsolatos feladatokról a 35/2021. (X. 28.) önkormányzati rendelet rendelkezik. Ennek értelmében az Önkormányzat biztosítja, illetve biztosíthatja az alábbiakat:

- ingyenes tömegsportolási lehetőségek nyújtása
- a város szabadidő sportjának és a szabadidő sporttal foglalkozó egyesületek működésének támogatása
- versenysport támogatása
- közoktatási intézményekben működő sportegyesületek, sportkörök működésének támogatása
- iskolai versenyrendszerek kialakítása, és ebbe a körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítása
- a lakossági sport, a helyi közösségek sportéletének segítése
- az egészséges életmód iránti igény felkeltése, fontosságának elismerésére irányuló szemléletformálás támogatása
- a családok sportjának segítése
- hátrányos helyzetű csoportok sportjának segítése
- fogyatékkal élők sporttevékenységének támogatása
- tömegsport rendezvények lebonyolításának, megszervezésének támogatása
- városi szintű, a közoktatási intézmények közötti sporttevékenység feltételeinek elősegítése
- sportrendezvények feltételeinek megteremtése
- a városi kispályás labdarúgás támogatása, téli teremtornák szervezése, finanszírozásának támogatása
- rekreációs tevékenység támogatása.

A sportrendelet lehetőséget biztosít az Önkormányzatnak a sportegyesületek kiemelt és nem kiemelt kategóriába történő besorolására, ezáltal támogatására. A kiemelt egyesületek körét kérelem alapján, megadott szempontokat figyelembe véve kategorizálja a Szakbizottság javaslatára, majd a Közgyűlés hozza meg a végleges döntést a támogatás mértékéről. A nem kiemelt egyesületek részére az Önkormányzat támogatást nyújt pályázati úton évente legalább egy alkalommal. A kiemelt és nem kiemelt egyesületek támogatása egy évre szól.

Az Önkormányzat sporttámogatása mellett elengedhetetlenek a kor igényének megfelelő infrastruktúrafejlesztések, amely területen sokat lépett előre Veszprém, elsősorban az intézményi felújítások, fejlesztések, korszerűsítések, építkezések kapcsán. A szabadidős sportolás, rekreáció népszerűsítése és az élsport infrastrukturális támogatása terén is jó úton

halad a város. Időközben elkészültek fitnessz parkok és szabadtéri fitnesszeszközök, illetve a Jóga Pont Veszprém, és a műfüves kis sportpályák a Kossuth, Báthory és Deák iskolában. A jelentős fejlesztések folytatásával még nagyobb tömegeket kívánunk megmozgatni minden korosztályt érintve. Ilyen célterületek a további közterületi sportpályák létrehozása, megújítása, még több kültéri sporteszköz telepítése, kerékpáros hálózat tovább építése.

Jelentős kerékpárút fejlesztések zajlottak a városban az elmúlt időszakban, jelenleg az alábbi kerékpárutak érhetőek el, összesen 31,6 kilométer hosszúságban:

Felsőörs-Alsóörs (1547 méter), Márkó-Bánd irányába (4465 méter), Szabadságpuszta felé (2644 méter), illetve a Jutasi úti (3 kilométer), gyulafirátóti kerékpárút (5032 méter).

Két futókör kialakítása is megvalósult Veszprémben, a Jutasi futókör, több mint 3,5 kilométer hosszúságú, a Séd-völgyben kialakításra kerülő futókör pedig 815 méter. E fejlesztések saját forrásból és külső sporttámogatási forrásokból, valamint központi állami forrásokból létesültek.

Ugyanakkor a sportfejlesztési koncepció alapján az olyan nagyberuházásokra is szükség volt állami közreműködéssel, mint többek között:

- Az új sportuszoda, a négy szintes épületben megtalálható egy 50 méteres verseny/úszómedence, egy 25 méteres edzőmedence, 12,5 méteres változó mélységű tanmedence, 30 m²-es gyerekmedence és egy pezsgőmedence. A sportuszodában találhatóak továbbá irodák, öltözők (külön vendégeknek és sportolóknak), fitnesszterem, wellness részleg.
- A tornászgyakorló ugyancsak 2021-ben készült el. Az épületben egy gyakorlótér, illetve öltözők, szertárak, irodák és büfé is található.
- A Stadion területén található dobópálya felújítása két ütemben valósult meg. Az első ütemben két új kalapács- és diszkoszvetésre alkalmas dobókör készült el, védőketreccel és hálóval felszerelve, illetve egy 36 méter hosszú gerely nekifutó, második ütemben pedig a pályavilágítás, egy bemelegítő terület, 3 beálló, és védő szivacsok valósultak meg.
- Elkészült az ActiCity Tánc és Mozgásművészeti Központ, a felújítás célja volt az épületek megmentése mellett, hogy a városban elszórtan működő, mozgásművészetekkel foglalkozó egyesületek, csoportok részére (klasszikus balett, néptánc, falmászás) állandó „otthont” biztosítson a város.
- A városi jégcsarnok átadása 2021-ben megtörtént TAO pályázati források lehívásával, amely ugyancsak két ütemben valósult meg. Az első ütemben megépült a kétezer m²-es csarnok a jégpályával, a második ütemben pedig a lelátó rész és az alatta lévő öltözők készültek el, illetve további fejlesztések várhatóak.

- Időközben egy új foci stadion megépítése is elkezdődött az új városi sportuszoda és a Veszprém Aréna szomszédságában. A tervek szerint egy centerpálya (öltözőkkel, irodákkal, büfével, konferencia teremmel), egy kispálya, két edzőpálya épül majd fel.
- Végezetül tervezés alatt áll a futsal csarnok kialakítása a korábbi lakótelepi uszoda helyén a Március 15. utcában, amely épületbővítés és felújítás már 2025-ben elkezdődhet.

Az Önkormányzat támogat minden olyan egyesületi kezdeményezést, amely külső források bevonásával vagy magánérős beruházás keretében alakít ki sportolásra és rekreációra alkalmas kapacitásokat és tereket, így régóta vizsgáltuk a lehetőségét egy extrém sportokra alkalmas csarnok létesítésének is önkormányzati közreműködéssel.

Az Önkormányzat minden olyan lehetőséget megpróbál kiaknázni, amivel a jelenlegi szabadidős, rekreációs, valamint élsporttal kapcsolatos beruházásokat tovább tudja bővíteni, illetve nagy hangsúlyt kíván fordítani a fejlesztésekre és korszerűsítésekre, hogy megfelelő infrastruktúrával is biztosítsa a sportolási lehetőségek minél szélesebb skáláját a veszprémiek számára.

Veszprém 2025-ben pályázatot nyújt be az ACES Europe pályázati kiírására, hogy elnyerje Európa Sportrégiója címet 2026. évre. A pályázat fő célkitűzése, hogy a mindennapi mozgás örömet és rekreációs hatását megismertesse a lakossággal és motiválja az aktív időtöltésre.

A pályázat fő célkitűzései:

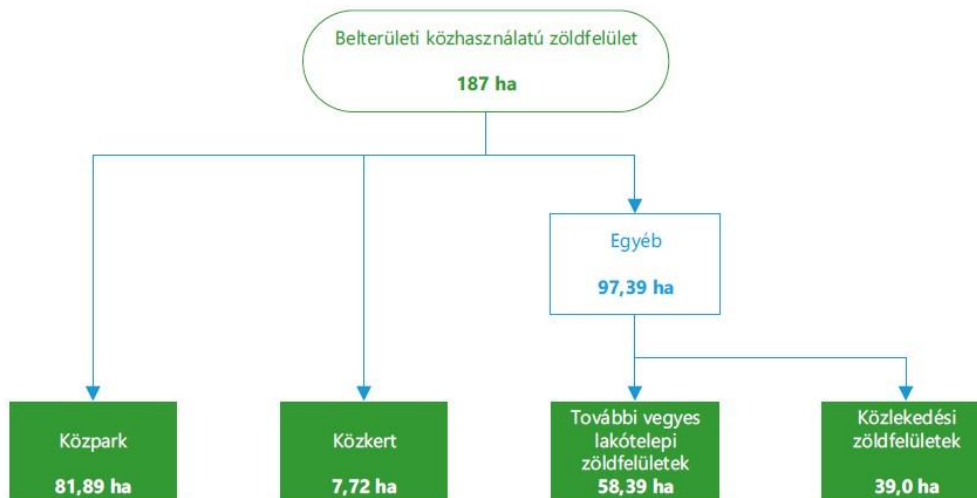
- A mozgás legyen a mindennapi élet örömforrása, az egészségmegőrzés és a közösségépítés eszköze, és a
- régióink népszerűsítése.

Közparkok, zöldfelületek

Az urbanizáció egyszerre jelent kihívást és lehetőséget az ökoszisztéma-szolgáltatások globális kezelésében. A zöld városi területek – a parkoktól és kertektől kezdve a zöld tetőkön át a természetes vagy félig természetes élőhelyekig – számos előnnyel járnak az emberek és a bolygó számára. A fizikai és mentális jóléthez létfontosságú teret biztosítanak, és nagyon fontos élőhelyet jelentenek a természet, többek között a madarak és a beporzók számára. A városi zöldfelületek segítenek csökkenteni a levegő-, víz- és zajszennyezést, és védelmet nyújtanak az áradások, aszályok és hóhullámok ellen.

Veszprém belterületén 187 ha közhasználatú zöldfelülettel és 28.896 fával rendelkezünk. A fakataszter készültségi foka 99%-os. Zöldfelületekkel legjobban ellátottak a lakótelepek (Jutasi, Cholnoky, Hóvirág ltp.), melyek az önálló zöldfelületeken túl is tartalmazznak

közösségi zöldfelületeket. Kiváló zöldterületekkel rendelkezünk a Séd-völgy mentén. A zöldfelületeink mérete adottság, ezek további növelésére korlátozottak a lehetőségek.

3.ábra: Belterületi zöldfelületek rendszere

A működő városi ökoszisztémák fenntartása jelentősen javítja az emberi egészséget és jólétet, és hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz. Ezen túlmenően a városok egyedülálló lehetőségeket kínálnak az ellenálló és fenntartható jövővel kapcsolatos tanulásra és oktatásra, és nagy potenciállal rendelkeznek az innovációk és kezelési eszközök létrehozásában, ezért vezető szerepet tölthetnek be, és kell is betölteniük a fenntartható fejlődésben. Másrészt, bár egyes városi zöldterületek védelme nőtt, a zöldterületek gyakran veszítenek a földterületekért folytatott versenyben az épített környezet térnyerése miatt.

A legutóbbi évek egyik legjelentősebb sikere, hogy a magyarországi városokat – mint hazai fődíjas település – Veszprém képviselhette a 2018. évi európai virágos városok versenyen. Az Entente Florale Europe nagyszámú nemzetközi mezőnyrel induló versenyének a 2018. évi zsűrijét Tullamore-ban, Írországban tartották, ahol Veszprém aranydíj fokozatban részesült, és az év elnöki különdíját is sikerült elnyerni a „Kolostorok és kertek a veszprémi vár tövében” című közparki megújítással. A város magas minőségű közterület-kezelési és -fenntartási tevékenységének egy jelentős mérföldköve volt ez az elismerés, ami ugyanakkor további felelősséget is generált. Ezen felelősségnek igyekeztünk megfelelni, amikor 2019-ben a hazai városok sorában elsőként Veszprém város Önkormányzata megalkotta a saját Zöldfelületi Stratégiáját. A Zöldfelületi Stratégia felülvizsgált, átdolgozott anyagát a Közgyűlés a 27/2025. (I. 30.) határozatával fogadta el. A stratégiát áthatja az ökológiai szemléletű zöldfelület gazdálkodás és zöldfelület fejlesztés. A stratégia olyan kulcsfogalmak köré épül fel, mint a fenntarthatóság, a biodiverzitás megőrzése/fokozása, a botanikai ritkaságok megőrzése, a vízvisszatartás, az ökoszisztéma szolgáltatások fejlesztése, a kék- és zöldinfrastruktúra összekapcsolása, a zöldfelületek jogszabályi védelme, közösségi kertek

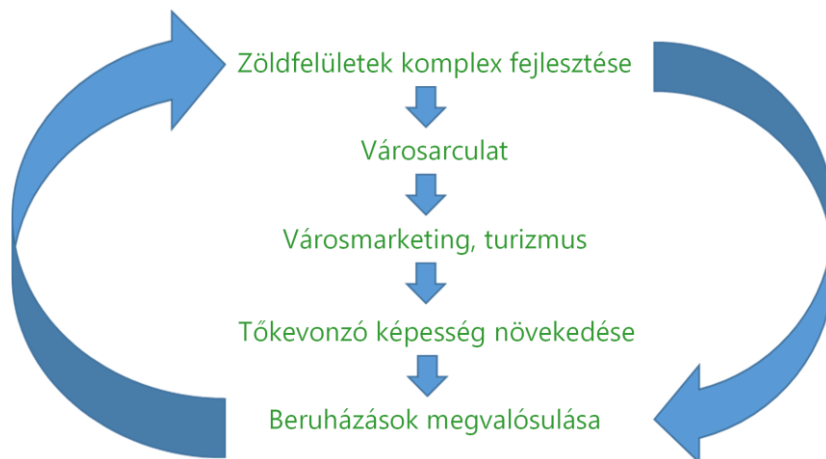
létesítése, a lakossági bevonás és a zöldfelületi védnökségek. A biodiverzitás megőrzéséhez kapcsolódó akciók között említést érdemel a Vadvirágos Veszprém – extenzív gyepek növelésére irányuló program, a holtfa program, az esőkertek létesítésére irányuló program, a városi méhészkedés mintaprojektje, a fa örökbefogadási program, a madárbarát város program előkészületei, valamint mikroerdők (Miyawaki-erdők) és erdőkeretek létesítése.

A közterület-fenntartás munkafolyamatai és technológiája is folyamatosan megújul az ökológiai szemléletű zöldfelület gazdálkodás keretében. E körbe tartoznak a vadvirágos gyepek, a képződött fanyesedékből készített mulcs cserje- és évelőágyásokba terítése, a biodiverz évelőágyak, és a holtfa program. Ezek a műveletek egyszerre szolgálják a biodiverzitás megőrzését és a fenntartási költségek csökkentését, így gazdasági hatással is rendelkeznek.

A biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások sikeres kezelésének több léptékű, több ágazatot érintő és több érdekelt fél bevonásán kell alapulnia. A „European Green Deal” (európai zöld megállapodás) részeként az EU 2030-ig szóló biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiája a biológiai sokféleséget a helyreállítás útjára kívánja terelni. A stratégia konkrét kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket tartalmaz a természet védelmére és az ökoszisztémák degradációjának visszafordítására, a meglévő természetvédelmi jogszabályokra építve, és többek között a városi ökoszisztémák védelmét és helyreállítását is célul tűzi ki.

A veszprémi URBACT BiodiverCity nemzetközi projekt helyi munkacsoportja a jó gyakorlatok integrálásának lehetőségeit vizsgálja, ennek keretében a városi biodiverzitást elősegítő akciók keretében esőkert létesül és a városi méhészkedés mintaprojektje valósul meg.

A megfelelő mennyiségű és minőségű zöldfelületek kialakításának elsődleges célja az egészséges és élhető városi környezet kialakítása, továbbá az egyedi, jó minőségű és vonzó városarculat elérése. A zöldfelületek fejlesztése a tőkevonzó képesség növekedésével is jár, így gazdasági hatással is rendelkezik. Az alábbi ábra a zöldfelületfejlesztés gazdasági hatásait mutatja be.

4.ábra: Zöldfelületek kialakításának hatása a helyi gazdaságra

A zöldfelületi stratégia jövőképe:

„Veszprém, a Bakony és a Balaton között, változatos táji adottságokkal és értékes zöldfelülettel rendelkező város. Zöld értékeivel tudatosan és fenntartható módon gazdálkodik, ezért zöldfelületei magas színvonalúak és változatos ökoszisztéma szolgáltatást nyújtanak az itt élőknek és a turistáknak egyaránt. A Gulya dombi erdő, a Séd menti zöld sétány, a Belváros megújult történeti zöldfelületei, a lakótelepek és a kertvárosi területek zöldfelületeivel kiegészülve egységes zöldhálózatot alkot, amely hozzájárul a település rekreációs és turisztikai kínálatához és jelentősen növeli az életminőséget. A zöldhálózat az utcafásítási program és a zöldsétányok megvalósításával válik teljessé, szolgálva az autósok és a nem motorizált közlekedés kényelmét. Veszprém értékes dendrológiai örökségét őrzi és további növénytelepítésekkel, gondos növényalkalmazással gazdagítja. A zöldfelület-gazdálkodásban egyre több olyan technológiát alkalmaz, amely a fenntarthatóságot, kiemelten a biodiverzitást növeli. A rá bízott zöldfelületeket tervszerűen kezeli, megújítja, fejleszti a közösség széles körű bevonásával. Céljai elérésében elkötelezett partnerei segítik, a magánszféra, a nonprofit szektor, az intézményi szféra és az üzleti szféra részvételével, amelyek nemcsak a stratégiaalkotásba, hanem a megvalósításba és a fenntartásba is bekapcsolódnak. A közcélú zöldfelületek a településarculat egyedi és értékes elemei, amelyek a város Arborétum város karakterét meghatározzák. A zöldfelület helyszíne és tárgya a környezeti nevelési programoknak, amelyek minden korosztály és társadalmi csoport számára elérhetőek. A közterületek zöld központú fejlesztésével és fenntartásával a város követendő példát mutat mind a magánszektornak, mind más településeknek egyaránt.”

Veszprém zöldfelület ellátottsága megfelelő, – parkerdő és védőerdő nélkül – egy főre több mint 33 m² felület jut. A zöldfelületek viszonylag kedvező sűrűségben tagolják a

városszövetet, így 500 méteren belül minden lakóterületről elérhető közpark vagy közkert. A lakótelepeken kedvezőbb a helyzet, mivel az úszótelkes beépítésű társasházak mellett zöldfelületek vannak. A zöldterületek kiépítettsége, minősége városrészenként és városrészeken belül is eltérő. Az utóbbi évek fejlesztéseinek köszönhetően magas minőségű zöldterületek találhatóak a város több pontján, így a Séd-patak mentén, a belvárosban és a Jutas lakótelepen. Hangsúlyos, városképileg is meghatározó zöldfelületi elemként jelennek meg a közlekedési területeken lévő zöldfelületek, amelyek zömében fasorok formájában kísérik a járdák, gyalogutak, kerékpárutak nyomvonalait. A városi utak mentén elterülő, közlekedési területen megjelenő zöldsávokban él a városi faállomány jelentős része. A fasorok szerepe a települési kondicionáláson túl városképi szempontból is jelentős. Szükséges megemlíteni a felgyorsuló motorizáció által gerjesztett problémát, amely az állóforgalom (parkolás) megnövekedett helyigényében testesül meg, és a városi zöldfelületek közlekedés-területen belüli felületeinek visszaszorítását eredményezi. A gépjárművek számának folyamatos emelkedése konfliktust generál a zöldfelületek irányában a megnövekedett parkolási igények miatt.

A zöldstratégia keretében a zöldfelületek ütemezett, minőségi fejlesztésének, funkcióbővítő megújításának programját fektettük le, ez a program napjainkban is folyamatban van.

Veszprém 1994 óta folyamatosan részt vesz a "Virágos Magyarországért" mozgalomban. Az elmúlt évtizedekben városunk az alábbi szakmai eredményeket érte el:

- 1994: a verseny I. helyezettje
- 2011: Magyar Turizmus Zrt. díja
- 2012: „Acélvirág-díj”
- 2014: „Fődíj”
- 2015: Miniszterelnöki Különdíj
- 2015: „A tiszta és virágos Veszprém megyéért” versenyen különdíj
- 2016: „Arany Rózsa” díj
- 2017: első díj "Város" kategóriában
- 2018: „Entente Florale Europe 2018”
  - o Arany minősítés
  - o A városi környezet megújításának különdíja (Séd-völgy rehabilitációja)
- 2019: KlímaSztár Díj
- 2024: URBACT Good Practice védjegy - „Vadvirágos Veszprém – Klímaadaptív gyepgazdálkodás a városban” projekt

- 2024: A Fiabci Nemzetközi Ingatlanfejlesztési Nívódíjpályázaton a Magyar Urbanisztikai Társaság Különdíját és „A legjobb projektek a pályázók szavazata alapján” I. helyezett díját kapta a Veszprémi Kulturális Negyed Fejlesztése

A klímaváltozás hatásainak tompítása és a városi ökoszisztéma szolgáltatások megőrzésének eszköztárába tartozik a veszprémi „szivacsváros” modell kialakítása és működtetése. A modell megvalósítása számos elemből áll, és a kék-zöld infrastruktúra komplex fejlesztését, összehangolását igényli, amelyek együttesen segíthetik Veszprém vízmegtartó képességének javítását.

A célunk, hogy a jelentős burkolt felülettel rendelkező területeken képződő csapadékvíz egy része ne a csatornarendszerbe kerüljön, hanem egy olyan vízmegtartó rendszer épüljön ki, amely biztosíthatja az aszályos időszakban a meglévő zöldfelületek locsolását, valamint a növényzet gazdagítása és a mikroklima javítása érdekében esőként is funkcionálhat. A szivacsváros modell további eleme lehet a csapadékvizek bizonyos fokú hasznosítása, a közparkokban és a társasházak közötti zöldterületeknél az esővíz beszivárgásának, bizonyos fokú visszatartásának biztosítása, esőkertek kialakításával. A szivacsváros modell része továbbá a nagyobb léptékű esővíz hasznosítás keretében a város záportározóinak kifogástalan állapotba hozása, valamint távlatilag új záportározók létesítése a Séd völgyében és Gyulafirátóton. Ehhez az elemhez kapcsolható a Séd fejlesztése, amelynek keretében a Séd medréhez kapcsolódóan víztározó kapacitás kiépítése történhet meg, amely révén elérhető a villámárvizek idején a belvárosi területen átfolyó nagy víztömegek késleltetése, részleges visszatartása. A vízgazdálkodási kérdések rendszer szintű kezelése és megvalósítása érdekében fontos egy Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elkészítése, amelynek a felsorolt elképzelések is a részei lehetnek, összhangban Veszprém vármegye Fejlesztési Tervével.

Veszprém város középtávú stratégiai célkitűzése, hogy 2030-ra saját kategóriájában Európa húsz legélhetőbb városa közé kerüljön. A Zöldfelületi Stratégiában felsorolt aktivitások segítik e cél elérését.

A Zöldfelületi Stratégia és a hozzá kapcsolódó intézkedési terv megvalósítása folyamatos. Az előrehaladásról a Közgyűlés évente hallgat meg beszámolót, és ötévente a Stratégia teljeskörű felülvizsgálata történik meg.

A közműszolgáltatások biztosítása

Veszprém városában a vízközmű szolgáltatást az állami tulajdonú Bakonykarszt Zrt. látja el. Az elmúlt évek jogszabályi változásaiból adódóan a társaságot negatívan érintették az újonnan kivetett adók és járulékok, illetve a 2013 júliusától a rezsicsökkentés is.

Ugyanakkor a szolgáltató igyekszik a lehetőségeihez képest takarékoskodni, és a szolgáltatási színvonalát megőrizni. A Bakonykarszt Zrt. egy jól működő szolgáltató, amely az önkormányzataival is rendkívül jó kapcsolatot épített ki. Ennek köszönhető, hogy országos átlag feletti ivóvíz hálózati rekonstrukciót tudott végrehajtani.

A víziközmű-rendszer állami tulajdonba került, de a gördülő fejlesztési terv részeként előirányzott fejlesztések változatlan formában tudnak megvalósulni.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban változás, hogy a Magyar Állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatot a MOL Nyrt. nyerte el, így 2023. július 1-jét követően 35 évig a társaság végezheti az évi közel 5 millió tonna magyarországi települési szilárdhulladék begyűjtését, és gondoskodik annak kezeléséről, valamint megvalósítja a kapcsolódó beruházásokat.

Veszprém városában a közútkezelői és fenntartási feladatokat – nagyjából 170 km önkormányzati utat érintően – Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Városüzemeltetési Irodája látja el. Évente útfelújításra átlagosan 100-150 millió Ft-ot fordít az Önkormányzat, mely 1-2,5 km út megújulásához elegendő a teljes 170 km-ből. Egy út átlagos élettartalma 20-25 év, ennél városunk útjainak többsége már idősebb. Az útfelújítások terén többlet forrást jelentettek az utóbbi időszakban a hazai központi költségvetési és az Európai Unió források, melyeknek köszönhetően több belvárosi csomópont is átépült a belvárosban.

Veszprém város távhőszolgáltatásával kapcsolatosan a következő 3 éves fejlesztések kerültek kitűzésre a szolgáltatás minőségének hatékonysága és színvonalemelése érdekében. Stratégiai cél és hatékonysági szempontú fejlesztés a hőtermelés megújuló energiával.

Energiahatékonysági fejlesztésként füstgáz hőhasznosító beépítését tervezzük a Haszkovó utcai fűtőműben. A minőségi kiszolgálás érdekében a telemechanikai rendszer bővítése a cél az eddig telemechanikával el nem ért hőközpontok autonóm rendszerének integrálásával: Kossuth u., Szabadság tér és néhány fogyasztói tulajdonú hőközpont.

A felújított hőközpontjaink elérték a 15-20 éves átlagéletkort. A folyamatos karbantartások ellenére egyes főbb elemeik cserére szorulnak mind korszerűség, mind funkcióbővítés szempontjából. A városi kulturális létesítményfejlesztéshez kapcsolhatóan piacbővítési céllal vizsgáljuk (pl. uszoda és kapcsolódó jóléti fejlesztések) a hő, illetve a hűtés ellátásának a lehetőségét abszorpciós eljárással és hőt tovább hasznosító elemmel. Lakótelepi további bővítést tervezünk tömbházak irányába a D-K-i városrészt érintően, kapcsolódva a kulturális létesítmények projekthez.

Köztisztaság

A köztisztasági tevékenységre az Önkormányzat költségvetése minden évben külön előirányzatot tartalmaz, amire a város éves szinten kb. 400-450 millió Ft-ot költ, és ezt a feladatot az Önkormányzat a VKSZ Zrt.-vel kötött közszolgáltatási keretmegállapodás útján látja/láttatja el. A közterületek és a közparkok állapota, valamint a játszóterek karbantartása folyamatos feladat, ahol a kiemelt területek külön elbánásban részesülnek. Veszprém Megyei Jogú Város az Entente Florale nemzetközi versenyén 2018-ban arany fokozatú minősítést nyert, különdíjban részesült a Séd-völgy és a vidámparki tó területe. A város jelenleg a fenntarthatóság jegyében igyekszik új irányokat keresni a köztisztasági és zöldterület fenntartási feladatok végrehajtásában, 2019-ben megalkotta a város új Zöldfelületi Stratégiáját, melyet folyamatosan aktualizál. A „Vadvirágos Veszprém” klímaadaptív gyeptárolás pedig európai uniós mintaprojekt díjat nyert az URBACT pályázaton.

Közbiztonság

A Közgyűlés minden évben megtárgyalta a Veszprémi Rendőrkapitányság és a Hivatásos Tűzoltóság – több névváltozáson átesett – veszprémi szervezetének beszámolóit a tárgyévvel megelőző tevékenységükről. Ezekből rendre azt a következtetést lehetett levonni, hogy Veszprém Megyei Jogú Város közbiztonsági helyzete kiváló, a megyei jogú városok rangsorában az élcsoporthoz tartozik.

A közbiztonság terén Veszprém Megyei Jogú Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Konceptiójának (BKK) megalkotása érdekében 2015-ben munkacsoport jött létre. A 2014-ben Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által létrehozott Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottság (a továbbiakban: KBB) által véglegesített tervezetet a Közgyűlés a 2016. márciusi ülésén tárgyalta meg, és a Konceptiót a 87/2016. (III. 16.) határozatával fogadta el.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának célja a kiváló közbiztonsági eredmények további fenntartása, ezért ennek érdekében a költségvetés által biztosított lehetőségek függvényében a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Bizottság minden évben döntött a városban működő polgárőr egyesületek és a Vármegyei Rendőrfőkapitányságon (a továbbiakban: MRfK) keresztül a Veszprémi Rendőrkapitányság közbiztonság érdekében végzett tevékenységének pénzügyi támogatásáról.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megalkotta a közbiztonság megerősítése érdekében a helyi lakóközösségek részére nyújtható önkormányzati támogatásról szóló 38/2021. (XI. 25.) önkormányzati rendeletét. Az Önkormányzat vissza

nem térítendő támogatás elnyerésére pályázati felhívást tesz közzé a társasházakról szóló törvényben és a lakásszövetkezetekről szóló törvényben meghatározottak szerinti épületrészek, helyiségek és területek zárt rendszerű műszaki megoldással kiépített elektronikus megfigyelő rendszerrel történő megfigyelésére szolgáló kamerarendszer létesítésére vagy meglévő kamerarendszer korszerűsítésére.

A KBB más módon is közreműködik Veszprém Megyei Jogú Város közbiztonsági helyzetének javításában. A KBB kezdeményezte a közterületen elhelyezett térfigyelő kamerák állapotfelmérését, amely megtörtént. 2021. évben 19.311.252,- Ft összegben került sor a térfigyelő rendszer fejlesztésére. Ennek során elavult eszközök cseréje mellett újabb helyszínekre is kerültek kamerák. 2023. évben 1.832.000,- Ft, 2024. évben 11.417.840,- Ft összegben történtek további fejlesztések.

Veszprém közbiztonságának megteremtése a BKK alapján az összefogás és az együttműködés elvére épül.

A közterület-felügyelet fontos szerepet tölt be a társadalmi igények megfelelő becsatornázásával a bűnmegelőzés együttműködési rendszerében. A közbiztonság a társadalom életminőségének része, kialakítása és megőrzése közös ügyünk. Lényegesnek tartjuk, hogy a problémákat a Rendőrséggel összehangoltan oldjuk meg, a hozott intézkedések egymást erősítsék.

Fontos szempont a lakossággal való kapcsolattartás, kommunikáció, a helyi sajátosságok megismerés. A rendőrséggel közösen szubjektív biztonságérzetet javító ellenőrzéseket hajtottunk végre, mely a prevenciót helyezte előtérbe. Veszprém lakossága elvárja a magas színvonalú munkavégzésen túl a tájékoztatást, a megfogalmazott és kinyilatkoztatott véleményük figyelembe vételét, hasznosítását. Az állampolgárok nem tesznek különbséget értékhatárok szerinti elkövetés között, számukra a szabálysértés vagy szabályszegés is „bűn”, ezért a megelőzésre is kiemelt figyelmet fordítottunk.

Az elmúlt 5 évben is a stratégiai célok kijelölésével hajtottuk végre feladatainkat. Céljainkat úgy határoztuk meg, hogy keretet nyújtsanak a közös munkának, a feladatok eredményes végrehajtásának.

2020. évben a Covid-19 koronavírus által okozott humánjárvány időszakában is összehangoltuk feladatainkat, közösen ellenőriztük a kijárási korlátozás, maszk viselés szabályait.

2021-ben minden közterület-felügyelő a biztonságos munkavégzéséhez testkamerát kapott.

2023-ban kiemelt figyelmet fordítottunk az EKF keretében megrendezésre kerülő városi rendezvényekre, azok kifogástalan biztosítására.

Minden évben a városi rendezvények zavartalan lebonyolításában eddig is, és a jövőben is közösen veszünk részt.

Célunk, hogy minél több közös szolgálatot tudjunk ellátni, közlekedési szabálysértéseket, szabályszegéseket visszaszorítsuk. Városunkat megtisztítjuk a parkolóhelyeket foglaló roncs, állagában folyamatosan romló üzemképtelen járművektől. Az elmúlt 5 évben 91 darab üzemképtelen járművet szállítottunk el közterületről.

Az élhető városi környezet megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy megfelelő mennyiségű zöldfelület álljon rendelkezésre Veszprém területén.

Veszprém városa rendeletben döntött arról, hogy bizonyos magatartások elkövetőit szankcionálja. Ilyen elkövetési mód a zöldfelületnek Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a közterületek használatáról szóló 8/2022. (III. 24.) önkormányzati rendelete 49. § (2) bekezdésében meghatározottaktól eltérő más célú használata.

A rendelet célja Veszprém zöldfelületi karakterének, zöldfelületi rendszerének védelme, fejlesztése, megóvása. Közös célkitűzésünk a zöldfelület és az emberek, valamint az épített környezet harmonikus kapcsolatának kialakítása.

E-közigazgatás

A Polgármesteri Hivatal a hatályos jogszabályi környezethez igazodva tovább folytatja a már megkezdett e-ügyintézési modell alkalmazását. A kialakított ASP központhoz interface-szel csatlakozva, az ott biztosítandó szakrendszerek (ASP-Keretrendszer, ASP-ADO, e-Önkormányzati Portál, Rendelkezési nyilvántartás, Űrlap menedzsment) használatával egy országos és egységes, az önkormányzatok és intézményei számára biztosított alkalmazáscsoport segítségével egy integrált elektronikus ügyintézés biztosítható az ügyfelek részére. Ez a megoldás a Személyre Szabott Ügyintézési Felületen keresztül biztosítja az elektronikus ügyintézésbe bevont ügytípusok elérhetőségét, hogy az ügyfelek elektronikus azonosításával, a lehető legkevesebb adat bekérésével tudja kiszolgálni az állampolgárokat, mely során az elektronikus aláírások az elektronikus okmányok hitelességét és sértetlenségét szolgálják, és a nem tagadhatóság alapkövetelményét biztosítják.

Informatikai rendszerek:

Információbiztonság:

Napjaink digitális terében – a kibertérben – egy szervezet elektronikus „életének” mind nagyobb része zajlik. Ezért elvárás, hogy ebben a térben használt elektronikus információs rendszerek védelme biztosított legyen. Az Európai Parlament és Tanács 2022/2555 irányelvében (NIS2) megfogalmazott szabályozást a hazai jogszabályi környezetbe implementálva (Kiberbiztonsági törvény) kell alkalmazni, előírásait betartani és betartatni. Erre figyelemmel Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala az elektronikus információs rendszereire vonatkozóan folyamatosan figyelemmel kíséri és biztosítja e rendszerekben kezelt adatok bizalmasságát, sértetlenségét és rendelkezésre állását a kockázatokkal arányos mértékben.

Az adatvédelmi tisztviselő feladatát a Hivatal saját munkatárs feladatellátásával biztosítja.

Adatvédelem:

A hazai szabályozást megváltoztatta, részben kiterjesztette a GDPR rendelet, ami 2016. május 24-én lépett hatályba, 2018. május 25-től kell alkalmazni. Az általános adatvédelmi rendelet (az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról) a természetes személyek személyes adatait védi, és rendelkezik a tagállamok közötti szabad információáramlásról. A Polgármesteri Hivatal rendelkezik a GDPR rendeletnek való megfelelést szolgáló szabályzatokkal. Az önkormányzati működés folyamataiba beépített az adatvédelem.

A GDPR rendelet alapján az adatvédelmi tisztviselői feladatot szerződött partneren keresztül biztosítja a Hivatal.

2025. január 1-étől a Hivatal a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (Panaszvtv.) alapján belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására kötelezett. Ezen kötelezettségének a Hivatal határidőben eleget tett oly módon, hogy kialakította a rendszer működésének technikai feltételeit, elkészítette a szükséges dokumentációt és szerződött partnert bízott meg a kapcsolódó szakértői szolgáltatás ellátására.

Térinformatikai rendszer:

A Hivatalban már kialakított és 2023-ban megújított térinformatikai rendszert a folyamatos fejlesztések újabb funkciókkal ruházzák fel. Térinformatikai alapon megjelenítésre kerülnek a már meglévő közművek mellett az önkormányzati tulajdonú ingatlan adatvagyonnal

kapcsolatos információk, környezetvédelmi, közút igazgatási (jelzőlámpák, közlekedési táblák, útfestések) adatok is. Így a térinformatikai rendszert elsősorban építészhatósági, városfejlesztési, városüzemeltetési, főépítési, adóhivatali, vagyongazdálkodási feladatok támogatására használjuk. A rendszer Hivatalon belül minden kolléga számára elérhető különböző jogosultsági szinteken.

Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában működő térinformatikai rendszer főbb elemei:

- DAT (ingatlan-nyilvántartási térkép)
- szabályozási terv
- közműhálózatok
- ORTOFOTO állomány
- LIDAR felmérés
- választási térkép

A VKSZ Zrt.-vel közösen kiépített Városgazda alrendszer moduljai:

- autóbusz útvonalak,
- burkolatok állapota,
- elektromos berendezések,
- épületek energetikai jellemzői,
- fakataszter,
- fizető parkolók,
- kiskertek,
- közlekedési műtárgyak,
- közlekedési táblák,
- közterületi eszközök,
- közterület használati engedélyek,
- közterület takarítás,
- KRESZ,
- lakossági hulladékszállítás,
- önkormányzati bérlakások,
- önkormányzati tulajdonú ingatlanok,
- parkok,
- reklámberendezések,
- síkosságmentesítés,
- szabálysértési gócpontok,
- szemetesek,
- szobrok - díszkutak,
- temetők,
- tervezett beruházások,

- utca házszámok
- útfelújítások
- védett épületek,
- vízgazdálkodás,

melyek folyamatos adatfeltöltés alatt állnak.

A térinformatikai rendszer előnyei:

- Az ingatlanokhoz tartozó összes információ egyszerűen elérhető, a naprakész adatok jól átlátható és könnyen kezelhető rendszerben állnak rendelkezésre.
- Pontos és gyors adatszolgáltatás az Önkormányzat ingatlanvagyonát érintő vezetői döntések előkészítéséhez.
- „Rendrakás” – az ingatlanok jogi és természetbeli állapotának pontos ismerete lehetővé teszi az önkormányzati vagyon elbirtoklásának megakadályozását, valamint az engedély nélküli építkezések is bizonyíthatóvá válnak.
- Tervezési feladatok elősegítése, adatszolgáltatás önkormányzati beruházásokhoz.
- A pillanatok alatti adatelérés meggyorsítja, a jól átlátható tartalom pontosabbá teszi az ügyfélkezelést, megkönnyíti az ügyintézők munkáját (tetszőleges lekérdezések, kigyűjtések, nyomtatás stb.).
- Internetes hozzáférés esetén a lakosság az otthonában hozzájuthat az őt érintő információkhoz.
- Egyszerű cím és helyrajzi szám szerinti keresést tesz lehetővé.
- Egyszerű kezelhetősége miatt felhasználói oldalon betanítást nem igényel.
- Megkönnyíti a közterületi, zöldfelületi gazdálkodási tevékenységet a VKSZ Zrt. számára.

Internetes publikáció:

Napjainkban alapvető igény a belső, hivatali, gyors tájékoztatás mellett a „nyitott és átlátható hivatal” elvén működő hivatali portál üzemeltetése, amelyben fontos szerep jut a térképi alapú publikálásoknak is. A szabályozási tervek és a különböző statisztikai térképek publikálása mellett nagy hangsúly helyeződik a lakosság számára hasznos helyi információk (hivatalok, közintézmények, közlekedés) megosztására és a belföldi és külföldi turisták számára hasznos turisztikai információs térkép létrehozására is.

A telepített térinformatikai rendszer csökkentett adattartalommal érhető el a lakosság számára: utca – házszám – helyrajzi szám keresés.

Az Önkormányzat létrehozta – a 97/2015. (IV. 30.) közgyűlési határozattal támogatva – a teljes átláthatóságot célzó veszpremvaros.hu portált, melyen egységes szerkezetben jelennek

meg az Önkormányzat, a Hivatal, az intézmények és az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok közérdekű adatai a szervezetről és működésről, továbbá a gazdasági adatokról.

2013. év végétől a turisztikailag kiemelt helyek közelében (Veszprém sétálóutcája és a Várba vezető út) az oda látogatók részére vezeték nélküli internet elérés (WiFi) biztosított WiFi Hotspotok telepítésével. Ezek fenntartása is feladatként jelenik meg a Hivatal működésében. A közigazgatás a közszolgáltatások minőségi jellegének és minőségbeli elért eredményeinek a fenntartását is igényli. A minőség a szolgáltatást igénybevevő szemében a közsférában a szolgáltatás azon tulajdonsága és képessége, amivel képes az igények valódi és gyors kielégítésére.

Mivel az Önkormányzat erősíteni kívánja a Hivatal és az intézmények ügyfélbarát és szolgáltató jellegét, fontos elem, hogy mindig legyen visszajelzés a szolgáltatást igénybe vevőktől. Az elégedettséget operatív és stratégiai mutatószámokkal mérhetjük, amelyek vezetésének és fejlesztésének feltételeit biztosítani kell a Hivatalon belül. Ez szintén igényli az informatikai rendszerek fejlesztését.

Elvárás, hogy Veszprém város portálja mint legfontosabb kommunikációs felület legyen alkalmas arra, hogy az állampolgárok, valamint a civil társadalom rajta keresztül tudjon információt cserélni. A portál 2023-as megújulása a korszerűbb megjelenéssel, mobil eszközökre is optimalizált elrendezéssel, akadálymentességi követelmények szem előtt tartásával is ezt a célt szolgálja. Ezzel hatékonyan elősegíti a helyi közéleti demokrácia kiteljesülését.

2025-ben elindításra kerül a részvételi költségvetés, amelynek leírása, részletei, menete, a lépések határideje egy erre a célra létrehozott weblapon (reszveteli-koltsegvetes.veszprem.hu) jelenik meg. A módszer lehetőséget teremt arra, hogy a helyi közösség közvetlenül döntsön a környezete fejlesztéséről. Lehetővé teszi a lakosság számára, hogy együtt dolgozzanak az Önkormányzattal olyan költségvetési döntések meghozatalában, melyek befolyásolják az életüket.

A közösségi közlekedés közszolgáltatás fejlesztése

Az Új Széchenyi Terv KÖZOP 5.5.0-09-11-2011-0013 jelű „Veszprém városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése” című projekt az intermodális csomópont részletes megvalósíthatósági tanulmányának az előkészítésére irányult. Az elkészült tanulmány alapján azonban nem sikerült a megvalósításra forrásokat bevonni, így az Önkormányzat a közösségi közlekedés saját hatáskörben történő átszervezése mellett döntött.

A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 4. § (4) bekezdése a települési önkormányzatok önként vállalt feladataként határozza meg a helyi személyszállítás közszolgáltatás nyújtását végző gazdasági társaság (közlekedési szolgáltató) kiválasztását. Az Önkormányzat Közgyűlése az Sztv. 24. § (6) bekezdése alapján a 158/2018. (VI. 27.) határozatával arról döntött, hogy Veszprém Megyei Jogú Város helyi menetrend szerinti közösségi közlekedési közszolgáltatási feladatait belső szolgáltató útján kívánja ellátni, és ennek érdekében a 159/2018. (VI. 27.) határozatával létrehozta a V-Busz Veszprémi Közlekedési Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: V-Busz Kft.).

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a 277/2018. (XII. 15.) határozatában foglaltak alapján 2018. december 21. napján a V-Busz Kft. és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata között közszolgáltatási szerződés került aláírásra Veszprém város közösségi közlekedésének ellátása tárgyában.

A közszolgáltatási szerződés alapján 2019. január 1. napjától a V-Busz Kft. látja el Veszprémben a helyi menetrend szerinti közösségi közlekedés biztosításával összefüggő közfeladatokat, 2023. július 1-je óta pedig üzemelteti a V-Bike közbringa rendszert.

Helyzetkép

1. Autóbusz-közlekedés

A Társaság jelenleg 23 nappali és 2 éjszakai vonalon szolgálja ki az utazóközönséget, közel 230 db megállóval. Az elmúlt három évben (2022-2024) a társaság által indított járatok száma megközelítette az évi 260 ezret, az éves külszolgálati teljesítmény pedig 2,3 millió kilométer körül alakult. A Társaság munkavállalói létszáma az elmúlt években 135-145 fő között alakult.

A V-Busz Kft. rendkívül korszerű, Magyarországon az egyik legfiatalabb, alacsonypadlós, klimatizált, fedélzeti wifi szolgáltatással, valamint hangos és képi utastájékoztató berendezésekkel ellátott járműparkkal rendelkezik, amit az Önkormányzat részben saját forrásból (dízel autóbuszok), részben pedig a Zöld Busz Program keretében, állami támogatással (elektromos autóbuszok, 75%/80% támogatási intenzitás vásárolt meg) valósított meg az alábbiak szerint:

- 28 db MAN Lion's City 12 típusú szóló autóbusz (2021. decembertől)
- 14 db MAN Lion's City 18 típusú csuklós autóbusz (2021. decembertől)
- 6 db MAN Lion's City 12E típusú szóló elektromos autóbusz (2022. júliustól 5 db, 2024. júliustól további 1 db)
- 1 db MAN Lion's City 18E típusú csuklós autóbusz (2024. augusztustól)

Összesen: 49 db autóbusz

(1 db elektromos midi (10 méteres) autóbusz közbeszerzési eljárása a Zöld Busz Program keretében még folyamatban van. Érvényes és eredményes eljárás esetén a jármű 2026. I. félévében kerülhet be a V-Busz flottájába)

Az azonos gyártótól származó járművek elősegítik a gazdaságos üzemeltetést/karbantartást, mivel a Társaságnak nem kell különféle gyártók eltérő termékeiből jelentős raktárkészletet tartania. A 7+1 db elektromos autóbusszal az éves külszolgálati teljesítmény több mint 15%-át kibocsátásmentesen tehetik meg a V-Busz járatai Veszprém útjain. A több mint két év üzemeltetési tapasztalat alapján kijelenthető, hogy a legalább 300 km-es hatótávval rendelkező elektromos autóbuszok 1:1 arányban képesek kiváltani Veszprémben a dízel autóbuszokat. Az elektromos autóbuszok töltőinfrastruktúrája – szintén a Zöld Busz Program keretében – a Haszkovó fordulóban került kialakításra.

A Társaság a fentiekén túl rendelkezik 1 db Mercedes Intouro típusú 54 fős távolsági autóbusszal, amellyel hazai és nemzetközi különjáratú szolgáltatást nyújt az ügyfelek részére.

Az utasoknak személyes ügyintézésre a Táncsics Mihály utca 39. szám alatt található ügyfélszolgálaton van lehetőségük, amely egyben a Társaság (bérelt) székhelye is. A Társaság a MÁV Csoporttól bérlő a Pápai u. 30. alatti telephelyét, ahol az autóbuszok tárolása, a javítási-karbantartási munkák (műhely) zajlanak, valamint itt található a forgalmi iroda, a forgalomirányítás központja is.

Az utasok tájékoztatása, valamint a jegy- és bérletvásárlás lehetőségei az alábbi szerint érhetők el:

- V-BuszON+ valós idejű utazástervezési applikáció
- GoogleMaps valós idejű utazástervezés
- a város 7 frekvenciált megállóhelyén valós idejű kültéri utastájékoztató kijelzők
- vbusz.hu honlap, a V-Busz Facebook oldala
- személyes ügyfélszolgálat
- a város 21 pontján 0-24 órában elérhető jegykiadó automaták (18 db készpénzmentes, 3 db készpénzes és bankkártyás automata)
- mobiljegy és mobilbérlet a Nemzeti Mobilfizetők platformjain keresztül
- MÁV együttműködés a pályaudvarokon történő jegy- és bérletértékesítésre
- viszonteladó partnereknél menetjegy vásárlási lehetőség

2. V-Bike közbringa rendszer

A V-Bike közbringarendszer hazánk egyik első olyan közösségi kerékpáros rendszere, ahol minden bicikli elektromos rásegítéssel rendelkezik. Az Önkormányzat két TOP pályázat támogatásából 2022-2023-ban épített ki 10 db gyűjtőállomást a városban összesen 150 db

dokkolóállással, 100 db egyedi kialakítású, elektromos rásegítéssel ellátott (pedelec) közbringa kerékpárral, valamint a kapcsolódó mobiltelefonos alkalmazással és weboldallal (vbike.hu).

A Közgyűlés 73/2023. (II. 23.) határozatával döntött a V-Bike közbringa rendszer kialakítását követő üzemeltetése érdekében a V-Busz Kft.-vel megkötött közszolgáltatási keretszerződés módosításáról. A Társaság 2023. július 1-je óta üzemelteti a V-Bike közbringa rendszert.

A V-Busz Kft. 2024. év végéig további 7 gyűjtőállomással bővítette a V-Bike hálózatot a legfontosabb közlekedési módváltási csomópontoknál (vasútállomás – EKF támogatással, autóbusz-állomás), a belvárosban (Óváros tér), városrészi központokban (Dózsa György tér – PENNY, Török Ignác utca), jelentős kibocsátó-gyűjtőpontnál (Stadion utca – Kollégium), illetve a Continental-lal történő együttműködés keretében az északi iparterületen.

Jelenleg összesen 17 gyűjtőállomás 246 db dokkolóval, valamint 106 V-Bike kerékpár várja az ügyfeleket városszerte. 2025. I. félévében – a megnövekedett igények kielégítésére – a V-Busz Kft. saját forrásból további 40 db-bal növeli a V-Bike kerékpárok számát, valamint a Pannon Egyetemmel együttműködve két új gyűjtőállomással is bővül a hálózat (József Attila utca – Egyetemi Kollégium, ActiCity).

Személyes ügyintézésre a V-Busz Kft. Táncsics Mihály utcai ügyfélszolgálatán van lehetőség. 2024. március 1-jétől a Veszprém Kártya tulajdonosok számára mindössze 500 forintba kerül a féléves V-Bike bérlet. Ez a lehetőség jelentősen növelte a V-Bike népszerűségét, a bérletek száma 2024-ben átlépte a 30 ezret, a megtett kilométerek száma pedig a 65 ezret.

Élhető város – fenntartható (közösségi) közlekedés: Úton Európa élmezőnye felé!

Veszprém 2030-ra a hozzá hasonló méretű városok körében Európa legélhetőbb települései közé szeretne tartozni. A különböző méretű városok világszerte felismerték, hogy az élő városi léthez attraktív és környezetbarát közösségi közlekedési szolgáltatások szükségesek, amelyek valódi alternatívát nyújtanak az egyéni motorizált közlekedéssel szemben.

Az Önkormányzat felismerte, hogy a fenntartható közlekedés egy olyan közösségi cél, amit prioritásként kell kezelni a fejlesztési tervek és a költségvetés tervezése során egyaránt. A V-Busz Kft. az elmúlt 6 évben, közszolgáltatóként – önkormányzati, állami és saját források felhasználásával – eljutott odáig, hogy a veszprémieknek és az ide látogatóknak, itt tanulóknak-dolgozóknak magas színvonalú szolgáltatásokat kínál kétkeréken és négykeréken egyaránt. A 2023. évi Európa Kulturális Fővárosa évad során érkezett hazai és nemzetközi

visszajelzések megerősítették, hogy jó döntést hozott az Önkormányzat, amikor saját kezébe vette a közösségi közlekedési közszolgáltatást.

A folyamatosan növekvő forgalom miatt a parkolóhely-igények is nőnek. A további fejlődéshez nélkülözhetetlen – a szolgáltatások folyamatos és fokozatos bővítése mellett (hálózat, menetrend) – a közösségi közlekedés összehangolása a városi parkolási rendszerrel. A közösségi közlekedés és az autós forgalom összehangolásával, kombinált díjtermékekkel, valamint a parkolási hálózat optimalizálásával csökkenteni lehet az utcai parkolóhely-igényeket, ezzel összefüggésben mérsékelni a városi autóforgalmat.

Az autóforgalom mérséklésére további lehetőséget kínálnak a mikromobilitási eszközök és a hazai vidéki városokban még kevésbé elterjedt autómegosztási szolgáltatások. Az autómegosztás lehetőséget nyújt arra, hogy csak akkor használjunk autót, amikor valóban szükség van rá, így csökkentve a parkolási problémákat és a környezeti terhelést. A mikromobilitási eszközök (pl. elektromos rollerek) a gyaloglásnál gyorsabbak, helytakarékosak, és könnyen, kis helyen is parkolhatók. Megfelelő szabályozásuk mellett szintén hozzájárulhatnak a parkolási problémák enyhítéséhez és a légszennyezés csökkentéséhez.

Fejlesztési elképzelések

1. Autóbusz-közlekedés

1.1. A Haszkovó forduló komplex fejlesztése

A Haszkovó fordulóban a már kialakított elektromos töltőinfrastruktúra bázisán egy egyedülálló elektromos autóbusz-üzemeltetési ökoszisztéma kialakítása a cél. A projekt megvalósítása lehetőséget ad arra, hogy a V-Busz Kft. 8 (+2) darabos elektromos autóbuszflottáját a lehető leggazdaságosabban, részben a helyszínen megtermelt zöld energiával lehessen üzemeltetni.

A projekt legfontosabb elemei:

- A Zöld Busz Program keretében beszerzett elektromos autóbuszokhoz és a töltőinfrastruktúrához kapcsolódóan innovatív, egyedi, önfenntartó közszolgáltatási üzemeltetési mintaprojekt kerüljön megvalósításra a „Haszkovó forduló” végállomás területén.
- Az elektromos autóbuszok energiaigénye minél nagyobb hányadának a területen történő megtermelése, tárolása és felhasználása, korszerű energiamenedzsment rendszerrel.
- Az elektromos buszok töltésére és megóvására alkalmas napelemes védőtetők kerülnek elhelyezésre, melyek egyúttal az időjárás ellen is védenek.
- A napelemek által megtermelt, és azonnal fel nem használt energia energiátárolókba (storage) kerül, ami a buszok éjszakai töltése alatt felhasználhatóvá válik.

- Publikus gépjárműtöltési lehetőség kialakítása.
- A forgalmi rend átalakítása, áthajtásos üzemi terület kialakítása.
- Új sofőrpihenő és okos buszmegálló építése.

A projekt státusza:

- az engedélyezési tervek elkészültek (2024. október), engedélyezési eljárások részben még folyamatban
- a tervezés-kivitelezési (design and build) feltételes közbeszerzési eljárás eredményesen lefolytatásra került (2025. január-február)
- a projekt összköltsége 2,05 mrd forint
- a projekt átfutási ideje: 18 hónap

1.2. Felkészülés a tisztán elektromos autóbuszokból álló járműflotta üzemeltetésére: új telephely a V-Busz Kft. részére, szolgáltatások nyújtása a városüzemeltetés teljes vertikumában

A V-Busz Kft. megalakulásától kezdve bérelt telephelyen, jelenleg a Volánbusz korábbi veszprémi helyi autóbusz-közlekedési telephelyrészén működik. Amellett, hogy ez jelentős bérletidíj-fizetési kötelezettséget ró a Társaságra, és ezáltal a megrendelő Önkormányzatra is, műszaki állapotában (közműhálózat fejlesztési lehetőségei, a karbantartó műhely adottságai) egyre kevésbé alkalmas a magas színvonalú háttérmunkára.

Egy új telephely létesítésével legalább az alábbi, jelenleg igénybevett szolgáltatások kiváltására nyílik lehetőség:

- autóbuszok tárolása (jelenleg csak nyitott kültéri tárolásra nyílik lehetőség, egy új telephelyen ez napelemes védőtetővel fedett módon valósítható meg)
- autóbuszok mosása
- autóbuszok műszaki vizsgáztatása
- műhely bérlése
- forgalmi épület, társaságirányítási irodák bérlése.

A tiszta és energiahatékony közúti járművek előmozdításáról szóló 2009/33/EK irányelv (CVD irányelv) és a hazai jogszabályok alapján állami támogatással már csak tiszta (nem dízel) autóbuszok beszerzése lehetséges. A 2021 decemberében forgalomba állt 42 db dízel autóbusz 2031-ben éri el azt a 10 éves életkort, ami az iparági sztenderdek szerint az életciklusköltségek optimalizálásával a legkedvezőbb ár-érték arányban értékesíthető. Ez azt jelenti, hogy a következő évtized elejére, 2030-ra Veszprémnek és a V-Busz Kft.-nek felkészülnie kell lennie egy – a jelenlegi kibocsátott kilométerek alapján számítva – 50 darabos elektromos autóbusz-flotta teljeskörű üzemeltetésére és karbantartására. Ez bérelt telephelyen nem valósítható meg.

Az ehhez szükséges telephely esetében az alábbiak vizsgálata szükséges a megfelelő helyszín kiválasztásakor:

- a Magyar Állam tulajdonában és a MÁV Csoport vagyonkezelésében lévő, a Pápai u. 30. alatt található autóbusz-üzemeltetési terület egy részének tulajdonszerzése (jelenleg is itt bérel területet, épületeket a V-Busz Kft.; évtizedek óta közösségi közlekedési telephely; a helyi autóbuszhálózat erre optimalizált)
- a Magyar Állam és/vagy az Önkormányzat tulajdonában lévő, legalább 8.000-10.000 m²-es egybefüggő, közművesített terület vizsgálata
- hálózatfejlesztés szükségessége, időigénye

A területen elhelyezendő funkciók, létesítmények:

- 50 db autóbusz tárolása napelemes védőtetővel (min. 3.500 m²), elektromos töltőinfrastruktúra kiépítésével
- négyaknás, műszaki vizsgáztatásra és az elektromos autóbuszok teljeskörű üzemeltetésére-karbantartására alkalmas műhely (min. 750 m²) – külső szolgáltatásként, harmadik személyek számára is igénybevehető
- épület a forgalomirányítás, a háttérfunkciók és a társaságirányítás részére (min. 300 m²)
- autóbuszmosó – külső szolgáltatásként, harmadik személyek számára is igénybevehető
- a fentiekhez szükséges közlekedési és egyéb kiszolgáló területek, építmények

A létesítménynek több ütemben megvalósíthatónak (szakaszolhatónak) kell lennie annak érdekében, hogy kiegyensúlyozottan terhelje a város és a V-Busz költségvetését. Meg kell vizsgálni a piaci alapú finanszírozás lehetőségét, mivel a saját telephellyel elérhető megtakarítások (bérleti díjak, igénybevett szolgáltatások elmaradása) várhatóan meghaladják a nettó 50 millió forintot évente.

A V-Busz Kft.-nél meglévő szakmai tudás és egy újonnan létesített telephely lehetőséget nyújt

- kiegészítő piaci bevételek szerzésére (autóbusz/kamionmosó; nehézgépjárművek javítása, műszaki vizsgáztatása; elektromos járművek töltése), valamint
- a városi közszolgáltatásokban résztvevő hivatali, intézményi vagy gazdasági társaságoknál üzemeltetett járművek költséghatékony javítására, karbantartására.

1.3. Utasbarát szolgáltatások fejlesztése

Három éves időtávon belül, 2027 végéig költséghatékony módon szükséges megvalósítani az alábbiakat:

- jegy- és bérletvásárlás közvetlenül a V-BuszON+ applikációból
- készpénzmentes jegyvásárlási lehetőség az autóbuszokon
- szemléletformálási akciók megvalósítása, különösen az általános iskolák alsó tagozatos tanulói részére
- a jelenleg autóval közlekedők számára a parkolás és a közösségi közlekedés (V-Busz, V-Bike) megfelelő kombinációjával megteremteni az egyéni motorizált közlekedés vonzó alternatíváját.

1.4. Hálózat-fejlesztés, megállóhelyek fizikai akadálymentesítése

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltakkal összhangban 2030-ra valamennyi veszprémi autóbusz-megálló és azok megközelítésének fizikailag akadálymentesnek kell lennie lehetővé téve az alacsonypadlós autóbuszokról való leszállást, illetve az arra való akadálymentes felszállást.

A szolgáltatási kínálat bővítése és a szolgáltatási színvonal emelése érdekében a hálózat folyamatos fejlesztése szükséges az alábbiak szerint:

- a meglévő útvonalakon új megállóhelyek kijelölésének vizsgálata a rágyaloglási távolságok csökkentése, ezáltal a közösségi közlekedés vonzóbbá tétele érdekében
- a hálózat bővítése, új buszjáratok indításának vizsgálata
- a meglévő menetrendi kínálat összehangoltságának optimalizálása

2. V-Bike közbringa rendszer

2.1. A gyűjtőállomások számának bővítése

Két évvel a V-Bike rendszer 2023. júliusi indulását követően, 2025. I. félévének végére közel megduplázódik a gyűjtőállomások száma (10-ről 19-re nő), míg a kerékpárok szám majdnem 50%-kal nő a rendszerben (100-ról 146 darabra). A felhasználók száma a Veszprém Kártya kedvezményének (a féléves V-Bike bérlet évente egy alkalommal 5.000 forint helyett csak 500 forintba kerül), valamint az állomáshálózat bővülésének köszönhetően 2024. II. félévében ugrásszerűen megnőtt, a bérletek száma júliusban és augusztusban meghaladta az ötezet, és még decemberben is 2.000 felett volt.

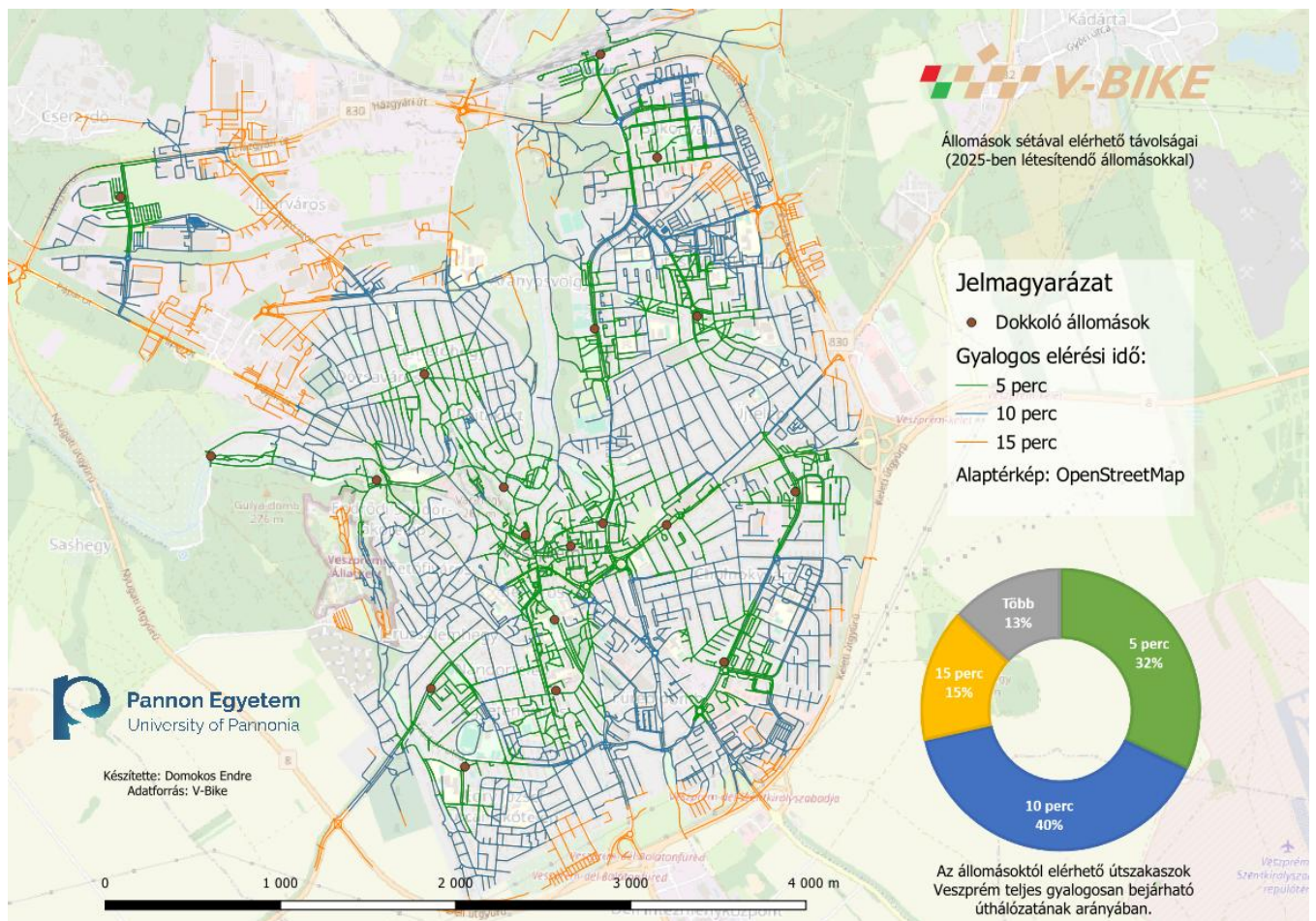
A Gazdasági Program időtávjában évente 2-3 gyűjtőállomással történő bővítés esetén 2030-ra a V-Bike közbringa rendszer 30 db gyűjtőállomással rendelkezhet, ami már a város legtöbb lakója számára valós közlekedési alternatívát kínál az autós közlekedéssel szemben is.

A V-Bike állomások bővítésének az alábbi szempontokat kell figyelembe vennie:

- az új gyűjtőállomással legfeljebb 500 méteres körzetben elérhető lakosok száma

- a városrészben már elérhető gyűjtőállomások száma
- a kerékpáros infrastruktúra elérhetősége (kerékpárút, kerékpársáv, kerékpáros nyom)

Törekedni kell arra is, hogy minél több gyűjtőállomás kerüljön kialakításra gazdasági szereplők és/vagy egyéb állami szervek vagy önkormányzati tulajdonú intézmények közreműködésével, csökkentve ezzel az Önkormányzatra/V-Buszra eső költségeket, valamint növelve a használat iránti elkötelezettséget a város lakóiban, illetve a Veszprémben tanulóiban/dolgozóiban egyaránt. Az együttműködésre az elmúlt másfél évből jó példa a 2024-ben kialakított „Continental” üzeménél kialakított állomás, valamint a Pannon Egyetemmel 2025-ben kialakításra kerülő két gyűjtőállomás.

5.ábra: A V-bike rendszer lefedettsége

2.2. A V-Bike kerékpárok számának bővítése

A kötött gyűjtésű kerékpárkölcsonzó (bérkerékpár) rendszerek esetében a kerékpárok és dokkolók ideális aránya 1:1,5, azaz 100 db kerékpárra 150 db dokkoló. Ez biztosítja, hogy a bérlesek túlnyomó részében mindenki talál szabad kerékpárt, illetve szabad dokkolót a gyűjtőállomásokon.

Amennyiben a kerékpár-dokkoló arány az 1:2 alá csökken, akkor a kerékpárok száma már kevésnek bizonyulhat a gyűjtőállomásokon, azaz számos esetben nem találnak szabad kerékpárt a felhasználók a gyűjtőállomásokon.

2025-ben a 146 db V-Bike kerékpárra 276 dokkoló jut, így ez a meglévő kerékpárszám még további 4-5 gyűjtőállomás (kb. 70 dokkoló) kialakítása esetén is megfelelő színvonalú szolgáltatást nyújt a felhasználók részére.

2.3. A V-Bike közbringa rendszer térségi bővítése

Veszprém városa az elmúlt 15 évben dinamikusan bővítette térségi kerékpáros kapcsolatait. A V-Bike rendszer első másfél évében számos kérdés érkezett az üzemeltető V-Busz Kft.-hez, hogy bővíthető-e a szolgáltatás a környező települések irányába. A turistaszezonban a Veszprém – Balaton kapcsolat is felértékelődik, hiszen Közép-Európa legnagyobb tava több útvonalon is elérhető városunkból.

A 2023. évi Európa Kulturális Fővárosa évad térségi települési együttműködései jó alapot nyújtanak arra, hogy hazai és/vagy európai uniós források bevonásával a V-Bike rendszer a környező településekre is kiterjeszthető legyen.

Amennyiben a rendszer térségi kiterjesztése előkészítésre kerül, szükséges az üzemeltetési modellt is felülvizsgálni, mivel az átmozgatási távolságok jelentősen növekednek, ami az üzemeltetési költségek növekedését is magával hozhatja, illetve helyi üzemeltetési partnerek bevonását is szükségessé teheti. Célszerű a térségi kiterjesztést először csak 1-2 település bevonásával tesztelni, és a tapasztalatok felhasználásával a további bővítési lépéseket megtenni.

Mellékletek

1. sz. melléklet:

2022-2024. évben megvalósult, befejezett Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím viselésével kapcsolatos projektek, amik a Támogató által lezárásra kerülnek a 2024. évben:

S.sz.:	Támogatási száma:	Pályázat címe:	Támogatás eFt-ban:
1.	ET-INF-2021/1-4046	Ingtatlanvásárlások: - Kiskuti csárda - Málta posta - Szikvíz parkoló - volt Húsáruház A volt Húsáruház belső átalakítása	1.339.000
2.	ET-INF-2021/2-4046	A beszerzési, közbeszerzési, tervezési, tervellenőri és műszaki ellenőri feladatok teljes körű ellátása, közbeszerzési és jogi szolgáltatások bevonása és a velük történő szerződéskötések megvalósítása. (CODE-Digitális Élményközpont, Acticity, Várkert, Tűztorony, Vár u. 17., Jókai u. 8., Digitális Alagút, Várbörtön, volt Bútorgyár)	393.951
3.	ET-INF-2021/7-4046	Az EKF 2023 cím viseléséhez kapcsolódó közösségi és szabadidős, gyerekbarát, illetve közbiztonsági funkciók megújításának előkészítése és megvalósítása	159.785
4.	ET-INF-2021/9-4046	Projektmegvalósítás és lebonyolítási feladatok – Jókai u. 8.	1.432.727
5.	ET-INF-2021/10-4046	Projektmegvalósítás és lebonyolítási feladatok – Acticity	11.203.240
6.	ET-INF-2021/13-4046	Kulturális negyed felújítása és a Szent Miklós-szegi Kálvária-domb és környékének infrastrukturális felújítása és funkcióbővítése (CLLD Kulcsprojekt)	844.867
7.	ET-INF-2022/235342	Csikász Galéria felújítása, igazgatóságként működő épület új bejárat kialakítása	114.380
8.	ET-PRG-2022/213082	Felkészülés a veszprémi EKF nyitórendezvényre - 1. ütem	14.871
9.	ET-INF-2022/546216	Dózsavárosi könyvtár felújítása	326.170
10.	ET-INF-2022/803234	Projekt előkészítése és a kapcsolódó lebonyolítói feladatok ellátása - Digitális kiállítótér a volt Városi Művelődési Központban I. ütem (Dimitrov 1. fázis (előkészítés: tervezés, közbeszerzés, lebonyolítás)	279.019
11.	ET-INF-2022/206262	Projektmegvalósítás és lebonyolítási feladatok – Vár u. 17. - 236 hrsz.	2.337.469
12.	ET-INF-2022/677805	Projektmegvalósítás és lebonyolítási feladatok – Vár u. 17. - 238/1 hrsz.	26.195
13.	ET-INF-2022/857856	Veszprém 2552 helyrajzi számú ingatlanon lévő, Jutasi út 30. szám alatti épület bontása és tereprendezése	42.883
14.	ET-INF-2022/927156	Veszprém 2142 helyrajzi szám alatti „volt MÁV szálló” épületének részleges felújítása	330.352
15.	ET-INF-2022/961169	Várbörtön kiállítás kreatív tartalomfejlesztés 1. ütem	194.883
16.	ET-INF-2022/355549	EKK részleges megújítása	403.686
17.	ET-INF-2022/861191	Millenniumi emlékmű áthelyezése 2. ütem	24.083
18.	ET-INF-2022/156756	Jutas lakótelep Táborállás park közterület megújítása, új köztéri	133.229

		attrakciók elhelyezése, kulturális rendezvénytér kialakítása	
19.	ET-INF-2022/581387	Auer ház megújítása	274.250
20.	ET-INF-2022/280211	Lovassy László Gimnázium közösségi tereinek fejlesztése	143.879
21.	ET-INF-2022/260311	Pontszerű telekommunikációs fejlesztések Veszprém belvárosában	21.664
22.	ET-INF-2022/607169	Játszóterek fejlesztése	69.977
23.	ET-INF-2022/903200	Millenniumi emlékmű áthelyezése 2. ütem - burkolat helyreállítás	9.277
24.	ET-PRG-2022/689930	VMJV kulturális tartalomfejlesztés 2023 1. ütem	267.194
25.	ET-INF-2022/506668	Veszprémi Várbörtön felújítása	770.373
26.	ET-PRG-2022/767398	VMJV kulturális tartalomfejlesztés 2023 2. csomag	308.669
27.	ET-INF-2022/199705	Digitális Múzeum kialakítása a volt Dimitrov Művelődési Központ épületében	1.635.250
28.	ET-INF-2022/495507	Kollégium közösségi tér felújítása	133.815
29.	ET-INF-2022/125919	Csermák lépcső felújítása	181.121
30.	ET-INF-2022/877518	Parkolók létesítése a Csikász és Csermák utcában	45.370
31.	ET-INF-2022/137222	Várfalsétány kialakítása	438.797.700
32.	ET-PRG-2022/699375	VMJV kulturális tartalomfejlesztés 2023 szoft 3. csomag	117.236.300
33.	ET-INF-2022/835658	Jutasi út 32. ingatlan bontása és tereprendezeése, Jutasi út 30. ingatlanon kutya- és utasváró létesítése	57.767.728
34.	ET-INF-2022/796468	Városrészi zászlók kihelyezése 15 helyszínen, játszóterek komplex fejlesztése	39.841.148
35.	ET-PRG-2022/961954	MAZSIKE - Botlatókövek és sétafesztivál	4.500.000
36.	ET-INF-2022/986364	"Ember A Rács Mögött" kiállítás megvalósítása	740.139.557
37.	ET-NEM-2022/901416	Glass Art NOW! @ The Venice Glass Week 2023	10.805.000
38.	ET-INF-2022/542015	Veszprémi Városháza rendezvénytermeinek és kapcsolódó helyiségeinek felújítása	202.708.238
39.	ET-INF-2022/818591	Welcome Veszprém – turisztikai szolgáltatások fejlesztése	314.781
40.	ET-INF-2022/215002	Közösségi terek és közterületek fejlesztése Veszprémben	233.547
41.	ET-INF-2021/3-4046	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának infrastrukturális fejlesztési feladatainak ellátása az Európa Kulturális Fővárosa 2023 program megvalósításához kapcsolódóan - Laczkó Dezső Múzeum, Hősi Kapu kulturális célú fejlesztése, Kádár utcai parkoló létesítése	1.994.667
42.	ET-INF-2021/8-4046	Projektelőkészítési és lebonyolítási feladatok: Auer ház, Jutas-futókör, EKK, Mártírok úti parkoló, Várkert -Tűztorony, Vár u. 17.	244.992
43.	ET-INF-2021/11-4046	Projekt előkészítési és lebonyolítási feladatok - Futókör a Séd-völgyben, Halle utcai parkoló, Játszóterek, Kiskuti Csárda	215.632
44.	ET-INF-2021/12-4046	Projektelőkészítési és lebonyolítási feladatok - Püspökkert felújítása, Püspökkert és nagy Sándor szobor fejek tervezése	14.154
45.	ET-INF-2021/14-4046	Projektelőkészítési és lebonyolítási feladatok - Csermák lépcső felújítása	10.434
46.	ET-INF-2021/15-4046	Projektelőkészítési és lebonyolítási feladatok: Bútorgyári terület, Buszpályaudvar EKF pont és közösségi tér, Lovassy László Gimnázium közösségi terei, Táborállás park tervezés és közbeszerzés, Fejesvölgyi parkoló tervezése, projektmenedzsmenti feladatok, Kulturális negyed projektmenedzsment, Várbörtön közbeszerzés és kivitelezés	157.605
47.	ET-MUV/3-2022-4046	VMJV Kulturális tartalomfejlesztés	428.960
48.	ET-INF-2022/446182	Kiskuti Csárda felújítása és egyéb projektelőkészítési tevékenységek	324.206
49.	ET-INF-2022/637623	Futókör megvalósítása a Haszkovó és Jutas városrész területén	730.151

50.	ET-INF-2022/372363	Veszprémi Városháza házasságkötő- és rendezvénytermének felújítása	99.801
51.	ET-INF-2022/782633	Egyetem utca - Csikász Imre utca kereszteződésében közterület rendezése	40.574
52.	ET-INF-2022/787701	„Rézsűs játszótér” részleges átalakítása és felújítása	83.433
53.	ET-INF-2022/727455	Kiskuti Csárda felújítása	396.511
54.	ET-INF-2022/613169	Veszprémben élő és Veszprémbe látogató gyermekek nevelésének és biztonságos közlekedésének elősegítése az EKF évében Vilonyai és Csillag utcai parkolók és gyalogátkelő kivitelezése és hiányszámítás a Kiskuti Csárda kivitelezéséhez	39.832
55.	ET-INF-2022/837689	Püspökkert Nagy Sándor szoborcsoport elhelyezése (archaikus fejek 40 db támfalra + világítás, parkosítás, kamerázás)	43.437
56.	ET-INF-2022/331041	Welcome Veszprém – LED-fal beszerzés	13.981
57.	ET-PRG-2022/383233	EKF 2024 kísérőprogramjai és utókommunikációja	293.632

2. sz. melléklet:

Modern Városok Program projektjeinek az aktuális helyzete:

Modern Városok Program - Veszprém Megyei Jogú Város - 1284/2016. (VI. 7.) Korm. határozat					
MVP Projektek	Fejlesztés megnevezése	Főfelelős szaktárca	Projekt megvalósítója	Jóváhagyott támogatás millió forint	Projekt előrehaladása
1) Veszprém és térsége gazdasági versenyképességének erősítése					
a) Iparterületek kialakítása - reptéri út	Iparterület fejlesztések előkészítése, területvásárlás, közművesítés, építés	ITM	NIPÜF Zrt	3 874,50	Az 1108/2017. (III. 6.) Korm. határozat alapján a Kormány 3 874,5 millió forint forrást rendelt a NIPÜF Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. részére. A NIPÜF Zrt. iparterület fejlesztéshez ingatlanszerzéseket és infrastruktúrafejlesztést ebből a forrásból megvalósította 74 ha területen.
	Iparterület feltáró út és közművek építése		Önkormányzat	0,00	Az úthálózat és az ipari területek további fejlesztése egyelőre nem rendelkezik támogatással a Modern Városok Program keretében. Az indikatív forráskeret részben az Állatkert további fejlesztése fedezetének biztosítására került átcsoportosításra.
b) Iparos park kialakítása	Szakképzési mintaprojekt ágazati képzőközpont létrehozása, valamint oktatás, képzés, gyakorlati oktatás érdekében infrastruktúrafejlesztések, eszközbeszerzések korszerű szakképzés feltételeinek megteremtése, helyi vállalkozások támogatásával, életpálya modell	ITM Szakképzés	Önkormányzat	8 823,00	Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 95. § (6) bekezdés a) pontja alapján a projekt fizikai befejezésének végső határideje 2022.09.30-ra meghosszabbításra került. A kivitelezés befejeződött, a műszaki átadás megtörtént és a használatbavételi eljárás lezajlott. Az ünnepélyes átadóra a II. ütem esetében 2022.03.11-én, az I. ütem esetében pedig 2022.03.24-én került sor. Az eszköz- és gépbeszerzés közbeszerzési eljárásokat két részre bontottuk. A CNC maró és esztergagépek beszerzésére a kiírást 2021. május 13-án adtuk fel, az ajánlattételi határidő 2021. június

					<p>14-e volt. A 10 részajánlati felhívásra az ajánlatok beérkeztek. Az eljárás 6 részében lehetett nyertest hirdetni. 2021. augusztus 26-án a szerződés az NCT Ipari Elektronikai Kft.-vel megkötésre került.</p> <p>A második közbeszerzési eljárás során nyertes ajánlattevőkkel a szerződések 2022. február 24-én aláírásra kerültek. A beszerzések teljesültek, a termékek és szolgáltatások leszállításra kerültek. Az informatikai eszközöket az Önkormányzat a DKÜ központosított közbeszerzési rendszeren keresztül, illetve irodai beszerzés keretében szerezte be.</p> <p>Az önkormányzati vagyon átadásával kapcsolatban több egyeztetés is zajlott a duális képzés mint állami (vagy önkormányzati) közfeladat pontos lehatárolása érdekében. A tárgyalásoknak megfelelően az Önkormányzat a Veszprémi Szakképzési Centrumnak vagyonkezelői jogot adott, míg a Házgyári épületegyüttes üzemeltetésére pályázatot írt ki. A pályázatátás sikeresen lezajlott, a nyertes ajánlattevő a Veszprémi Szakipark Nonprofit Kft. lett.</p> <p>A záró beszámoló benyújtásra került.</p>
c) Aranyosvölgy Tudáspark	Az Aranyosvölgy Öko- és Tudáspark projekt égisze alatt egy tudományos és ökopark jön létre, amely megteremti a kutatás-fejlesztés minőségi környezetét (inkubátor házak) és lehetőséget nyújt egy olyan új városrész kialakítására, amely alkalmas magas presztízsű lakófunkció betöltésére is	ITM	Önkormányzat	0,00	<p>A Projekt megvalósításától visszalépett a város. Az indikatív forráskeret részben a belterületi utak fejlesztése fedezetének biztosítására került átcsoportosításra.</p> <p>A 1474/2023. (XI.2.) Korm. határozattal visszavonásra került.</p>
2) Város és térsége közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése					
a) Kerékpár	Település és térségi kerékpáros	ITM	Vármegyei	1 440,00	TOP 3.1.1-16 - Vármegyei kerékpár hálózat fejlesztése,

hálózat fejlesztése	hálózat fejlesztése munkába járás, turisztikai és közlekedés biztonsági szempontok figyelembevételével, ~45 km új kerékpárút		önkormányzatok		megvalósítás befejeződött
			Veszprémi MJV Önkormányzata	1 946,00	TOP 6.4.1-16 - Városi kerékpár hálózat fejlesztése, a kivitelezési munkák befejeződtek, a projektek lezárultak
b) 8-82-es főút összekötés	Veszprém keleti, új sportcélú területfejlesztés közlekedés infrastruktúrafejlesztéssel való kiegészítése a zavartalan, hatékony és biztonságos terület elérés és elhagyás biztosítása, valamint a 82-es főút és csomópontjai tehermentesítése érdekében	ITM Közlekedés	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	4 296,00	A kiviteli tervek 2021 tavaszán elkészültek, amelyeket a NIF Zrt. elfogadott. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás eredményesen lezárult, a kivitelezés megkezdődött. Első ütemben az összekötő út földmunkái és a szükséges közműkiváltások készültek el. A téli útüzemeltetési munkákat követően a csomópont átépítése több ütemben, forgalomkorlátozás bevezetése mellett valósult meg. A kivitelezés ütemterv szerint haladt, 2022. december 20-án átadták a 8-as utat, valamint a 82-es számú főutat összekötő szakaszt.
c) Aranyosvölgyi völgyhíd	Új út és híd műtárgy építése - Veszprém kelet-nyugati, a Jutasi úti lakótelep, valamint a Dózsaváros mint városrészek összekötése, - a Házgyári út és a belváros közlekedés tehermentesítése, valamint lakó, kereskedelmi és iparterületek zavartalan, hatékony és biztonságos elérés és elhagyás biztosítása személygépjárműves, gyalogos és kerékpáros, valamint a közösségi közlekedési hálózatba való csatlakozással	ITM Közlekedés	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	400,00	A projekt megvalósítására tanulmányterv készült, mely jóváhagyása alapján elkészültek az engedélyezési tervek. Az ingatlanok rendezésének jelentős időigénye volt (különösen a HM által kezelt területeken), az engedélyek kiadásához szükséges térítésmentes használati megállapodás 2021. április 26-án került aláírásra a HM-mel. Ezt követően a NIF Zrt. kérésére felfüggesztett engedélyezési eljárás folytathatóvá vált, az utügyi építési engedély 2021. június 9-én kiadásra került. A projekt kiviteli tervezése 2021 júniusában elkezdődött. Az engedélyezési tervhez képest 2 csomópont esetén a kiviteli terv módosítására volt szükség. A végleges kiviteli tervek elkészültek, leadásra kerültek a NIF Zrt.-nek. Az ingatlanrendezési feladatok lezárultak.
d) Veszprémi belterületi közúthálózat és kapcsolódó	A projekt keretében nagyfelületű útrekonstrukciók, illetve olyan komplex, engedélyhez kötött fejlesztések valósulnak meg,	ITM	Veszprémi MJV Önkormányzata	4 500,00	<u>Engedélyköteles útépítések</u> A tervezési szerződés 2021. augusztus 25-én hatályba lépett. Az engedélyezési tervek elkészültek, a Tervező az egyes tervezési feladatok tekintetében a hatósági létesítési engedélyeket

<p>tereiinek fejlesztése</p>	<p>melyeknek az útburkolat megújításán túl teljes rétegű útrekonstrukciót igényelnek, valamint (a későbbi esetleges bontásokat elkerülendően) magukban foglalják a burkolat alatti közművek rekonstrukcióját is, ahol az szükséges. Több, nagy forgalmú közlekedési csomópont közlekedésbiztonsági fejlesztése is megvalósul forgalomcsillapító küszöbök beépítésével.</p>			<p>beszerezte, a kiviteli terveket leszállította.</p> <p>A Festő utca rekonstrukció, illetve az Ady utca – Rózsa utca gyalogátkelő projektelemek esetében az engedélyek és a tervek rendelkezésre álltak, így az ezeknek a kivitelezésére vonatkozó vállalászási szerzödések 2021.09.07-én hatályba léptek. A kivitelezési munkák befejezödtek.</p> <p>2023 decemberében befejezödtek a József Attila utca csapadékvíz elvezetés és nagyfelületű útrekonstrukció kivitelezési munkái. (kivitelezö: Strabag Generálépítő Kft.)</p> <p>MVP - Közlekedésbiztonsági fejlesztések (gyalogátkelök építése, korszerüsítése) tervezése tárgyban kiírt közbeszerzési eljárás eredményeként az Önkormányzat a Via Futura Mérnöki, Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-vel kötött szerzödést. A tervek elkészültek.</p> <p>2024. évben az alábbi kivitelezések valósultak meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kemece utcai parkoló kialakítása (kivitelezö: Kiss Épületgépész Kft.) - Veszprémvölgyi utca felújítása (kivitelezö: STRABAG Általános Építő Kft.) - Szent István utca - út és vízi közmű rekonstrukció (kivitelezö: Practical Kft.) - Giricses lépcsö rekonstrukciója (kivitelezö: Practical Kft.) - Közlekedésbiztonsági fejlesztések (kivitelezö: Colas Út Zrt.) <p>Jelenleg folyamatban levö kivitelezések:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiskörösi utca rekonstrukció (kivitelezö: Practical Kft.) <p><u>Nem engedélyköteles útfelújítások, lakóutcák</u></p>
-------------------------------------	--	--	--	---

				<p>Az építési engedélyhez nem kötött felújítások, rekonstrukciók előkészítéséhez kapcsolódó beruházás-lebonyolítói tevékenység ellátására vonatkozóan a szerződések megkötésre kerültek, a műszaki dokumentációk 2021. május-júniusában elkészültek.</p> <p>Az egyes útfelújítási munkákat megelőző ivóvízvezeték-rekonstrukció tárgyában a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás eredményesen lezárult, a nyertes ajánlattevővel, a Bakonykarszt Zrt.-vel a szerződés megkötésre került. A kivitelezési munkák befejeződtek.</p> <p>A bevezető és nagyforgalmú utak (kivéve a Szent István Völgyhíd burkolat és csapadékvíz elvezetés megújítása), valamint a lakóutcák vonatkozásában mélyépítési feladatok ellátása tárgyban lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként az Önkormányzat 2022.02.28-án keretmegállapodást kötött a Swietelsky Magyarország Kft.-vel. A kivitelezés 5 ütemben valósult meg. A keretmegállapodás keretében 23 utca újult meg.</p> <p>Az ajánlatban benyújtott egységárak alapján a keretmegállapodás keretében az összes utca kivitelezése nem volt megvalósítható, így 4 utca vonatkozásában újabb közbeszerzési eljárás indítása vált szükségessé. Az eljárás eredményként 2 utca esetében a Strabag Általános Építő Kft.-vel, a másik 2 utca esetében a Colas út Zrt.-vel került sor a szerződéskötésre. A kivitelezési munkák befejeződtek.</p> <p>A Szent István Völgyhíd hídvizsgálatára, valamint a burkolat- és csapadékvíz-elvezetés megújításának tervezésére az Önkormányzat 2021. augusztus 9-én kötött szerződést a „HÍD” Mérnök Kft.-vel. A híd fővizsgálat megtörtént, a burkolat- és csapadékvíz-elvezetés megújítás kiviteli tervei elkészültek. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás eredményeként a Kútház Építőipari Kft.-vel 2022. október 11-én</p>
--	--	--	--	--

					<p>sor került a szerződéskötésre. A kivitelezési munkák befejeződtek.</p>
<p>3) Veszprém kulturális életének gazdagítása és turisztikai vonzereje növelésének támogatása a város életében betöltött szerepüket elismerve</p>					
<p>a) Petőfi Színház komplex fejlesztése</p>	<p>A Veszprémi Petőfi Színház mint kulturális központi és épített örökségünk kiemelt jelképének rekonstrukciója és átépítése a színház funkcionális működésének korszerű és fenntartható megújításával, a Medgyaszay István örökség helyreállításával</p>	<p>EMMI</p>	<p>Önkormányzat</p>	<p>9 280,00</p>	<p>A fejlesztéshez szükséges ingatlanszerzések lezárultak. Az Önkormányzat közbeszerzésen kiválasztotta a tervezőt. A tervek elkészültek. A beruházás két ütemben valósul meg.</p> <p>Az I. ütem esetében a BMSK Zrt. a tervellenőrzést követően lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló, „Veszprémi Petőfi Színház komplex felújítása I. ütem” tárgyú közbeszerzési eljárást. A kivitelezési szerződés 2021. június 15-én aláírásra került. A munkaterület átadás-átvételre 2021. június 23-án került sor. 2022. szeptember 15-ével készre jelentett a vállalkozó. A műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásának időpontja: 2022. október 13.</p> <p>A II. ütem a tervezői költségbebecslés, valamint az I. ütem kivitelezési költsége alapján forráshiányos, és a többletforrás biztosításának lehetősége és ütemezése nem ismert, ezért a beruházás II. ütemének további két ütemre való bontása vált szükségessé:</p> <ul style="list-style-type: none"> - II/I. ütem: a jelenleg rendelkezésre álló forrás – 4 milliárd forint – felhasználásának tervezésével kialakuló műszaki tartalom megvalósítása; - II/II. ütem: a Beruházás megvalósításához és befejezéséhez szükséges műszaki tartalom megvalósítása. <p>A II/I. és II/II. ütem szétválasztása során – a műszaki megfelelésen túl – elsődleges szempont, hogy a II. ütem kivitelezési munkálatai alatt a színház zavartalanul működhessen. Tekintettel arra, hogy a tervezés óta eltelt három év, a II. ütem kivitelezési tevékenységének megkezdése előtt a tervek tervkorszerűségi felülvizsgálata vált szükségessé.</p> <p>Rendelkezésre álló forráslehetőségeket mérlegelve az eredeti tervek szerint a Püspökkert kertépítészeti rendezése a TOP-6.3.2-</p>

					<p>16-VE1 Zöld város kialakítása felhívás keretében támogatott projekt keretében valósult volna meg, azonban a színház épülete az EKF 2023 programsorozat egyik helyszíne volt, ezért a színház épületét érintő kivitelezési munkák megkezdését – így a lepényépület elbontását is – 2024. évre kellett ütemezni. Figyelembe véve a TOP-6.3.2-16-VE1 felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának véghatáridejét, valamint azt, hogy EKF forrásból sincs lehetőség 2025. évre támogatást átcsoportosítani, a Püspökkert kertépítészeti rendezését az Önkormányzat MVP forrásból a II. ütem kivitelezése során szeretné megvalósítani.</p> <p>A tervezési szerződés fentebb részletezettek szerinti módosítása megtörtént.</p> <p>Tervező az engedélyezési és a bejelentési dokumentációt elkészítette. Az örökségvédelmi bejelentési és engedélyezési eljárások lezajlottak. A hatóság hozzájárult, engedélyezte az építési tevékenységeket, de két eljárás esetében további kiegészítő eljárások lefolytatásának szükségességét írta elő.</p> <p>Jelenleg ezen kiegészítő eljárások előkészítése és a kiviteli tervek elkészítése van folyamatban.</p>
b) Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark fejlesztése, bővítése	A vadaspark turisztikai vonzerő növelése új attrakciók létesítésével, valamint meglévő elemek átépítésével, bővítésével, felújításával. Az elmúlt évek fejlesztéseihez is korszerű, biztonságos körülményeket biztosító gazdasági és kiszolgáló funkciók létesítése	EMMI	Önkormányzat	1 402,55	A fejlesztés mindkét üteme, 4, illetve 2 projektelem megvalósult, átadása megtörtént, elszámolása lezárult.
		EMMI	Kittenberger Kálmán NKft	1 500,00	TOP 6.1.4-16 Turisztikai fejlesztés megvalósult, átadása, elszámolása megtörtént.
		EMMI	Kittenberger Kálmán NKft	5 000,00	A Támogatói Okirat ünnepélyes aláírására 2021. szeptember 7-én került sor. A korábban lefolytatott feltételes közbeszerzési eljárás alapján megkötött tervezési-kivitelezési szerződés 2021 szeptemberében hatályba lépett. A tervek elkészültek, a

					kivitelezési munkák befejeződtek, 2023. szeptember 29-én a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárult. A hivatalos megnyitóra 2024.05.30-án került sor.
c) Csermák Antal Zeneiskola felújítása, korszerűsítése	A Belváros rekonstrukció során 2015. évben külsőleg megújított Csermák Antal Zeneiskola teljes körű megújításának folytatása az épített örökségünk állagmegóvása, az iskola biztonságos és korszerű funkcionális használhatósága a komfortfokozat emelése és a fenntarthatóság érdekében.	EMMI	Önkormányzat	1 658,92	Építési engedélyes tervek elkészültek, engedélyek beszerzésre kerültek, a feltételes kiviteli közbeszerzési eljárás lezárult. Forráskiegészítésre vonatkozó módosítási kérelmünk elfogadásra került, a TO 2. számú módosítása hatályba lépett. Ezt követően 2020. szeptember 21-én hatályba lépett a kivitelezési munkákra vonatkozó Vállalkozási szerződés és megtörtént a munkaterület átadás. A műszaki ellenőri feladatokat a BMSK Zrt. látta el. 2021. július 22-én megtörtént a műszaki átadás-átvétel, 2021. augusztus 24-én a beruházás megkapta a végleges használatbavételi engedélyt. A projekthez kapcsolódó kertrendezési munkák befejeződtek, a záró beszámoló elfogadásra került.
4) Városi közösségi és sportélet támogatása					
a) Veszprém Aréna bővítése	A nemzetközi (IHF) és európai (EHF) szövetségi előírásoknak megfelelő korszerű multifunkciós aréna létesítése	EMMI Sport	Nemzeti Sportközpontok	25,40	A 2022. évi Kézilabda EB-re való felkészülés érdekében előkészítési munkák folytak. A Kormány visszavonta az EB szintű fejlesztés megvalósítását. A Projekt megvalósításától visszalépett a város a rendelkezésre álló forráskeret más projektelemekre történő átcsoportosítása szándékával. A 1474/2023. (XI.2.) Korm. határozattal visszavonásra került.
b) Fedett városi uszoda építése	Veszprém és vonzáskörzete polgárainak úszás és vízilabda sport, rekreációs és szabadidő és oktatás tevékenységének helyszíne új, korszerű uszoda létesítmény építésével	EMMI Sport	Nemzeti Sportközpontok	11 879,12	A kivitelezés műszaki átadás-átvétele 2021 tavaszán megtörtént. A használatbavételi engedély megszerzését követően az uszoda ünnepélyes átadására 2021. június 21-én került sor. Új helyi autóbussz megálló is létesült, a 23U jelzésű V-Busz járatok 2021. augusztus 1-től érintik az uszodát.
c) Jégcsarnok építése	Veszprém és vonzáskörzete polgárainak jég sport, szabadidő és	EMMI	Nem eldöntött	76,28	Építési engedély tervdokumentáció készült, építési engedély beszerzésre került.

	oktatás tevékenységének helyszíne új, korszerű jégcsarnok (munkacsarnok) létesítmény építésével				<p>A Projekt megvalósításától visszalépett a város a rendelkezésre álló forráskeret más projektekre történt átcsoportosítási szándékával.</p> <p>Az előkészítésre megítélt támogatás vonatkozásában a záró beszámoló benyújtásra került. A fel nem használt támogatási összeg visszautalása megtörtént.</p> <p>A 1474/2023. (XI.2.) Korm. határozattal visszavonásra került.</p>
d) Veszprémi atlétikai stadion fejlesztése	<p>Az 1970-es évek elején elkészített, az atlétikai dobó, futó és torna sportnak, kézilabda és futball sportnak helyet adó komplexum teljes megújítása korszerű bel- és kültéri sportlétesítmények és kiegészítő funkciók létrehozásával. A komplexum átfogó fejlesztésével korszerű és fenntartható körülmények biztosítása elsősorban a kiemelkedő szintű torna, futó és dobósportágaknak, állandó központi helyszín létesítése a küzdősportoknak, korszerű és szélesebb körű edzési helyszín biztosítása a kötelező és mindennapi testnevelésnek. A funkciókban bővített, korszerű létesítmények által vonzóbbá tenni a lakossági szabadidős sportot, és közösségformáló erőként teret adjon minél több családi és rekreációs tömegrendezvénynek</p>	EMMI Sport	Önkormányzat BMSK	1 606,826	<p>A Stadion komplex megújítása több sportágat, így több komplexumot érint. A teljes fejlesztés tartalma, forrásigénye érdekében RMT készült. Az RMT alapján az egyes Projektek megvalósítás-előkészítése, illetve megvalósítása elindult.</p> <p>A Tornászgyakorló építése projektem feltételes kiviteli közbeszerzése lezárult, 957 millió forint támogatást biztosító Korm. döntés alapján a TO rendelkezésre áll. A kivitelezéshez szükséges teljes forráshoz az (NFM) BMSK 250 millió támogatása is biztosított.</p> <p>A Kormány döntését követően 2020. augusztus 7-én hatályba lépett a kivitelezési szerződés. A munkaterület átadására 2020. augusztus 12-én került sor. A kivitelezés befejeződött. 2021. november 24-én sor került az ünnepélyes átadásra.</p> <p>Az Atlétikai Szövetség támogatásával az EMMI és a BMSK megvalósításában megújultak a dobópályák. A pályák műszaki átadása már 2020 decemberében megtörtént. A Magyar Atlétikai Szövetség hitelesítette a pályát, így nemzetközi versenyek megrendezésére is alkalmasnak találták. A tereprendezési és füvesítési munkákat 2021 tavaszán fejezte be a kivitelező.</p> <p>A BMSK a fejlesztés második ütemeként 2021. augusztus 4-én közbeszerzési eljárást indított „Atlétikai pálya felújítása Veszprémben” tárgyban. Ez a pályaburkolat teljes megújítását, 2 új futókörrel való bővítését, valamint a távolugró és hármasugró pályák megújítását tartalmazza, a pályavilágítás kiépítésével</p>

					<p>együtt. A fejlesztés eredményeként a Nemzetközi Atlétikai Szövetség (IAAF) minősítés megszerzéséhez szükséges minőségű atlétikapálya valósul meg Veszprémben.</p> <p>Az atlétikai pálya felújításának kivitelezését a Magyar Atlétikai Szövetség a sportági támogatási program keretében hajtja végre. A „Veszprém - Meglévő atlétikai pálya bővítése (8+8) burkolatának teljes felújítása, futófolyósó tervezése” tárgyú projekt vonatkozásában a kivitelező kiválasztására irányuló feltételes közbeszerzési eljárás lezárult. A nyertes vállalkozóval a szerződés megkötése a BMSK által igényelt többlettámogatással megtörtént. A munkaterület átadására 2022.05.18-án került sor. A kivitelező a P-S 2021 Konzorcium (Pharos 95 Sportpályaépítő Kft. és a STRABAG Általános Építő Kft.).</p> <p>A kivitelezés befejeződött, a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárult.</p> <p>A többi projektelem ütemezése, megvalósítása (részletes tervezése és kivitelezés) a Modern Városok Program és/vagy a sportági fejlesztési programok támogatásának függvénye.</p> <p>A HM Sportért Felelős Államtitkárságán 2024.03.27-én sor került egy egyeztetésre a veszprémi stadion jövőbeni fejlesztéséről.</p>
Összesen				57 708,596	

